

Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών (Σ.Τ.Εφ.)

Τμήμα Πολιτικών Δομικών Έργων

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ –
ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ERNEST ZILLER
ΣΤΟ ΚΙΑΤΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ»**

Όνοματεπώνυμο : Γεώργια Αδαμαντία

Επιβλέποντες Καθηγητές :

- Μπουρμπαχάκη Ασπασία
- Τσουκάτου Στέλλα

Αθήνα, Μάιος 2010

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αρχιτεκτονική κληρονομιά αποτελεί έκφραση της ποικιλίας και του πλούτου της πολιτιστικής κληρονομιάς που είναι ο ανεκτίμητος μάρτυρας του παρελθόντος και αυτός ο οποίος δίδει υπόσταση και νόημα στην ιστορική ζωή του τόπου. Η φροντίδα της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς θεωρείται μείζων αντικειμενικός σκοπός και υποχρέωση η οποία έρχεται σε αντίθεση πολλές φορές με τα οικονομικά συμφέροντα ή με την κακώς εννοούμενη πρόοδο.

Ειδικότερα η προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς είναι συνυφασμένη με ένα πολύπλοκο σύστημα κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών και πολιτιστικών δυνάμεων. Το θέμα γίνεται συνθετότερο όταν η προστασία αφορά τη νεότερη αρχιτεκτονική κληρονομιά όπου εντάσσονται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οικοδομήματα μεταγενέστερα του 1830, κτισμένα είτε σύμφωνα με τις αρχές της τοπικής ανώνυμης παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, είτε με τα τότε σύγχρονα ευρωπαϊκά ρεύματα όπως του νεοκλασικισμού και του εκλεκτικισμού που τον διαδέχτηκε.

Τα νεότερα μνημεία, συνιστούν ζωντανούς κατοικήσιμους χώρους και ταυτόχρονα πολιτιστικές οντότητες, μεμονωμένες ή ενταγμένες σε οικιστικά σύνολα, ως επί το πλείστον στην ιδιοκτησία ιδιωτών. Τα χαρακτηριστικά αυτά προσδίδουν ιδιαιτερότητα και αυξημένη δυσκολία στον τομέα της αποκατάστασης τους. Με την προστασία της νεότερης αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, δίδεται έμφαση στην αποκατάσταση της λειτουργίας της, δεδομένου ότι επιχειρείται κυρίως η ενεργή ένταξη της στην καθημερινή ζωή και κατ' ελάχιστων η μουσειακή διατήρηση της. Η πολιτική διαχείριση ενός νεότερου μνημείου, προσαρμόζει τις σημερινές ανάγκες στο σεβασμό του παρελθόντος, αξιοποιώντας στοιχεία του εκσυγχρονισμού και της εξέλιξης. Η διπλή ιδιότητα του νεότερου μνημείου ως πολιτιστικός φορέας και ως ζωντανός οργανισμός, πρωταγωνιστεί στη διαδικασία της αποκατάστασης του η οποία, όπως και για οποιοδήποτε άλλο μνημείο, έχει ως στόχο να διατηρήσει και ν' αποκαλύψει (συμφωνά με τον ορισμό του χάρτη της Βενετίας του 1964), τις αισθητικές και ιστορικές αξίες του μνημείου, βασιζόμενη στο σεβασμό προς την αρχική του υπόσταση κα τα' αυθεντικά του στοιχεία. Ωστόσο ο σεβασμός και η διαφύλαξη του ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΥ, μέσα στο πλαίσιο των προσπαθειών να επιμηκυνθεί η ζωή του μνημείου, επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση συμβατών υλικών και ήπιων επεμβάσεων, ώστε οι αλλοιώσεις που αναπόφευκτα προκαλεί η εν λόγω προσπάθεια, να είναι οι δυνατόν λιγότερες.

Εξίσου σημαντικοί λόγοι διατηρήσεως των αρχιτεκτονικών μνημείων είναι οι ιστορικές κι επιστημονικές πληροφορίες που μεταφέρουν, καθώς και το αισθητικό και καλλιτεχνικό ενδιαφέρον που προκαλούν. Επιπλέον, ορισμένα κτίσματα μετά την αποκατάστασή τους αλλάζουν χρήση και επαναλειτουργώντας καλύπτουν ανάγκες διαφόρων χρήσεων (π. χ. μουσεία).

Το αντικείμενο και οι αρχές της αποκατάστασης των αρχιτεκτονικών μνημείων παρουσιάζονται στο χάρτη της Βενετίας (1964). Η ορθή επιλογή των υλικών και μεθόδων αποκατάστασης είναι ιδιαίτερα

δύσκολη εξ' αιτίας της ταχύτατης εξέλιξης της τεχνολογίας, της πληθώρας των νέων υλικών που χρησιμοποιούνται στις επισκευές, καθώς και του ότι στον Χάρτη της Βενετίας ορίζεται μόνο το πλαίσιο χρήσης των υλικών αφήνοντας μεγάλα περιθώρια επιλογών. Θεωρείται ότι, ο καλύτερος τρόπος για να επιτευχθεί η ζητούμενη συμβατότητα και ανθεκτικότητα είναι η χρήση «παραδοσιακών» υλικών και αναστρέψιμων μεθόδων επέμβασης, στο μέτρο του δυνατού.

Οι απαιτήσεις αποκατάστασης κάθε ιστορικού κτίσματος είναι διαφορετικές και εξαρτώνται από την ηλικία, το ύψος των διαθέσιμων πόρων και την σπουδαιότητα του κτίσματος. Για το χαρακτηρισμό των παλαιών υλικών δόμησης χρησιμοποιούνται οι ισχύοντες κανονισμοί για τα σύγχρονα υλικά δόμησης και οι μοντέρνες τεχνικές ανάλυσης, διότι δεν υπάρχουν θεσμοθετημένοι κανόνες ελέγχου «ιστορικών» υλικών.

Σε κάθε περίπτωση αποκατάστασης είναι απαραίτητη η ακριβής εκτίμηση των παλαιών υλικών και των παραγόντων που συντέλεσαν στην αλλοίωσή τους. Επιπλέον, ιδιαίτερη προσοχή δίδεται σε ορισμένες παραμέτρους των παλαιών υλικών, όταν αυτά αποφασισθεί να χρησιμοποιηθούν εκ νέου στην επισκευή ενός κτίσματος.

Ο λόγος για τον οποίο θέλησα να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο θέμα πτυχιακής είναι πλέον κατανοητός, «Η αποκατάσταση και η συντήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς είναι απαραίτητη των σύγχρονων κοινωνιών γιατί συμβάλλουν στη διαφύλαξη της εθνικής ταυτότητας κάθε λαού.»

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ERNEST ZILLER & Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ERNEST ZILLER & Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

«Εγώ ο Ernest Ziller, πρωτότοκος υιός του Christian Ziller κτηματίου αμπέλων και οικοδόμου εγεννήθη την 22αν Ιουνίου 1837. Ο πατήρ μου εσπούδασεν εις το Πολυτεχνίον της Δρέσδης, εσχεδίαζεν δε όλα τα κτίρια μόνος του και τα κατασκεύαζεν επίσης ο ίδιος επειδή είχε την ιδιότητα του οικοδόμου. Η μεγάλη οικοδομική δραστηριότης συνετέλεσε ώστε εις ηλικίαν έξι ετών να γνωρίζωμεν εγώ και ο αδελφός μου τι ηθέλωμεν να γίνωμεν»

Έτσι αρχίζει το ημερολόγιο του ο Ziller. Ο Ziller σπούδασε αρχιτεκτονική στη Δρέσδη δούλεψε σαν σχεδιαστής στο ατελιέ του Hansen στη Βιέννη, και μετά όταν ο βαρόνος Σίνας έστειλε τον Hansen στην Αθήνα για να του αναθέσει την Ακαδημία. Ο Ziller επέστρεψε στη Δρέσδη και φοίτησε στην Ακαδημία Καλών Τεχνών. Μέσω του Hansen ο Ziller βρήκε επαφή με τον ελληνικό κόσμο και το ελληνικό περιβάλλον. Πλησίασε την ελληνική αρχαιότητα τη μελέτησε και της αφοσιώθηκε. Αφού πρώτα καταχώρησε αναλογικά τη θέση της στον ιδεολογικό του μορφολογικό ορίζοντα. Μετά με περισσότερες πια βάσεις πρακτικής και θεωρητικής φύσης ολοκλήρωσε την πυραμίδα της εμπειρίας του με τις μελέτες των ρωμαϊκών και αναγεννησιακών μνημείων της Ιταλίας. Ο τόπος δραστηριοποίησης του είναι πλέον προσδιορισμένος και τα προβλήματα του γνωστά: μια μικρή χώρα με έντονη εθνική υπόσταση, εξαρτημένη οικονομικά από τις μεγάλες "Προστάτιδες Δυνάμεις", που προσπαθούσε να μπει στην κοινωνική εξελικτική διαδικασία και που συνέχιζε ακόμη να προτείνει μπρος στην Ευρώπη τον παλλαϊκό πολιτισμό των προγόνων της, με την ίδια θερμότητα όπως και στην προηγούμενη περίοδο. Σ' αυτή τη χώρα θεωρούνταν πρότυπο πετυχημένου αρχιτέκτονα η προσωπικότητα του Hansen που ο Ziller ήξερε καλά.

Η οικοδομική του Ziller ακολουθεί την μαθηματική ακρίβεια της «σαξωνικής- πρωσσικής πειθαρχίας» και την κληρονομιά μιας οικογενειακής παράδοσης τριών γενιών οικοδόμων που έφερε. Η πνευματική και ψυχική του σφαίρα είναι οπωσδήποτε επηρεασμένη από τον ουμανιστικό και φιλελληνικό πνεύμα της Δρέσδης το οποίο υπάρχει στην πόλη αυτή από την εποχή του Winckelman ενώ πολλά επίσης έχει διδαχθεί από την παραμονή του στη γειτονική πόλη της Λειψίας, η οποία από την αρχή του 19ου αιώνα έχει γίνει εν τα από τα μεγαλύτερα κέντρα μελετών και εκδόσεως βιβλίων σχετικά με τον αρχαίο Ελληνικό πολιτισμό, τις Τέχνες και τα Γράμματα.

Το "Ιλίου Μέλαθρον", τα κτίρια του γερμανικού και του αυστριακού αρχαιολογικού Ινστιτούτου, τα Ανάκτορα , το Εθνικό θέατρο , το Ταχυδρομείο, η οικία Σταθάτου και το Δημαρχείο της Ερμούπολης αναφέρονται συνήθως ως τα κλασσικά δείγματα αρχιτεκτονικής του Ziller .

Η εικόνα του έργου του, η οποία παρουσιάζεται από την οικοδομική δραστηριότητα του Ziller και η οποία διαμορφώνει την σύνθεση της πόλης των Αθηνών, είναι οι εκατοντάδες κατοικίες που κτίστηκαν

από τον Ziller και οι οποίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες του σύγχρονου προοδευτικού ανθρώπου και παράλληλα αποτελούν την αισθητική του έκφραση αρχιτεκτονικής.

Για τον Ziller, όπως και για τον Κλεάνθη, τον Hansen και τον Κουταντζόγλου, η σκιά των αρχαίων ερειπίων με την ευθυγράμμιση και την φωτεινότητα τους, με την «λευκήν λαμπρότητα, που αναπαύεται πάνω από την πόλι και την θάλασσα» όπως λέει ο Goethe στο «Ναυσικά» , και ο γεμάτος ενθύμια των Γραμμάτων και των Τεχνών τόπος. Δημιούργησαν το ευχάριστο κλίμα και το ιδανικό περιβάλλον για την πραγματοποίηση του ονείρου της κλασικιστικής, με ρομαντικό υπόβαθρο μορφής της ωραίας πόλης των Αθηνών.

Η ευθεία του τσιμέντου και η οριζόντια κατοικία, οδήγησε στην κατεδάφιση πολλών αρχιτεκτονικών δημιουργιών του.

Η αρχιτεκτονική δημιουργία του καλύπτει όλη την κλίμακα της οικοδομικής: δημόσια και κοινωφελή κτίρια, εκκλησίες και μνημεία, κατοικίες και επαύλεις. Το έργο του, περιβάλλεται από τον ιδεώδη κόσμο της αρχαίας Ελλάδας με τα γράμματα, τις τέχνες και τις επιστήμες και η εθνική συνείδηση, τα οποία είναι τα στοιχεία του ευγενούς υπόβαθρου της νέας, μετά την απελευθέρωση, γενιάς των Ελλήνων.

Ακριβώς όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη έτσι και στην Αθήνα από το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα μέχρι και το 1915 πολλαπλασιάζονται οι εντολές οικοδόμησης ιδιωτικών κατοικιών α) μεγάρων, β) αστικών οικιών και γ) εξοχικών επαύλεων. Η νέα κοινωνική τοποθέτηση των μεγιστάνων της βιομηχανίας και του εμπορίου εκφράζεται με ένα τύπο "οικίας - μεγάρου" ο οποίος παίρνει θέση παραπλεύρως του αρχοντικού των αγωνιστών. Άνθρωποι από το εξωτερικό εγκαθίστανται στην Αθήνα και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του κοινωνικού βίου της πόλης.

Ανάλογα με τη λειτουργικότητα και το σχέδιο μπορούμε να χωρίσουμε τις κατοικίες του Ziller σε τρεις ομάδες (Α, Β, Γ). Στον αρχιτεκτονικό τύπο της ομάδας Α ανήκουν τα παρακάτω κτίρια.

1. Μελά
2. Βουγά
3. Πατσιάδου
4. Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο
5. Αυστριακό
6. Εθνική Τράπεζα Πειραιώς
7. Πεσμαζόγλου

Ο αντιπροσωπευτικός αρχιτεκτονικός τύπος των κτιρίων τα οποία περιλαμβάνονται στην ομάδα Α είναι η οικία Μελά, το σημερινό Ταχυδρομείο. Η θαυμάσια διακοσμημένη πρόσοψη του κτιρίου με τα αφιδωτά θυρώματα και τους ιωνικούς κίονες του ισογείου διαφοροποιείται στον πρώτο όροφο με το κιγκλίδωμα των εξωστών και με τους κλασικιστικούς έλικες και καυλούς των γεισιπόδων. Στοιχεία τα

οποία βρίσκουν σχηματικά ανταπόκριση στο θωράκιο της στέγης μετά την απλή και αυστηρή διαμόρφωση του β' ορόφου. Οι κλασικιστικές γραμμές των διακοσμητικών στοιχείων των παραθύρων και του γείσου δημιουργούν αντίθεση με τους γωνιακούς λαξευτούς λίθους, οι οποίοι τονίζουν τα ακραία περιγράμματα της πρόσοψης και προσδίδουν στο οικοδόμημα το ρομαντικό στοιχείο του μεσαιωνικού κάστρου.

Το σχέδιο του μεγάλου Πεσμαζόγλου, της τελευταίας οικίας της ομάδας αυτής, αποδεικνύει την επίδραση των νέων τάσεων πάνω στην αρχιτεκτονική του. Καμία διαφορά δεν υπάρχει μεταξύ του ισογείου και των υπόλοιπων ορόφων. Η έντονη προβολή της πρόσοψης με την προσθήκη αγαλμάτων, σχηματοποιημένων μεταπλάσεων αρχαίων αρχιτεκτονικών στοιχείων και ο ζωγραφικός και γλυπτικός διάκοσμος των υπερώων έχουν εξαφανισθεί.

Την ομάδα Β των κατοικιών τις οποίες σχεδίασε ο Ziller αποτελεί μια σειρά υδατογραφιών και σχεδίων μονώροφων συνήθως οικιών με χαρακτηριστική ακαδημαϊκή κλασικιστική πρόσοψη. Στις προσόψεις των κατοικιών αυτών, ο Ziller πλησιάζει «το γραμμικόν και γραφικόν, την επιφάνεια και το βάθος» της αισθητικής αναλύσεως του Wolfllin για την κλασικιστική αρχιτεκτονική. Στην ομάδα Β ανήκουν οι οικίες:

1. Σταθάτου
2. Βασιλάκη
3. Βαρβαρέσου
4. Βώττη - Σκληβανιώτη
5. Luders
6. Κατσανδρή
7. Πατσιάδου

Ο αντιπροσωπευτικός τύπος κλασικιστικής αρχιτεκτονικής είναι η οικία Σταθάτου. Το κύριο χαρακτηριστικό των οικιών της ομάδας Β δεν είναι ο υπερβολικός φόρτος των διακοσμητικών στοιχείων τα οποία συναντούμε στην ομάδα Α αλλά μια αναζητούμενη απλότητα η οποία οδηγεί στην απομόνωση των μορφολογικών - διακοσμητικών στοιχείων επί της εισόδου της οικίας και δημιουργεί μια φωτεινή πρόσοψη. Ευθύγραμμες γύψινες κορνίζες, γείσα, οξίες γωνίες και γραμμωτά περίθυρα με απλούς σε γεισηπόδες στηριζόμενους εξώστες δίνουν στην αρχιτεκτονική της Αθήνας τη χαρακτηριστική μορφή τους της οικοδομικής τους εικόνας.

Τέλος τα κτίρια που συνθέτουν την ομάδα Γ είναι:

1. Κοντοζουδάκη
2. Συγγρού
3. Καλαμάρα
4. Σβορώνου

5. Πεσμαζόγλου

6. Θών

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της Γ ομάδας είναι α) η κυριαρχία ενός πύργου στον όγκο της οικοδομής και β) η ξύλινη εξωτερική διακόσμηση κάτω από το γείσο. Ένα άλλο, χαρακτηριστικό της ομάδας αυτής είναι η διακοσμητική επίδραση την οποία άσκησαν στη αρχιτεκτονική του Ziller οι ξύλινες κατασκευές των αγροτικών κατοικιών της Σαξονίας και της Βεσφαλίας.

Τα διακοσμητικά στοιχεία των κτιρίων των ομάδων Α και Β είναι: Ακροκέραμοι, σίμαι, προπετάσματα, γείσα, γεισιπόδες, έλικες, καυλοί, κυμάτια, κίονες, κιονόκρανα, πεσσοί, θωράκια, Καρυάτιδες, φατνώματα και η «attica», ενώ τα λειτουργικά είναι κλίμακες, στοές, προπύλαια και προστόα. Τα παραπάνω αντιγράφηκαν από κτίρια της Αναγέννησης, του Μανιερισμού και του Μπαρόκ.

Σύμφωνα με το Δ. Φιλιπίδη ο Ziller ζώντας σε μια ιστορική περίοδο (μετά το 1850 που χαρακτηρίζεται από μια εντυπωσιακή κωδικοποίηση της γνώσης στην αρχιτεκτονική της Ευρώπης ο Ziller μεταφέρει το ανάλογο πνεύμα στην Ελλάδα με τη μεγαλύτερη δυνατή πιστότητα. Η κυρίαρχη τάση στην Ευρώπη συνίσταται πρώτον σε μια έκρηξη της γνώσης, δεύτερον σε ένα πολλαπλασιασμό των "φιγουρινιών", τρίτο στον καταποντισμό του νεοκλασικισμού κάτω από τα χτυπήματα ενός αρχιτεκτονικού αμοραλισμού που άφηνε τον καθένα ελεύθερο να επιλέξει την αρχιτεκτονική συνταγή που του ταιριάζει.

«... επιστρέφοντας στον Ziller μπορούμε να τον δούμε σαν τον ιδανικό μεσάζοντα μεταξύ μιας ραγδαίας εκβιομηχανιζόμενης Ευρώπης και μιας ραγδαίας εκβιομηχανιζόμενης Ελλάδας.» Απαντώντας στην πρόκληση των καιρών ο Ziller γνωρίζει άριστα τα όσα συμβαίνουν στην Ευρώπη της εποχής του και ξέρει να τα μεταφέρει στην Ελλάδα χωρίς ίχνος ξενοφοβίας ή συμπλέγματος μειονεκτικότητας απέναντι στη προπορευόμενη δύση.

Αυτή είναι η ασυναγώνιστη του ικανότητα που κάνει τους "μεγαλοαστούς" να τον προτιμούν. Διαποτισμένη από τη λογική της καπιταλιστικής ανάπτυξης χτίζουν για τον εαυτό τους με ξεκάθαρα οικονομικά κριτήρια και λόγους προβολής τους. "... ο Ziller ως απόστολος του Ευρωπαϊκού "νέου πνεύματος" επιθυμούσε κάποια συμμετοχή στην αγορά που θα του εξασφάλιζε καλύτερο έλεγχο πάνω της". Ο πιο κατατοπιστικός ως τώρα ερευνητής ο κ. Μπίρης κάνει μια αναφορά για τη βιομηχανία του Ziller. "...Αφενός ξεχωρίζει τα διακοσμητικά στοιχεία (τραβηχτά, μαρμάρινα φουρούσια, πήλινα ακροκέραμα, επίκρανα παραστάδων. ψευδοκαρυάτιδες) αφετέρου αναφέρει την έμμεση διδασκαλία του Ziller που εισάγει "εκλεπτυσμένες οικοδομικές τέχνες στην Αθήνα" και συγκαταλέγει στους νεωτερισμούς της οικοδομικής που εισάγει τα πλακάκια τσιμέντου". Ένας άλλος κρίσιμος τομέας της δραστηριότητας του Ziller είναι η παγίωση των σχεδιαστικών τύπων που χρησιμοποιεί στην πληθωρική παραγωγή του σχεδιαστηρίου του (π.χ. το διώροφο, με στοά και κατάστημα κάτω και κατοικία επάνω).

Εδώ χρειάζεται να τονιστεί η άμεση σχέση που έχει μια τέτοια τυποποίηση με την παραγωγή τυποποιημένων οικοδομικών στοιχείων. Το ένα βοηθάει και εξυπνοεί το άλλο.

Επιχειρώντας μια ανάγνωση του έργου του Ziller αναφέρω μερικές εκτιμήσεις μελετητών που ασχολήθηκαν με το θέμα αυτό. Χρονολογικά προηγείται εκείνη του Κ. Μπίρη «... η τεχνοτροπία του Ziller διεκρίνετο από ακριβή γνώσιν και καλαίσθητον ως προς τας αναλογίας απόδοσιν των αρχιτεκτονικών και διακοσμητικών στοιχείων των ελληνικών ρυθμών και της αναγεννήσεως...»

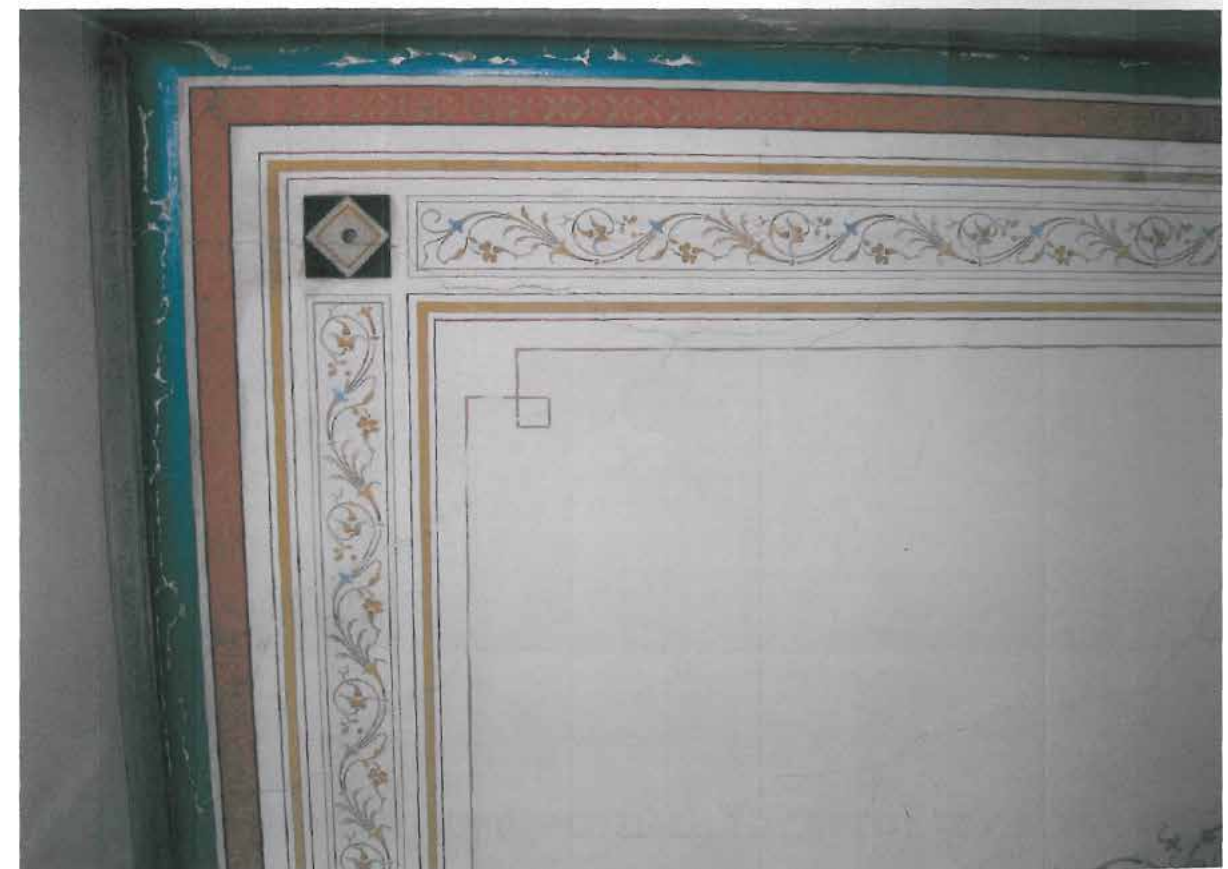
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Στο Κιάτο Κορινθίας εντοπίσαμε ένα νεοκλασσικό κτίριο που ανεγέρθηκε στα τέλη του 19^{ου} αιώνα του αρχιτέκτονα Ernest Ziller, σε πολύ μικρή απόσταση από τον Κορινθιακό Κόλπο.

Το εκπληκτικά όμορφο στοιχείο του νεοκλασσικού αυτού είναι η αισθητική αρμονία και η υπεροχή των ζωγραφιστών ταβανιών σε καθαρά κλασσικά μοτίβα. Η σιγουριά και η καθαρότητα της γραμμής οι λεπτές απολήξεις των πινελιών με άλλοτε φωτεινά και άλλοτε απαλά χρώματα συνθέτουν μια εντυπωσιακή εικόνα προσθέτοντας στο χώρο φιλικότητα. Οι συνθέσεις εντάσσονται σε γεωμετρικά σχήματα. Ο Δ. Παπαστάμου αναφέρει: "... δια την άρθρωσιν και την δομικήν ανάπτυξιν των χρωμάτων ο Ziller εβασίσθη νομίζω εις το περίφημον δια την εποχήν του βιβλίο του Hittorf (1792 - 1882) "Architectur Polychron chez la Grecs" 1830 και στην Πομπηιανή τοιχογραφία. Ο ίδιος υποστηρίζει ότι ο Ziller χρησιμοποίησε στη ζωγραφική του κοσμήματα γνωστά από την αρχαϊκή αγγειογραφία.

"... η καλλιτεχνική έμπνευσις του Ziller όσο αφορά εις τα διακοσμητικά σχέδια τοίχων και οροφών κινείται μεταξύ πρώτου και δευτέρου πομπηιανού ρυθμού με φωτιστικές ελευθερίες τις οποίες δίδει εις αυτόν το ωραίων φως της Αττικής. Η επιμέλεια και η ακρίβεια της εκτελέσεως είναι τα χαρακτηριστικά εντυπωσιακά γνωρίσματα των μελετών αυτών".

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ.

Στα επόμενα κεφάλαια θα προσπαθήσουμε να μελετήσουμε την ιστορική αυτή κατασκευή, καθώς και το σχεδιασμό απαραίτητων επεμβάσεων για την διατήρηση και επανάχρησή του. Για τις επεμβάσεις επανάχρησης και ανάδειξης του κτιρίου απαιτείται μια συστηματική ανάλυση των ιδιαίτερων ιστορικών και αισθητικών του αξιών.

Εκτός από το νεοκλασικό που βρίσκεται στο Κιάτο Κορινθίας, εντοπίσαμε όσο αφορά το νομό Κορινθίας και ένα δεύτερο δημιούργημα του Ziller, πρόκειται για το Ναό Αγίας Μαρίνας στο Βέλο Κορινθίας.

Η Αγία Μαρίνα στο Βέλο Κορινθίας είναι ο δεύτερος, απ' όσο γνωρίζουμε, ναός που σχεδίασε και έκτισε ο Ziller στην Ελλάδα. Χρονολογείται το 1880, δώδεκα χρόνια μετά τη μόνιμη εγκατάστασή του στην Αθήνα. Στο διάστημα αυτό είχε την ευκαιρία να γνωρίσει τη βυζαντινή παράδοση αλλά και να συμμετέχει στον προβληματισμό και τις αναζητήσεις που απασχολούσαν τον ελληνικό χώρο για τη μορφή και τον τύπο που θα έπρεπε να ακολουθήσει ο ορθόδοξος ναός της εποχής.

Η Αγία Μαρίνα, στον απλοποιημένο τύπο του ηπειρωτικού οκταγωνικού ναού, με χαμηλωμένο τρούλο πάνω σε πολυγωνικό τύμπανο, είναι ίσως η πιο επιτυχημένη προσπάθεια του Ziller να ανταποκριθεί στο βυζαντινό ύφος.

Η μεταφορά των φορτίων του τρούλου γίνεται μέσω τεσσάρων τόξων και τεσσάρων ημιγωνίων. Η επίδραση της αρχιτεκτονικής του ελλαδικού ηπειρωτικού τύπου του καθολικού της Μονής του Οσίου Λουκά Φωκίδος, είναι φανερή. Τα σχέδια αποτύπωσης του Οσίου Λουκά, που φυλάσσονται στα αρχεία Ziller της Εθνικής Πινακοθήκης, το επιβεβαιώνουν.

Το μαρμάρινο τέμπλο που χωρίζει το τριμερές ιερό με τις ημιεξάπλευρες εξωτερικά κόγχες από τον κυρίως ναό ακολουθεί μια περισσότερο κλασικιστική αντίληψη. Το απλό ισόδομο σύστημα της εξωτερικής τοιχοποιίας, καλυμμένης σήμερα με σοβά, και οι κεραμικές περιμετρικές διακοσμήσεις του μεγάλου τρίλοβου παραθύρου πάνω από την κύρια είσοδο, καθώς και των υπόλοιπων ανοιγμάτων, ενίσχυσαν το βυζαντινό ύφος του ναού.

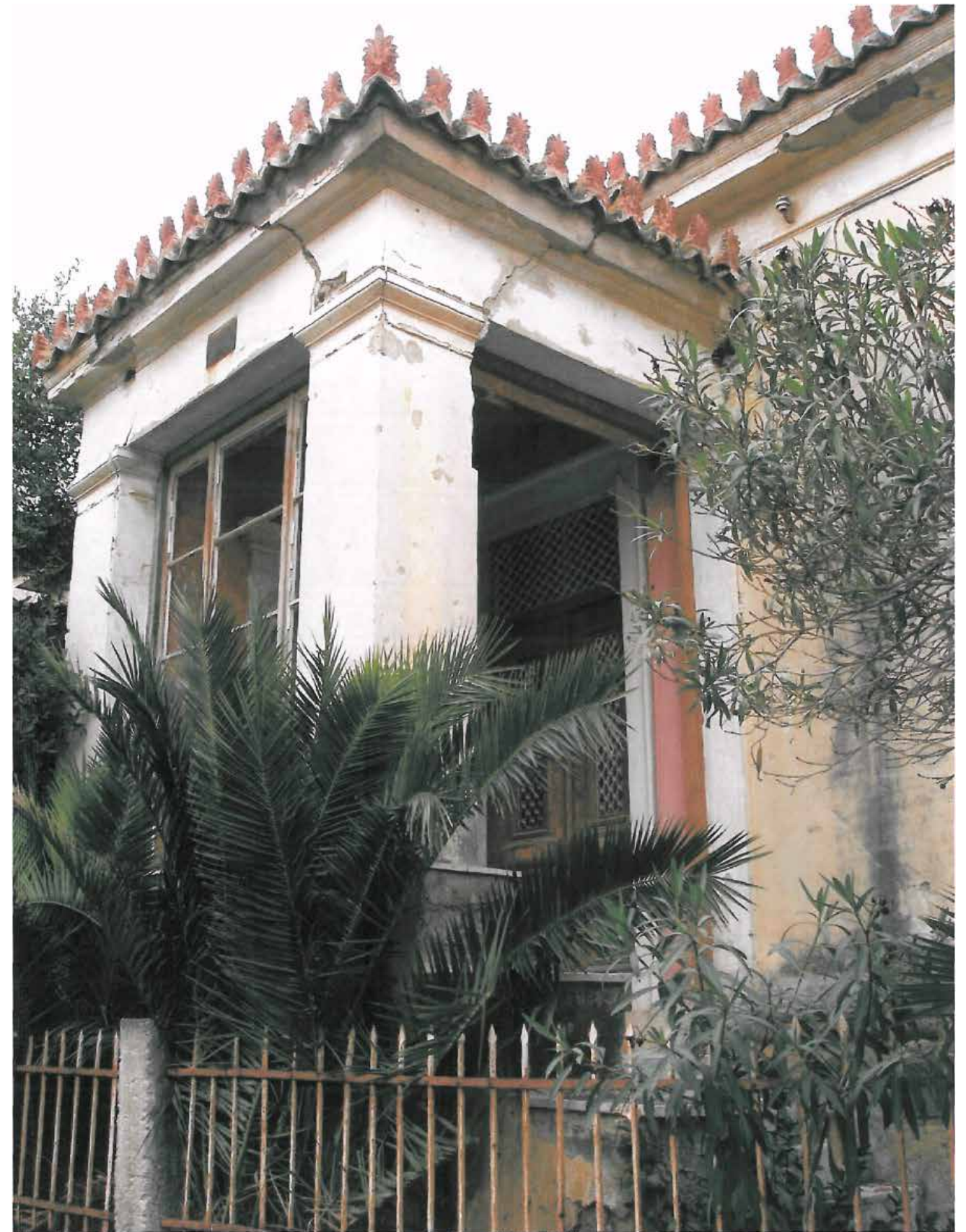
Αν και έπαθε αρκετές ζημιές ο Ιερός Ναός από τους σεισμούς του 1928 και του 1981, οι ζημιές αποκαταστάθηκαν αμέσως. Ο Ναός εορτάζει στις 17 Ιουλίου.

Χάρτης Νομού Κορινθίας

Ναός Αγίας Μαρίνας στο Βέλο Κορινθίας.

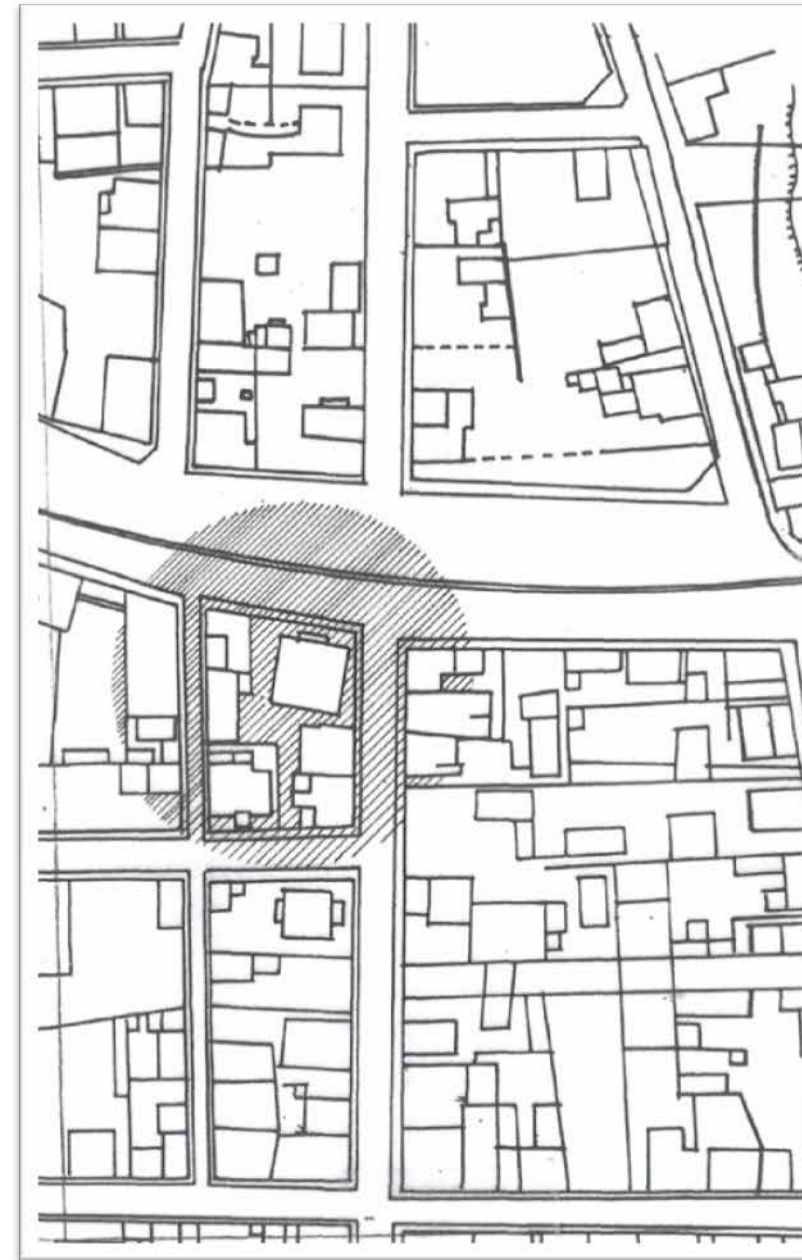

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑ ERNEST ZILLER ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΣΙΚΥΩΝΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

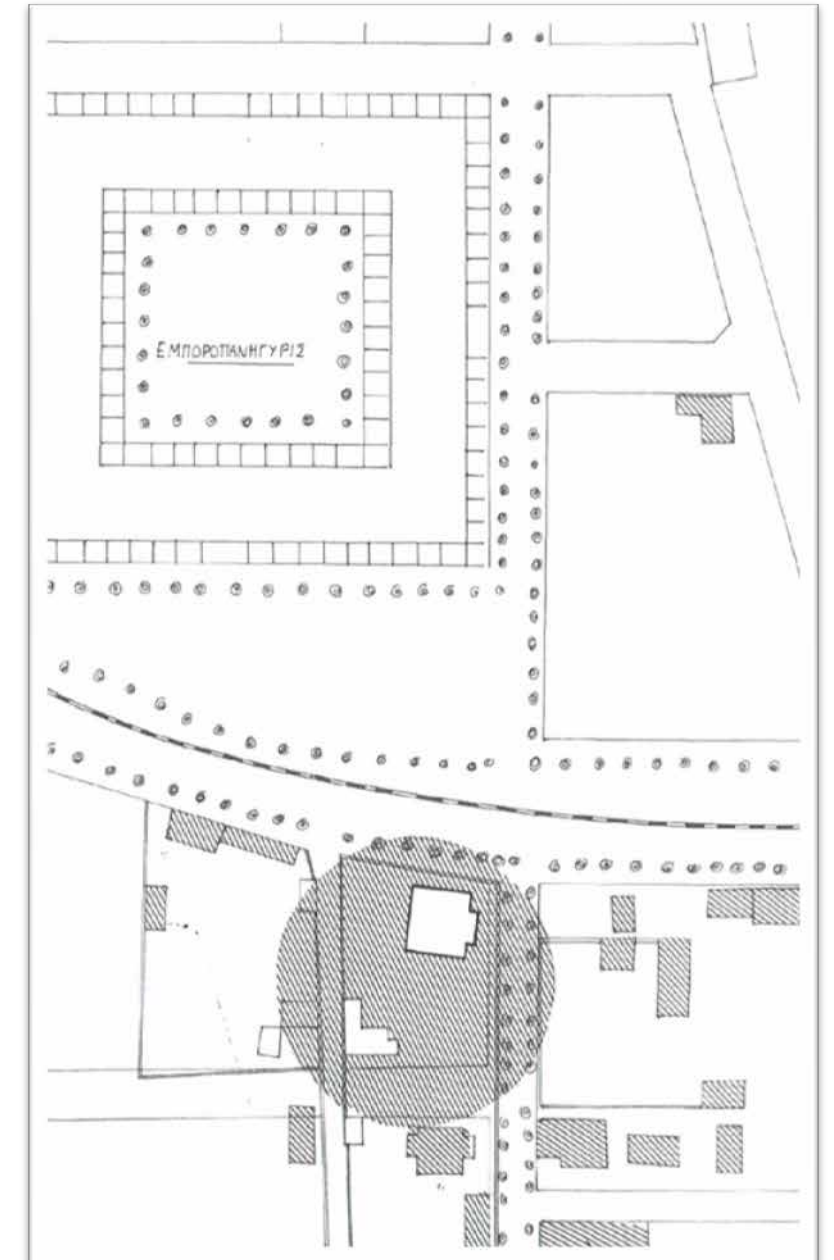
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑ ERNEST ZILLER ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΠΑΛΙΟ ΟΙΚΙΣΜΟ

Κοιτώντας το τοπογραφικό του Κιάτου του 1916 που αποτελεί και τον παλιότερο χάρτη του Κιάτου η κατοικία αυτή βρίσκεται στην πιο κεντρική θέση του οικισμού δίπλα από τις γραμμές του τρένου και απέναντι από το χώρο με το χαρακτηρισμό "εμποροπανήγυρις" σίγουρα σε κεντρικό σημείο και με μεγάλη σημασία για τη ζωή του τόπου. Επίσης είναι χαρακτηριστικό ότι Βρίσκεται πάνω στη συνάντηση δύο από τους μεγαλύτερους τότε δρόμους που στο χάρτη επισημαίνονται με τις σειρές δέντρων δεξιά και αριστερά του δρόμου. Το οικοπέδο στο χάρτη του 1916 περιέχει ένα ακόμα κτίσμα το οποίο σύμφωνα με ζωντανές μαρτυρίες αποτελούσε αποθήκες και στάβλο. Με τα σημερινά δεδομένα όμως η κατάσταση αλλάζει. Το αρχικό οικοπέδο έχει κατανεμηθεί σε τέσσερις ιδιοκτήτες. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να κτιστούν γύρω από την αρχική κατοικία άλλες αυτόνομες κατοικίες. Ο χώρος του παλιού σπιτιού ενώ αποτελούσε σημαντικό στοιχείο αρχιτεκτονικού συνόλου, προσδίδοντας στο κτίριο πνοή και προβολή, δεν υφίσταται. Το κτίριο είναι χωμένο στην οικοδομική ασυναρτησία της πόλης αφού καμιά πολιτειακή μέριμνα δεν έλαβε χώρα. Ευτυχώς η θέση του οικοπέδου έχει το προνόμιο να μην αφαιρείται όλος ο αέρας του κτιρίου μιας και είναι γωνιακό. Παρακάτω παραθέτονται τα αναπτύγματα του οικοπέδου στην σημερινή κατάσταση.

Τοπογραφικό του Κιάτου 1916

Τοπογραφικό του Κιάτου 1976

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

1. Αντικείμενο της πτυχιακής αποτελεί η συντήρηση και αποκατάσταση του κτιρίου από τις ζημιές , που υπέστη κατά το σεισμό του 1981 ,προκειμένου να στεγάσει πολιτιστικές εκδηλώσεις και έργα τέχνης γλυπτικής και ζωγραφικής του Δήμου Κιάτου .

2. Θέση : Η πτυχιακή αφορά το νεοκλασικό κτίριο , που βρίσκεται στη διασταύρωση των οδών Δημοκρατίας και Σικυώνος στο Κιάτο , ιδιοκτησίας του Δήμου Σικυωνίων .

Πρόκειται για μια μονώροφη υπερυψωμένη κατοικία με υπόγειο και δώμα, διαστάσεων 14,10X14,05 X 10.30μ. , η οποία κατασκευάστηκε με σχέδια του βαναρού αρχιτέκτονα Ernest Ziller , το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα .

Το πολύ απλό εξωτερικά νεοκλασικό κτίριο, με περιφραγή μεταγενέστερη , διαθέτει στο εσωτερικό του ιδιαίτερα καλαίσθητες οροφωγραφίες και είναι χαρακτηρισμένο διατηρητέο μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού με την Υπουργική Απόφαση ΛΙΛΑΠ/Γ/1978/40020/10-8-83 δημοσιευμένη στο ΦΕΚ 544/β/19-983.

Σε παλιότερο τοπογραφικό του έτους 1916 , που αποτελεί και τον παλιότερο χάρτη του Κιάτου , παρατηρούμε ότι το οικόπεδο του κτίσματος αυτού καταλαμβάνει ένα ολόκληρο οικοδομικό τετράγωνο. Στο οικόπεδο αυτό υπάρχει μια συστάδα μικρότερα σε επαφή κτίσματα στην απέναντι άκρη του οικοπέδου που κατά προφορικές μαρτυρίες χρησιμοποιούντο ως αποθηκευτικοί χώροι και στάβλος της οικίας .

Χαρακτηριστικό είναι ότι ο ευρύτερος περιβάλλον χώρος του , ο οποίος τότε ήταν αραιοκατοικημένος, τονίζεται με δένδροστοιχίες κατά μήκος του άξονα της οδού Σικυώνος και των γραμμών του τραίνου , που είναι παράλληλα της οδού Δημοκρατίας .

Με τα σημερινά δεδομένα η κατάσταση του περιβάλλοντος χώρου έχει αλλάξει. Το αρχικό οικόπεδο έχει κατανεμηθεί σε τέσσερις ιδιοκτήτες- απογόνους .Αυτό έχει αποτέλεσμα να κτιστούν γύρω από την αρχική κατοικία άλλες αυτόνομες κατοικίες, ασφυκτικά περιορίζοντας το χώρο . Ο περιβάλλον χώρος της παλιάς κατοικίας, ενώ αποτελούσε σημαντικό στοιχείο του αρχιτεκτονικού συνόλου προσδίδοντας στο κτίριο πνοή και προβολή, δεν υφίσταται .Το κτίριο εντάσσεται στην οικοδομική αναρχία . Η θέση του ως γωνιακό κτίσμα , κάνει τον οδηγό και τον περιπατητή να το προσέχει.

3. Χαρακτηρισμός : Χαρακτηρίζεται από το ΥΠΠΟ διατηρητέο μνημείο με την Υπουργική Απόφαση ΛΙΛΑΠ/Γ/1978/40020/10-8-83, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 544/β/19-9-83

Το 1984 χορηγείται από το ΥΠΠΟ εγκριτική απόφαση ΥΠΠΓΕ/48891/ΔΙΓΚΑΝΜ/1657/13-Γ1-1984 με θέμα «Έγκριση μελέτης αποκατάστασης διατηρητέας οικίας ιδιοκτησίας Αναστασίου Θεοχάρη στο Κιάτο Κορινθίας».

4. Ιστορικά Στοιχεία : Το κτίσμα αυτό έχει ανεγερθεί το τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα , εποχή κατά την οποία υπάρχει μεγάλη οικοδομική δραστηριότητα ιδιωτικών κατοικιών τόσο στην Ευρώπη γενικότερα, όσο και στην Αθήνα (με ελάχιστα παραδείγματα στην επαρχία) όπου η νέα κοινωνική τάξη των οικονομικά εύρωστων εκπροσώπων της βιομηχανίας και του εμπορίου παίρνει θέση παραπλεύρως από τους παλιούς άρχοντες . Στοιχεία για την ακριβή χρονολογία του κτίσματος δεν έχουν προσδιοριστεί. Από δύο παλιά συμβόλαια αντλούμε κάποιες πληροφορίες κυρίως για τα ονόματα των ιδιοκτητών της. Το πρώτο συμβόλαιο έχει συνταχθεί στο Κιάτο , στις 15 Ιανουαρίου 1902 και αναφέρει ότι ο Ευστάθιος Τουρνάκης , ιατρός στο επάγγελμα ιδιοκτήτης του κτίσματος προκειμένου να αντικαταστήσει (40.000 δρχ.) που έλαβε προίκα της Αγγελικής Πολυχρονοπούλου με την οποία είχε έλθει εις γάμον το 18— *"της παραχωρεί μία οικία αυτού μετά της περιοχής των λοιπών εξαρτημάτων τῆς κειμένη εν Κιάτω του Δήμου Σικυώνος"* .

Το δεύτερο συμβόλαιο με ημερομηνία 30 Ιανουαρίου 1919 έχει συνταχθεί στην Αθήνα και αναφέρει ότι η Αγγελική Πολυχρονοπούλου που κατέχει στην κυριότητα της το υπό μελέτη κτίσμα πωλεί και μεταβιβάζει αντί του ολικού τιμήματος δρχ.25000 στο Γρηγόρη Α. Θεοχάρη έμπορο , κάτοικο του χωριού Μουλκίου του Δήμου Σικυώνος της Κορινθίας *".....την οικία αυτή ολόκληρη μετά. του κήπου και λοιπών πραγμάτων και των συναφών της"* .

Η κατοικία στη συνέχεια περιήλθε στον απόγονο Αναστάσιο Γ. Θεοχάρη και παρέμεινε σε αυτόν μέχρι το σεισμό του 1981, οπότε εγκαταλείφθηκε λόγω των ρηγματώσεων που υπέστη .

Το έτος 1998 με παρέμβαση του τότε δημάρχου Γεώργιου Γιαννόπουλου, συμφώνησε ομόφωνα το δημοτικό συμβούλιο να αγοραστεί από τον ιδιοκτήτη του και να χρησιμοποιηθεί ως δημοτική πινακοθήκη.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑ ERNEST ZILLER ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΣΙΚΥΩΝΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ - αρχιτεκτονική ανάλυση

Παρατηρώντας το έργο του Ziller στην Ελλάδα, εκτιμώ ότι το κτίριο αυτό κατατάχθηκε στην κατηγορία των κτισμάτων που το κύριο χαρακτηριστικό τους είναι μια αναζητούμενη απλότητα η οποία οδηγεί στη απομόνωση των μορφολογικών διακοσμητικών στοιχείων στην είσοδο της οικίας. Οι ευθύγραμμες γύψινες κορνίζες, τα γείσα, τα γραμμωτά περιθύρα είναι η χαρακτηριστική μορφή της οικοδομικής εικόνας. Χωρίς καμία υπερβολή στη διακοσμητική τεχνική χαρακτηρίζεται από μια δημιουργική πνοή και αίσθηση καλλιτεχνικής ελευθερίας. Ακολουθώντας την κλασικιστική αρχή της οριζοντιότητας χωρίζεται το κτίσμα σε βάση, κορμό και στέψη. Πρόκειται για ένα τετράγωνο κτίριο με πλευρά 14μ με μόνη εξαίρεση την προεξοχή της εισόδου η οποία κρατάει και πάλι τους κανόνες συμμετρίας και δημιουργεί ένα σημείο σήμανσης της πορείας προς το εσωτερικό. Ο τονισμός της εισόδου επιτυγχάνεται με τη μαρμάρινη σκάλα που καλύπτει τη μικρή υπερύψωση του ισόγειου, η οποία συνοδεύεται από το βαθμιδωτό στηθαίο. Ακολουθεί ένας μικρός προθάλαμος πριν την κύρια είσοδο που

διακοσμείται από μια απλή εσοχή στον τοίχο για την τοποθέτηση ενός αγάλματος που δεν υπάρχει πια. Το σπίτι έχει άλλες δύο εισόδους εκτός από την κύρια.

Μια για το υπόγειο και άλλη μια για το χώρο δίπλα από την κύρια είσοδο που εξυπηρετούσε το ιατρείο του πρώτου ιδιοκτήτη.

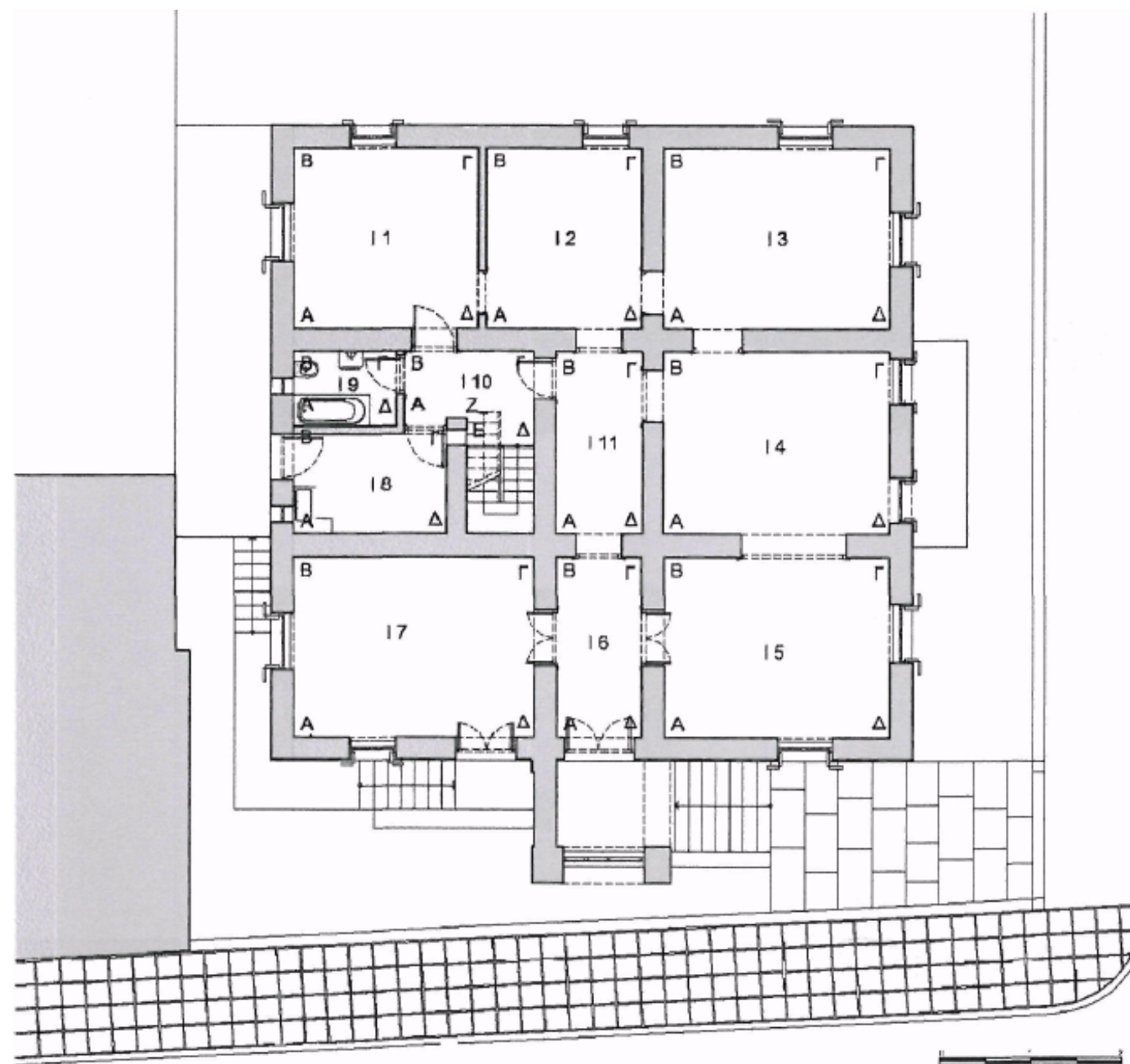

Ένα άλλο κύριο εξωτερικό χαρακτηριστικό του κτιρίου είναι το μικρό δώμα που κάθεται στην κορύφωση της στέγης διακοσμημένο με κεραμικά στηρίγματα (μπαλούστρες) που αποτελούν το στηθαίο του προσθέτοντας έναν άξονα ανύψωσης απλά δοσμένο.

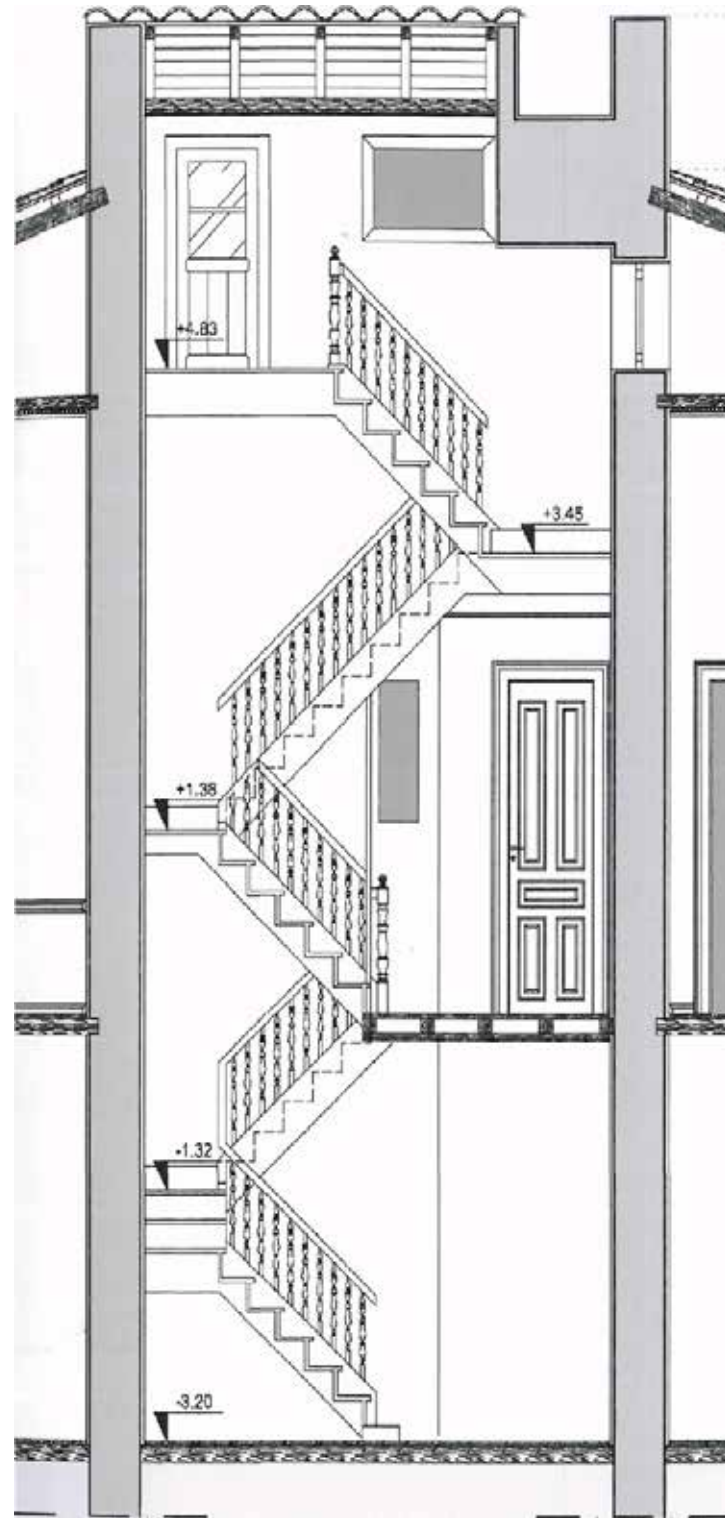

Περνώντας την κύρια είσοδο ένας κεντρικός διάδρομος συνδέει τους χώρους των δωματίων ακτινωτά. Όμως μπορεί κανείς να διακρίνει και μια περιμετρική πορεία καθώς υπάρχει περιμετρική σύνδεση των δωματίων. Σύμφωνα με μαρτυρίες, οι πρώτοι ιδιοκτήτες (οικογένεια Τουρνάκη), τα δωμάτια του ισόγειου Ι1 και Ι3, τα χρησιμοποιούσαν ως υπνοδωμάτια, ενώ το Ι2 που επικοινωνεί με τα παραπάνω ήταν το πρόχειρο καθιστικό τους, στο οποίο υπήρχε και τζάκι στην πλευρά ΒΓ. Τα δωμάτια Ι4 και Ι5 ήταν το επίσημο καθιστικό τους και η τραπεζαρία τους. Στην πλευρά ΓΔ του Ι4 υπάρχει μία μπαλκονόπορτα που οδηγεί σε ένα μικρό μπαλκόνι, το οποίο δεν έχει διαπιστωθεί εάν ήταν από τα αρχικά σχέδια του αρχιτέκτονα ή μετέπειτα κατασκευή. Το δωμάτιο Ι7 με την δεύτερη εξώπορτα της μονοκατοικίας, ήταν το γραφείο-ιατρείο του γιατρού κ. Τουρνάκη, στο οποίο δεχόταν τους ασθενείς του. Στο δωμάτιο Ι8, λειτουργούσε κουζίνα, χωρίς να γίνονται οι λειτουργίες παρασκευής του φαγητού, παρά μονάχα τα μαγειρευτά φαγητά. Στον τοίχο ΑΔ υπήρχε μία ξυλόσομπα, με έξι εισόδους για τα ξύλα και από πάνω μία «φούσκα» που λειτουργούσε σαν απορροφητήρας. Ο τοίχος ΒΓ ήταν σε υποχώρηση 50-70cm και υπήρχε μία γούρνα για το πλύσιμο των πιάτων από πωρόλιθο και μάρμαρο. Το δωμάτιο Ι9 λειτουργούσε σαν χώρος υγιεινής, στον οποίο υπήρχε μία λεκάνη τουαλέτας και ένας νιπτήρας. Κατά τη μεταβίβαση της

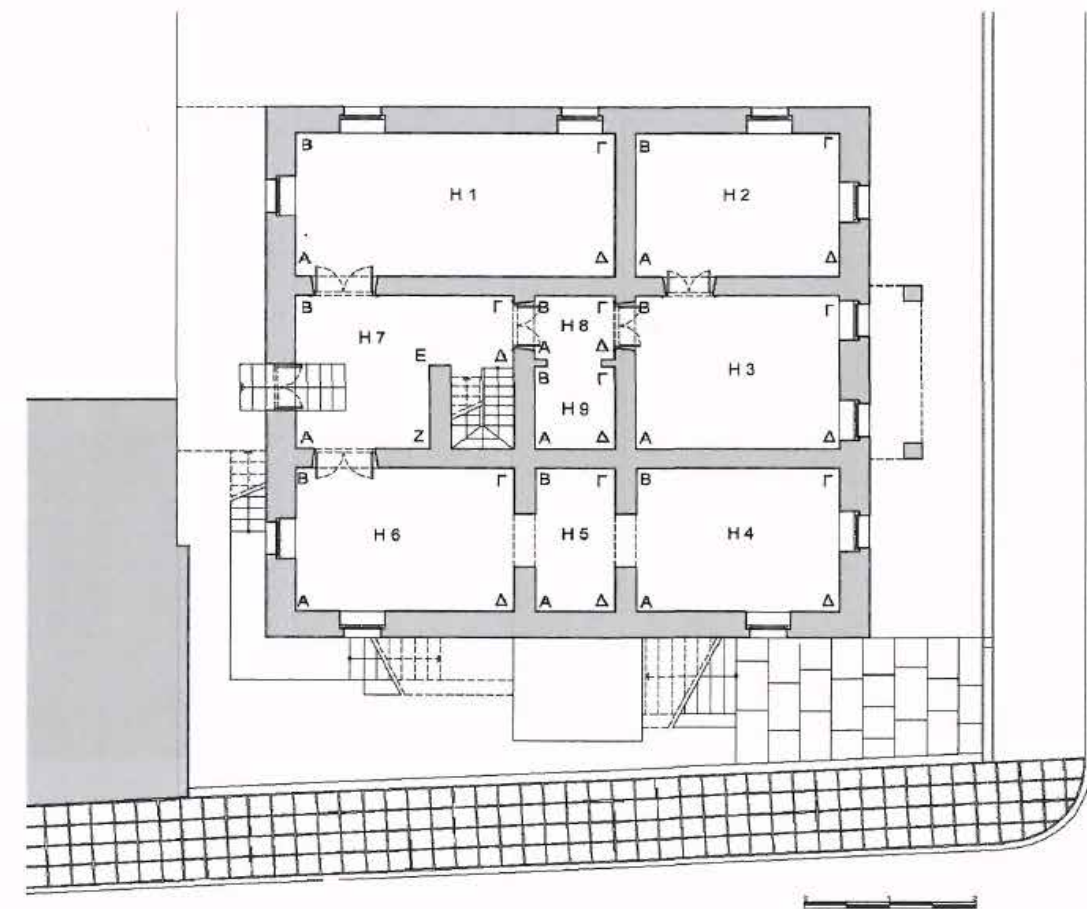
ιδιοκτησίας, οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της διαμονής τους στην μονοκατοικία αφορούσαν το δωμάτιο Ι2 του οποίου αφαιρέθηκε το τζάκι και μετατράπηκε σε υπνοδωμάτιο, όπως επίσης και το Ι7. Τα δωμάτια Ι8 και Ι9 έγιναν όπως φαίνονται στην παρακάτω απεικόνιση. Στο Ι8 μίκρυνε ο χώρος και αφαιρέθηκε η ξυλόσομπα και ο παλιός νιπτήρας και τοποθετήθηκαν ντουλάπια, νέος νιπτήρας και φούρνος με ξύλα. Στο Ι9 τοποθετήθηκαν πλακάκια στον τοίχο, μανιέρα και νέα λεκάνη και νιπτήρας. Στα δύο τελευταία δωμάτια τοποθετήθηκε επίστρωση μωσαϊκού πάνω στην υπάρχουσα ξύλινη δαπεδόστρωση πάχους 1cm.

Η κατακόρυφη πορεία συναντιέται προς το τέλος του διαδρόμου, δεξιά στο δωμάτιο Η10, για να συνδέσει το υπόγειο με το ισόγειο και το liaκωτό ενθαρρύνοντας την εξυπηρέτηση του νοικοκυριού και αποθήκευσης στο υπόγειο και τη διαμόνη της οικιακής βοηθού στο liaκωτό. Στο υπόγειο δεν υπάρχει περιμετρική πορεία αλλά ένας κύριος χώρος μπροστά από την είσοδο (δωμάτιο Η7), ο οποίος κατευθύνει στα δωμάτια ακτινωτά. Οι λειτουργίες των δωματίων του υπογείου δεν άλλαξαν με την αλλαγή των ιδιοκτητών. Τα δωμάτια Η2 και Η3 τα χρησιμοποιούσαν για την προετοιμασία και την παρασκευή των φαγητών. Στο Η3 υπάρχει θέση για τζάκι, λόγω του ότι οι γυναίκες πέρναγαν πολλές ώρες την ημέρα σε αυτό το δωμάτιο. Το δωμάτιο Η1 ήταν το κελάρι και τοποθετούσαν τα ξύλα για τις ανάγκες του σπιτιού. Τα υπόλοιπα δωμάτια, τα χρησιμοποιούσαν ως αποθηκευτικούς χώρους για τις ανάγκες του σπιτιού. Τα τρόφιμα (αλεύρι, ρύζι, σιτάρι κτλ) τα αποθήκευαν σε ξύλινες κασέλες με καπάκι.

Το υπόγειο έχει το πλεονέκτημα να είναι αρκετά φωτεινό εξαιτίας της λοξής χάραξης της επιφάνειας στο κάτω μέρος των παραθύρων, που αφήνει τον ήλιο να γλιστράει στο εσωτερικό.

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ - ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ - ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυονίων
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Πτυχιακή Εργασία - Γεώργια Αδαμαντία

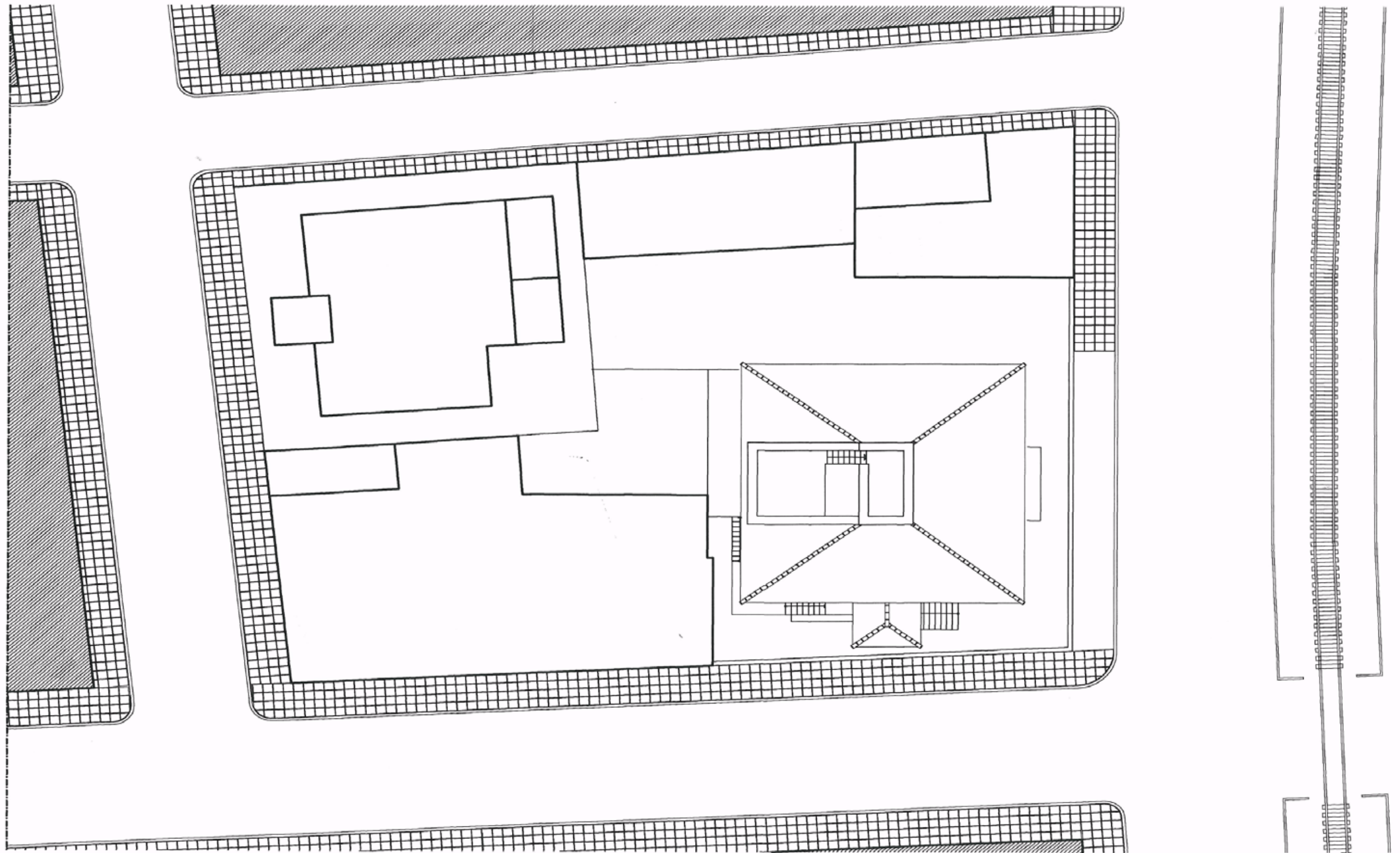
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

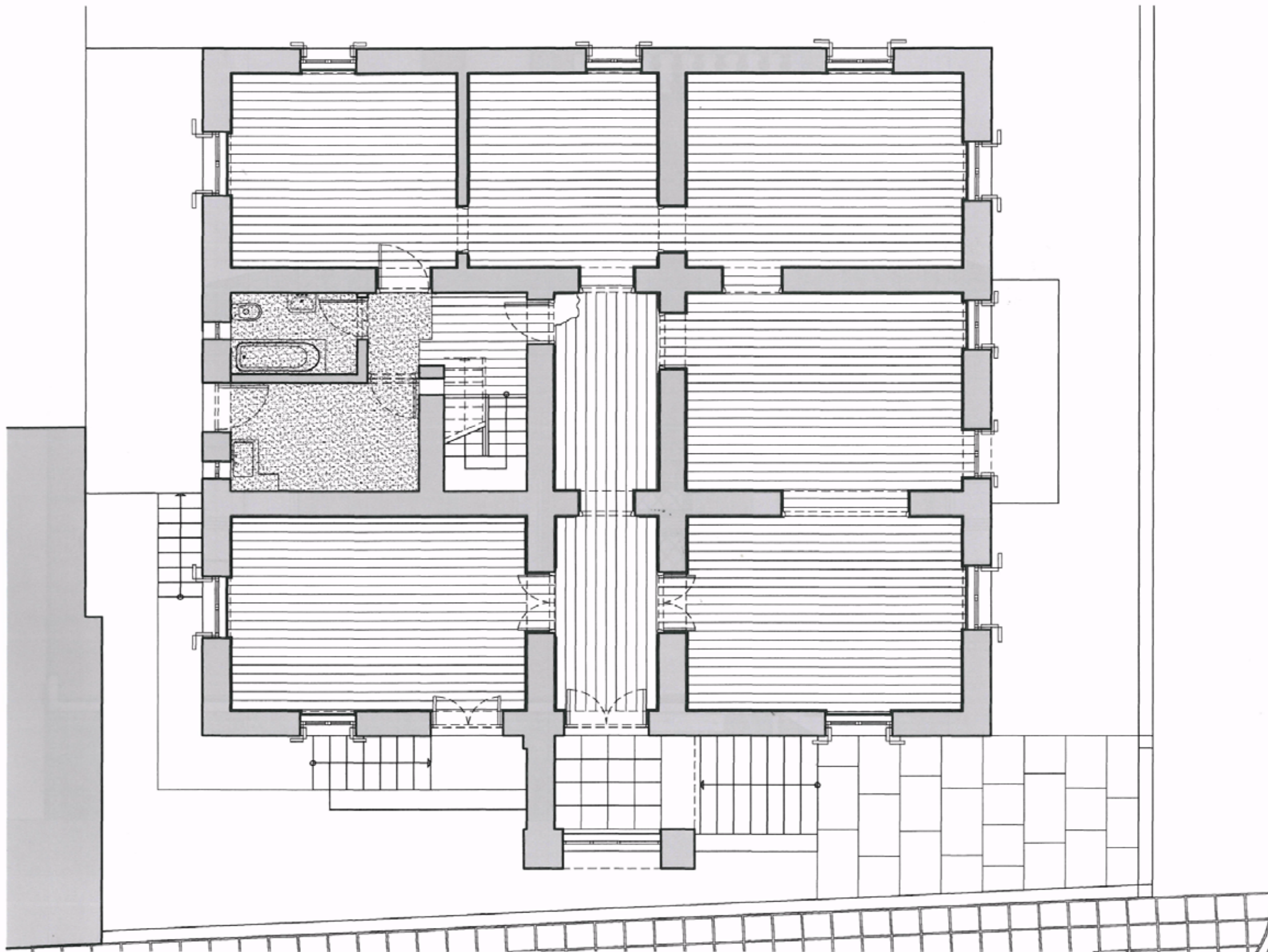
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Πτυχιακή Εργασία - Γεώργια Αδαμαντία

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

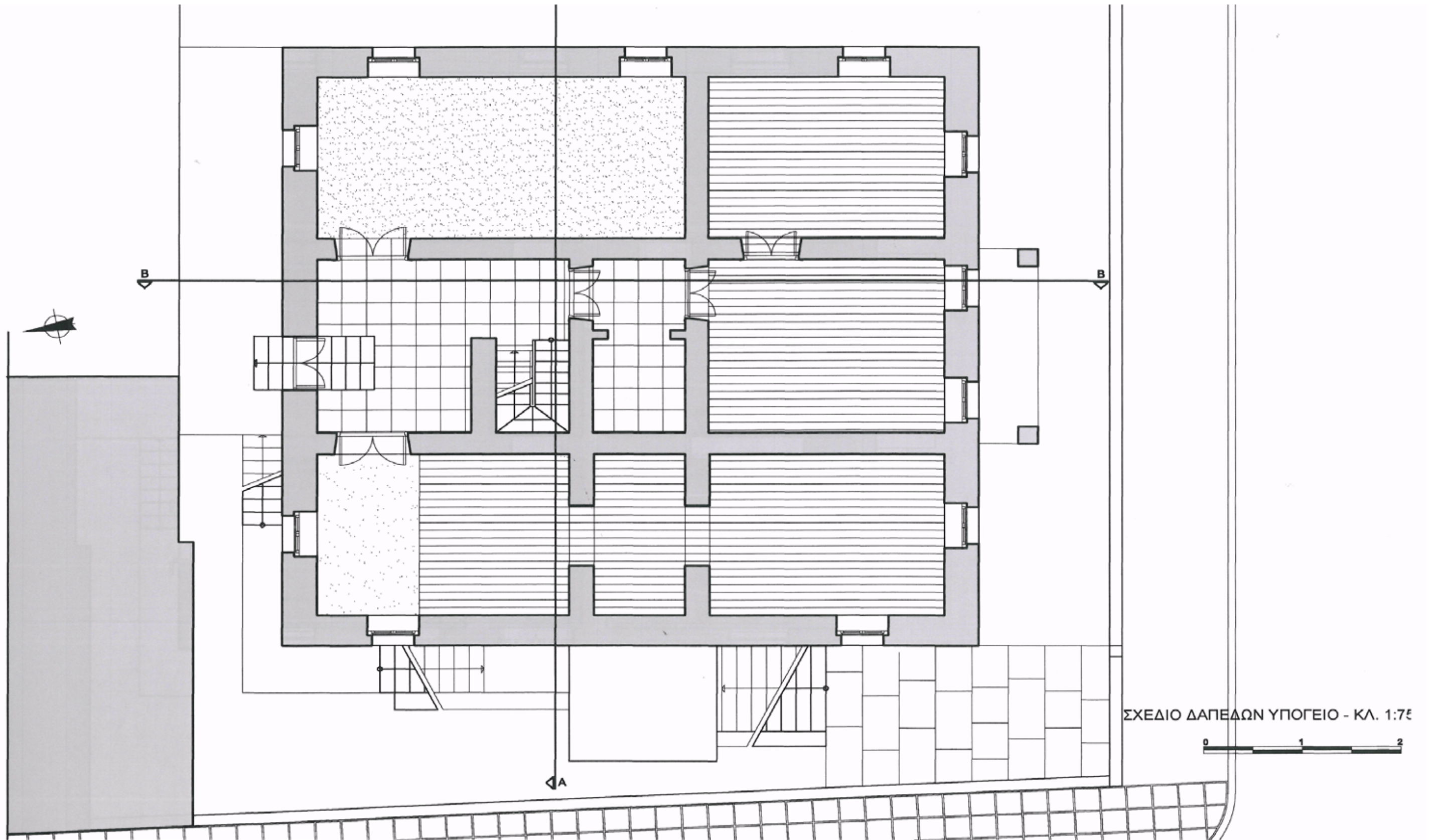

ΣΧΕΔΙΟ ΔΑΠΕΔΩΝ ΙΣΟΓΕΙΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:75

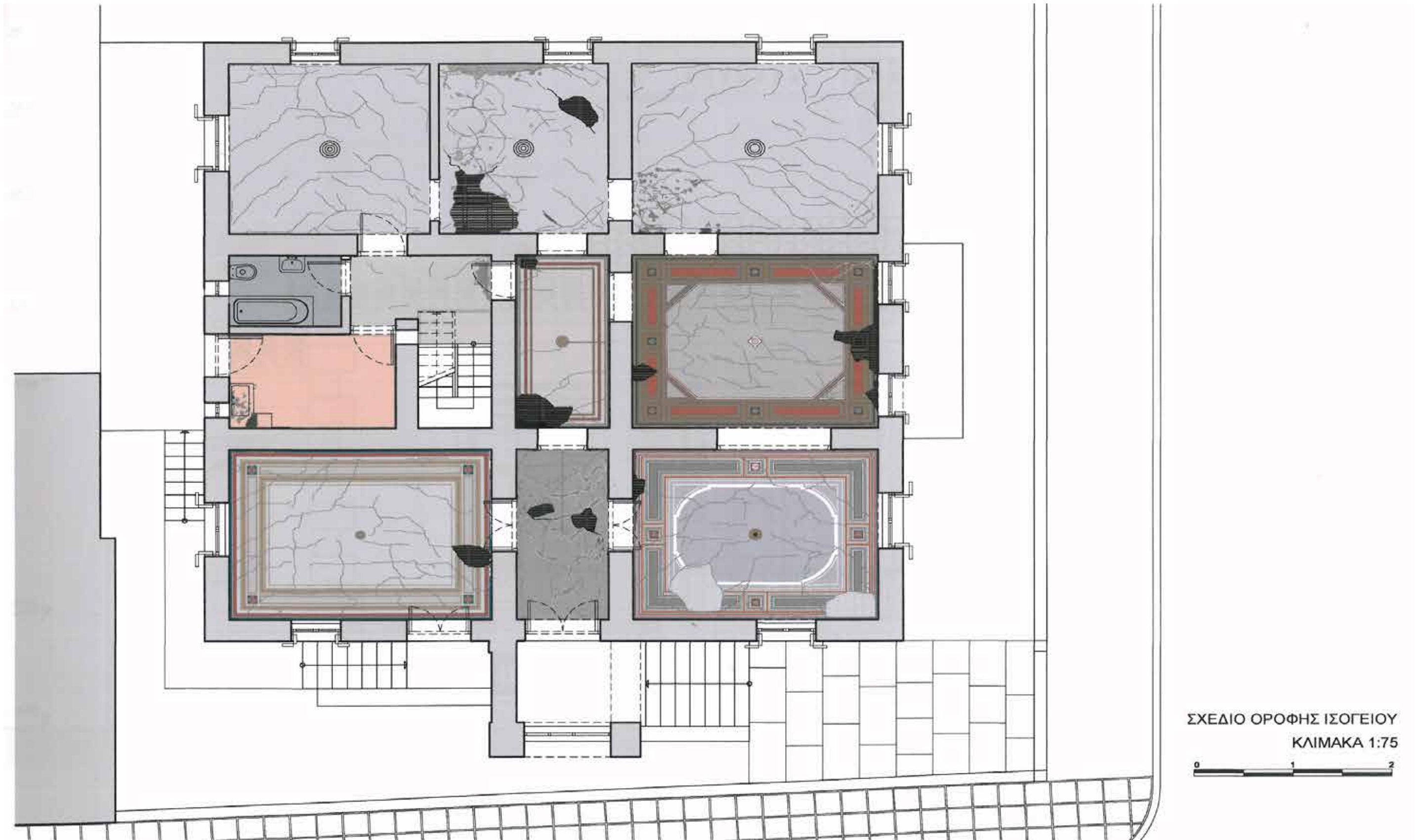
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

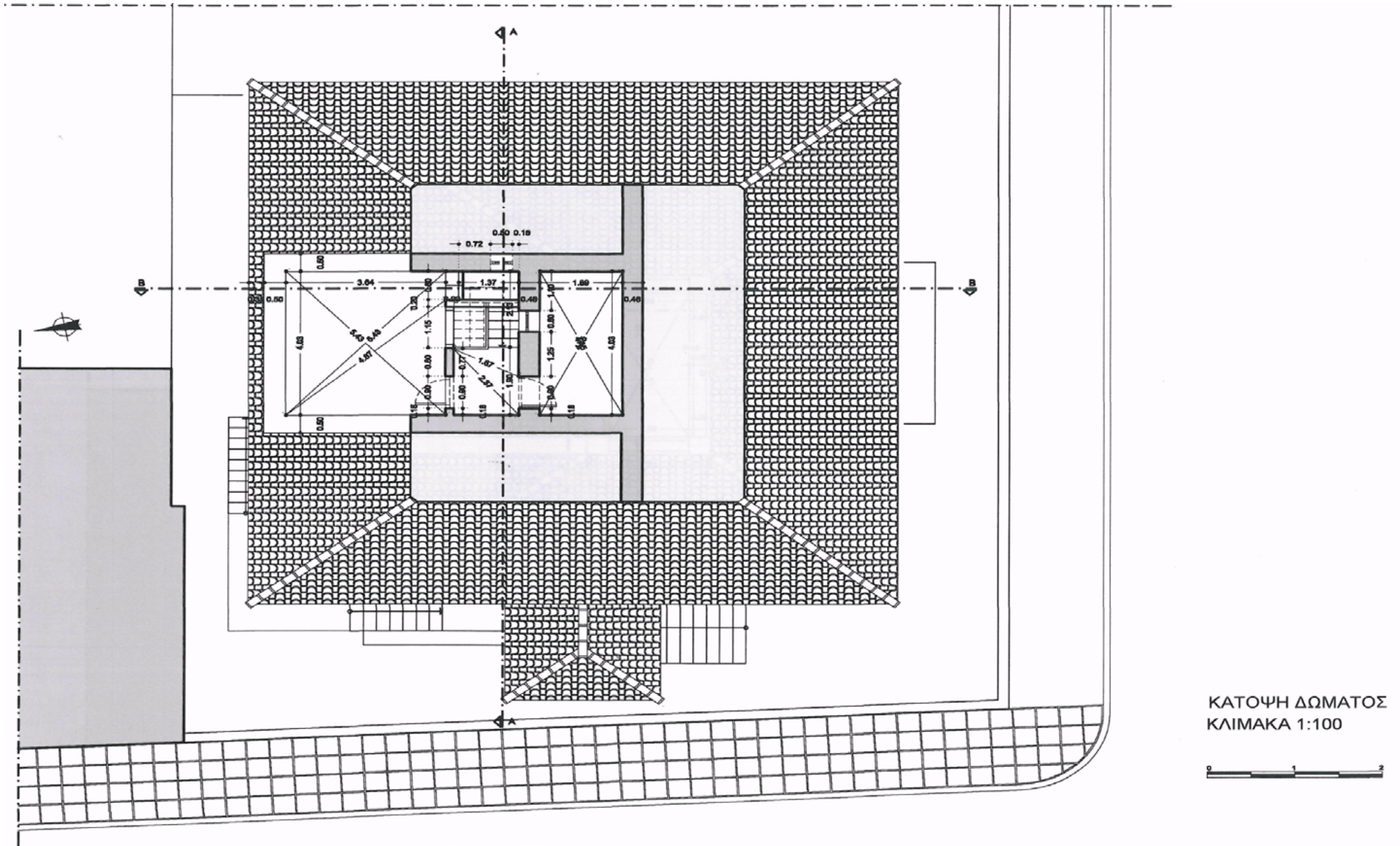
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

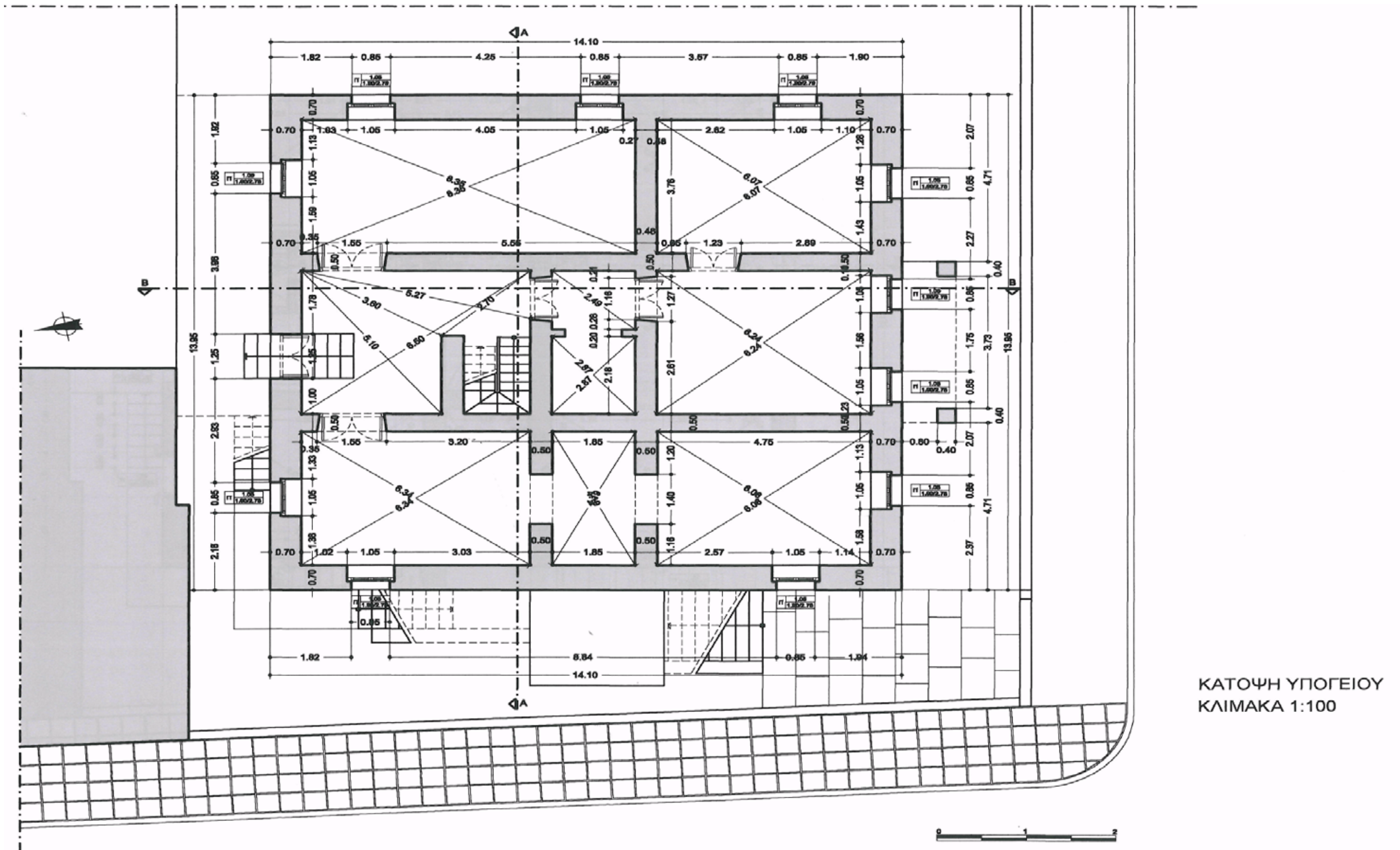
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

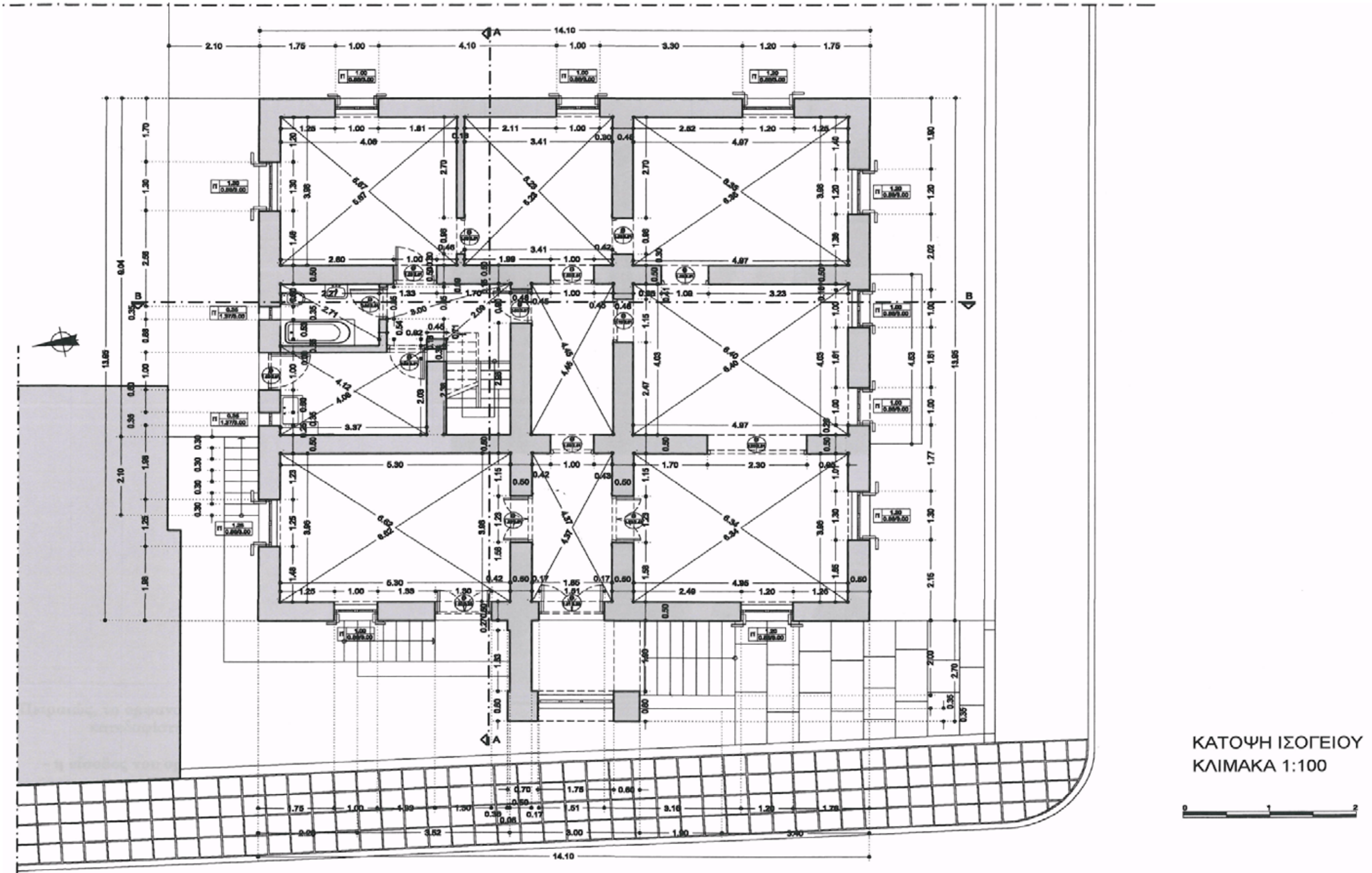
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ - ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ - ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ**ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΤΟΙΧΟΠΟΙΑ**

Η περιμετρική τοιχοποιία του υπογείου μέχρι τη στάθμη του δαπέδου του ισόγειου είναι πάχους 0,70m και οι εσωτερικές είναι 0,50m. Οι τοιχοποιίες του ισόγειου έχουν πάχος 0,50m μέχρι τη στάθμη της στέγης καθώς επίσης και οι τοίχοι της σοφίτας.

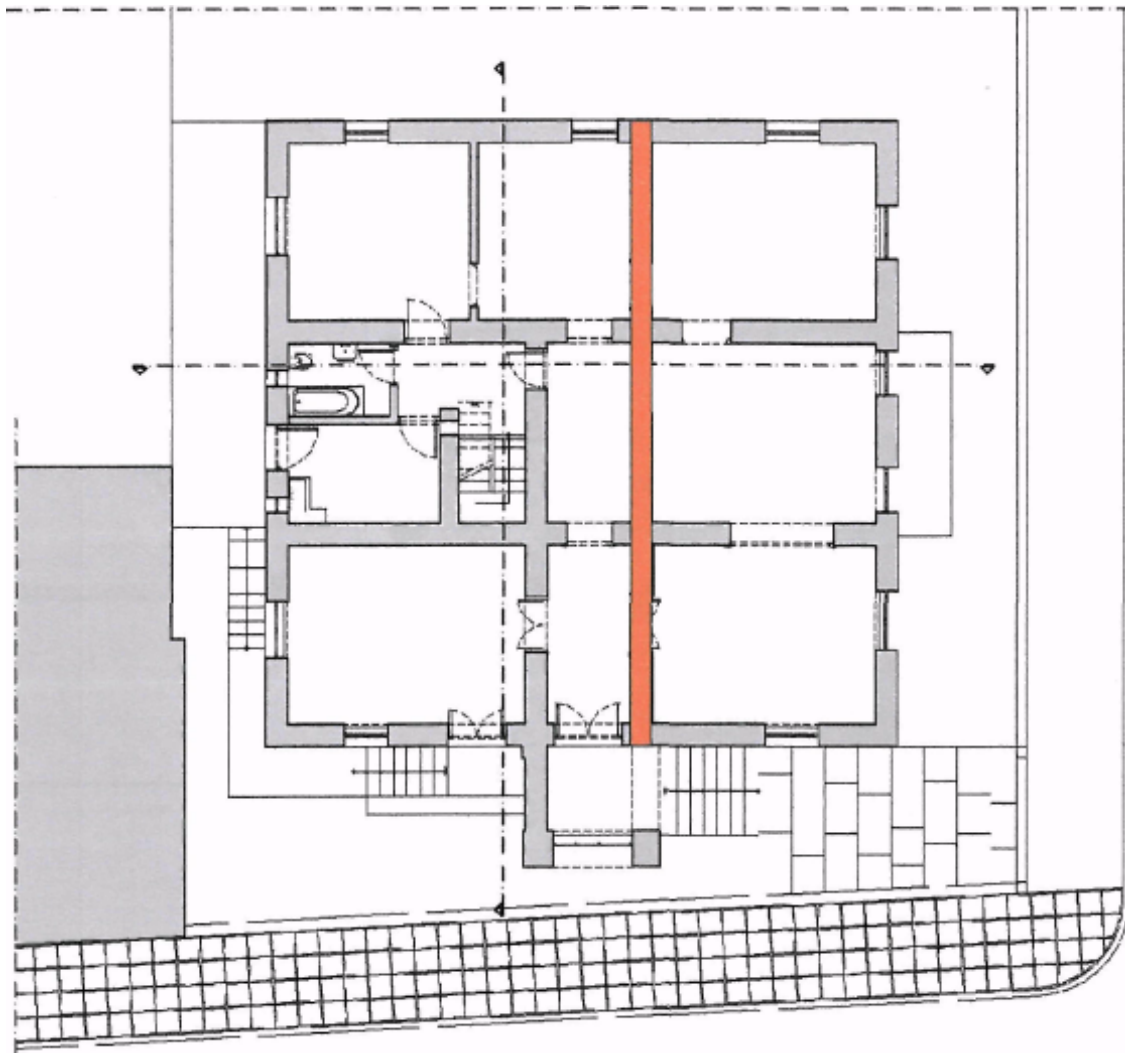
Όλες οι τοιχοποιίες είναι λιθοδομές εκτός από τον τοίχο που βρίσκεται στο υπόγειο δεξιά της σκάλας. Οι εξωτερικές τοιχοποιίες μέχρι τη στάθμη του δαπέδου του ισόγειου και στις γωνίες του ισόγειου μέχρι τη στάθμη της στέγης είναι με λαξευτούς ισομεγέθης λίθους και γωνιόλιθους. Οι εσωτερικές τοιχοποιίες του υπογείου και όλες του ισόγειου είναι από αργούς λίθους.

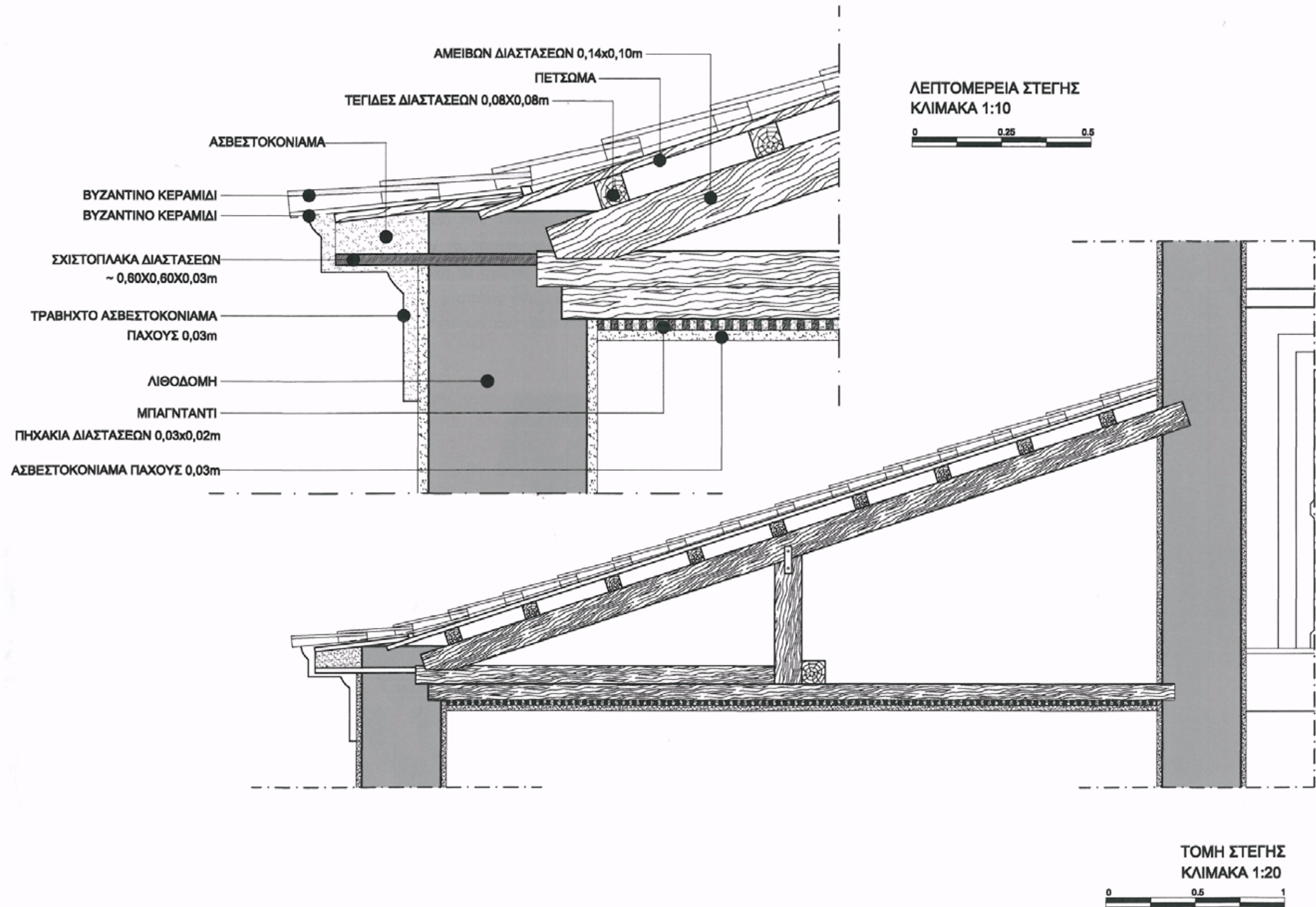

ΣΤΕΓΗ

Η στέγη του κτιρίου είναι τετράριχτη ξύλινη κατασκευή με βυζαντινό κεραμίδι. Περιμετρικά η στέγη εξέχει από την λιθοδομή περίπου 35cm.

Η στέγη επανωτίζεται στην επέκταση της εσωτερικής λιθοδομής που σημειώνεται στην παρακάτω κάτοψη, το οποίο ενισχύει και την αντοχή της.

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

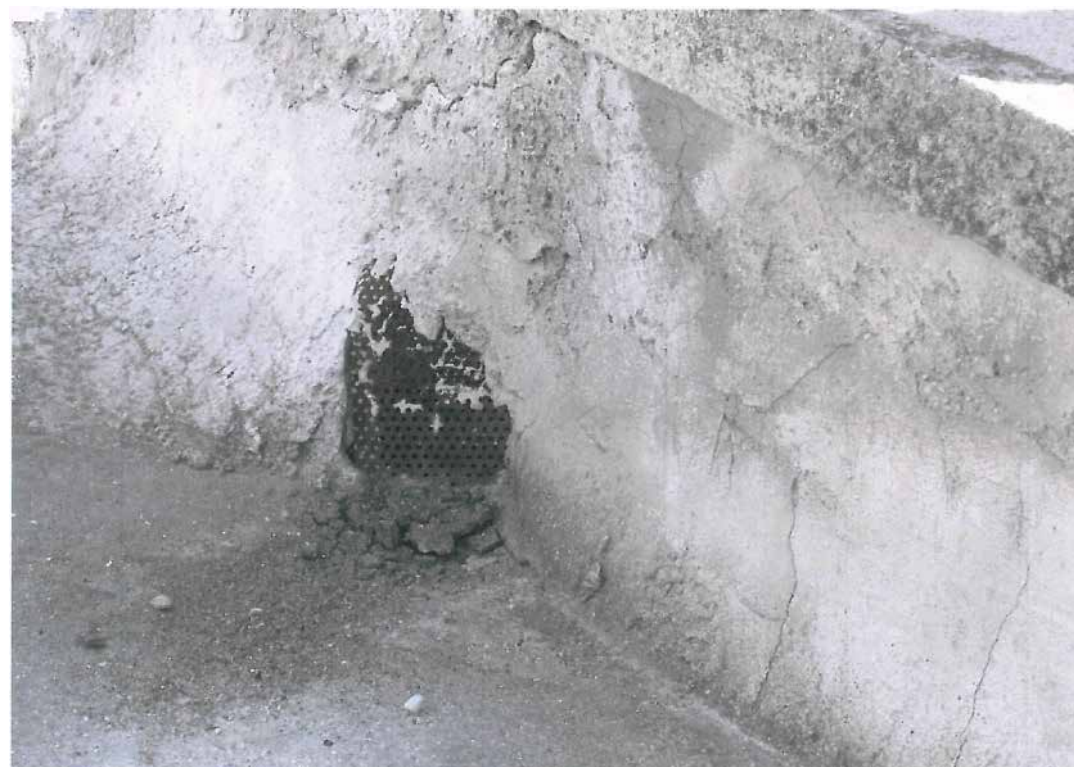
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

ΔΩΜΑ

Στο τελείωμα της σκάλας δημιουργείτε δεξιά ένα αίθριο διαστάσεων 3,64 χ 4,03 m με περιμετρικό στηθαίο από λιθοδομή στο επίπεδο της στέγης και μία σκάλα οδηγεί σε ένα μικρό δώμα διαστάσεων 1,89 χ 4,03 m.

Τέλος το μικρό δώμα που βρίσκεται στην κορύφωση της στέγης είναι διακοσμημένο με κεραμικά στηρίγματα (μπαλούστρες) που αποτελούν το στηθαίο του, προσθέτοντας στο κτίριο έναν άξονα ανύψωσης. Για την απορροή των υδάτων το δάπεδο του δώματος παρουσιάζει κλίση 3% με χαμηλότερο σημείο εκείνο στην αρχή τα σκάλας. Περιμετρικά υπάρχει ένας μικρός πρόβολος στη βάση των διακοσμητικών, ο οποίος συμμετέχει στην διαμόρφωση του μικρού δώματος και στην κάτω πλευρά έχει και στις δύο πλευρές νεροσταλάχτη για τα νερά της βροχής.

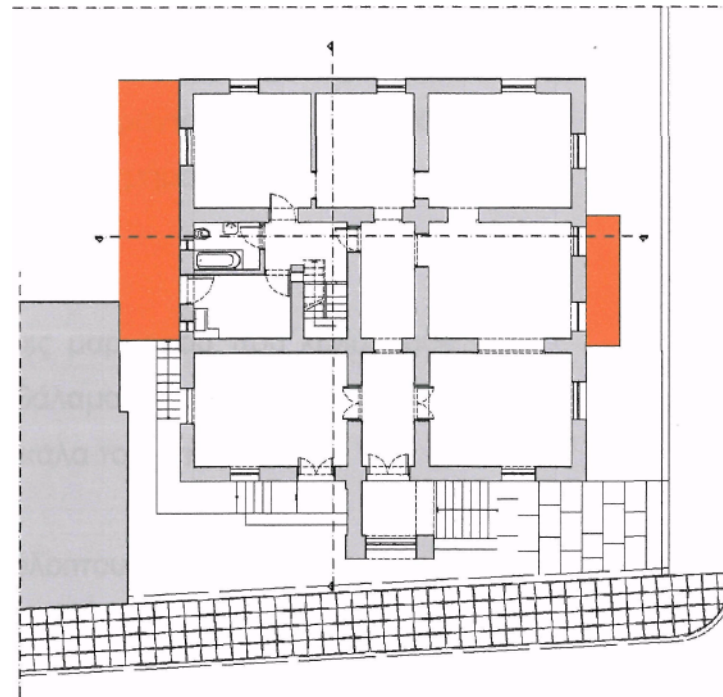

ΒΕΡΑΝΤΑ

Η βεράντα που βρίσκεται στην όψη προς τις σιδηροδρομικές γραμμές είναι κατασκευασμένη από τον πρώτο ιδιοκτήτη, αλλά δεν είναι βέβαιο αν είναι σύμφωνα με τα σχέδια του αρχιτέκτονα.

Η σημερινή βεράντα που βοηθάει στην επικοινωνία της κουζίνας με το περιβάλλον, είναι αρκετά μεταγενέστερη, κατασκευασμένη από την οικογένεια Θεοχάρη από οπλισμένο σκυρόδεμα. Έχει αντικαταστήσει την παλαιότερη, η οποία ήταν όμοια με αυτή που βρίσκεται στην όψη προς τις σιδηροδρομικές γραμμές.

ΔΑΠΕΔΑ

Τα είδη των δαπέδων που εντοπίζουμε είναι τα εξής:

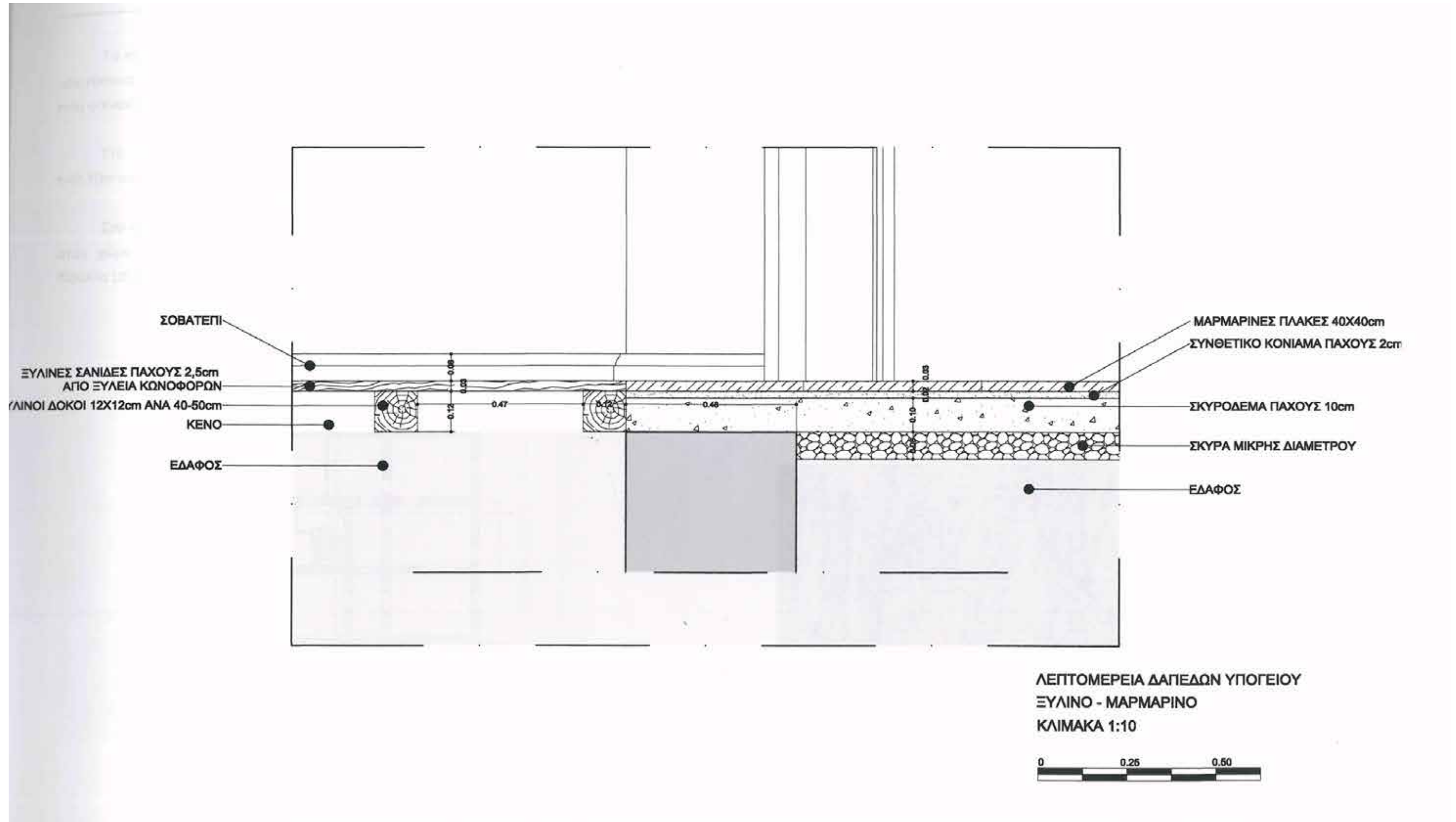
Α) Μωσαϊκό που το βλέπουμε στην βεράντα στο εσωτερικό του περιβολιού, στην κουζίνα, στο μπάνιο και σε ένα τμήμα του προθαλάμου στο ισόγειο για την σκάλα.

Β) Ορθογώνιες και τετράγωνες πλάκες μαρμάρου που καλύπτουν τον διάδρομο από την αυλόπορτα έως τον προθάλαμο της κεντρικής εισόδου, τον προθάλαμο και το κεντρικό δωμάτιο με την σκάλα του υπογείου.

Γ) Ξύλινο δάπεδο υπάρχει στους υπόλοιπους εσωτερικούς χώρους του ισογείου και του υπογείου εκτός από το δωμάτιο που το χρησιμοποιούσαν σαν κελάρι. Η φέρουσα κατασκευή του ξύλινου δαπέδου είναι από δοκούς διαστάσεων 12x12cm ανά 40-50cm και επ' αυτών σανίδες πάχους 2,5cm και πλάτους 18 cm από ξυλεία κωνοφόρων. Στο υπόγειο, οι δοκοί έρχονται σε άμεση σχέση με το έδαφος και της ανερχόμενης υγρασίας.

Δ) Τέλος, το κελάρι, δεν έχει κάποιο δάπεδο, αλλά έρχεται σε άμεση σχέση με το έδαφος.

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

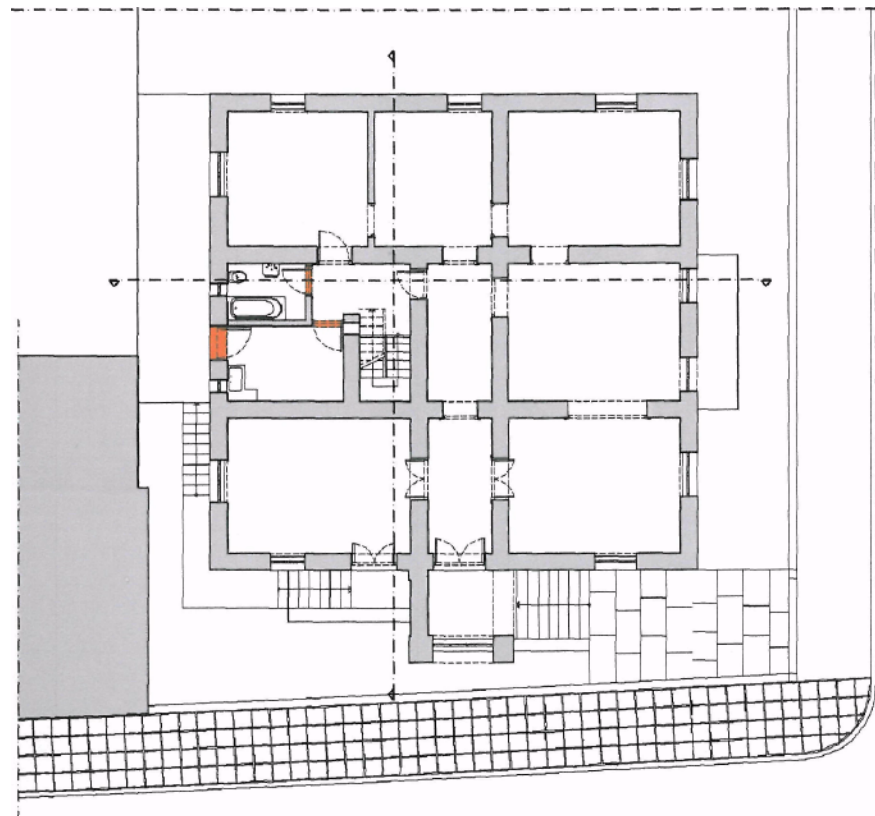
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

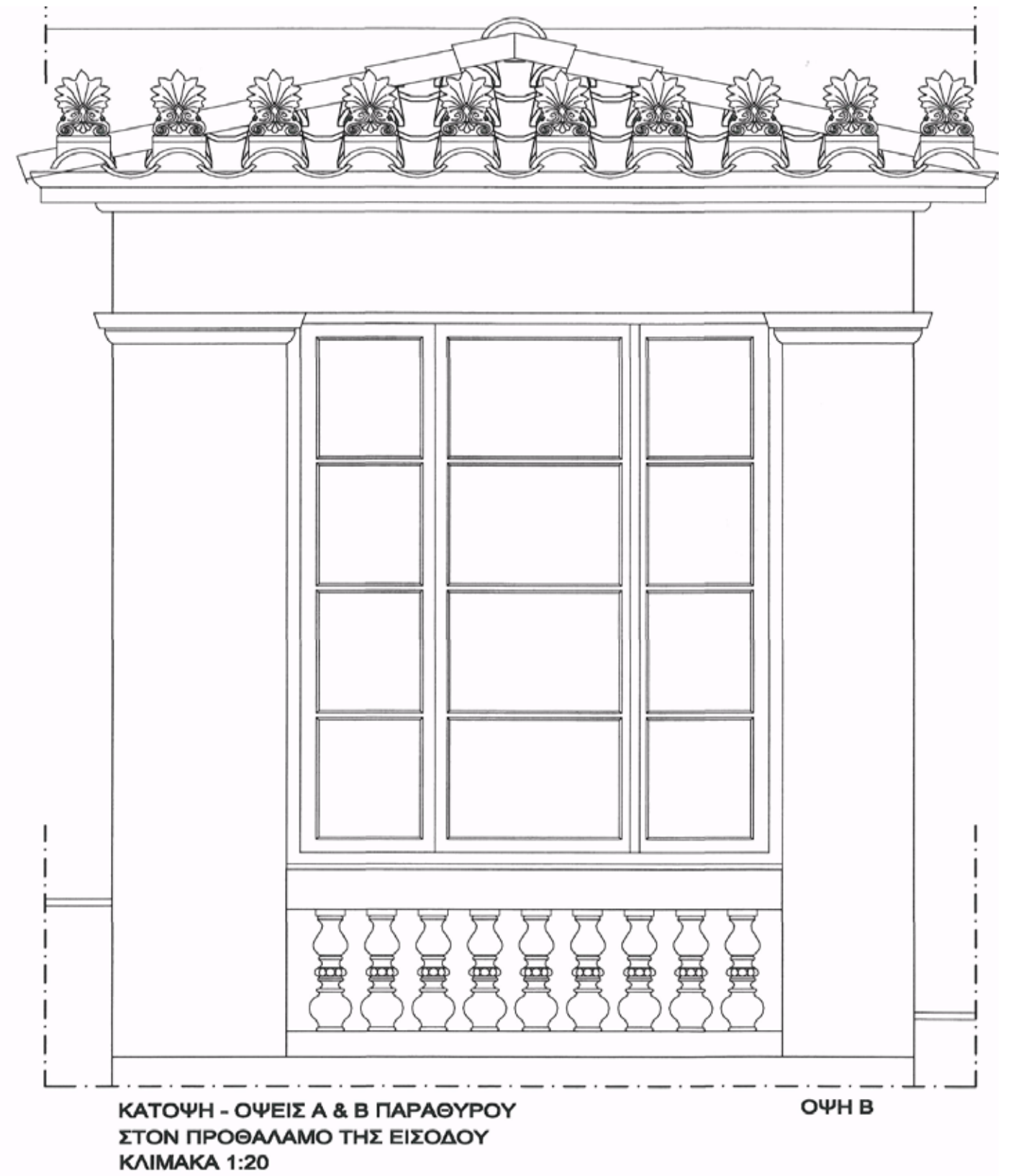
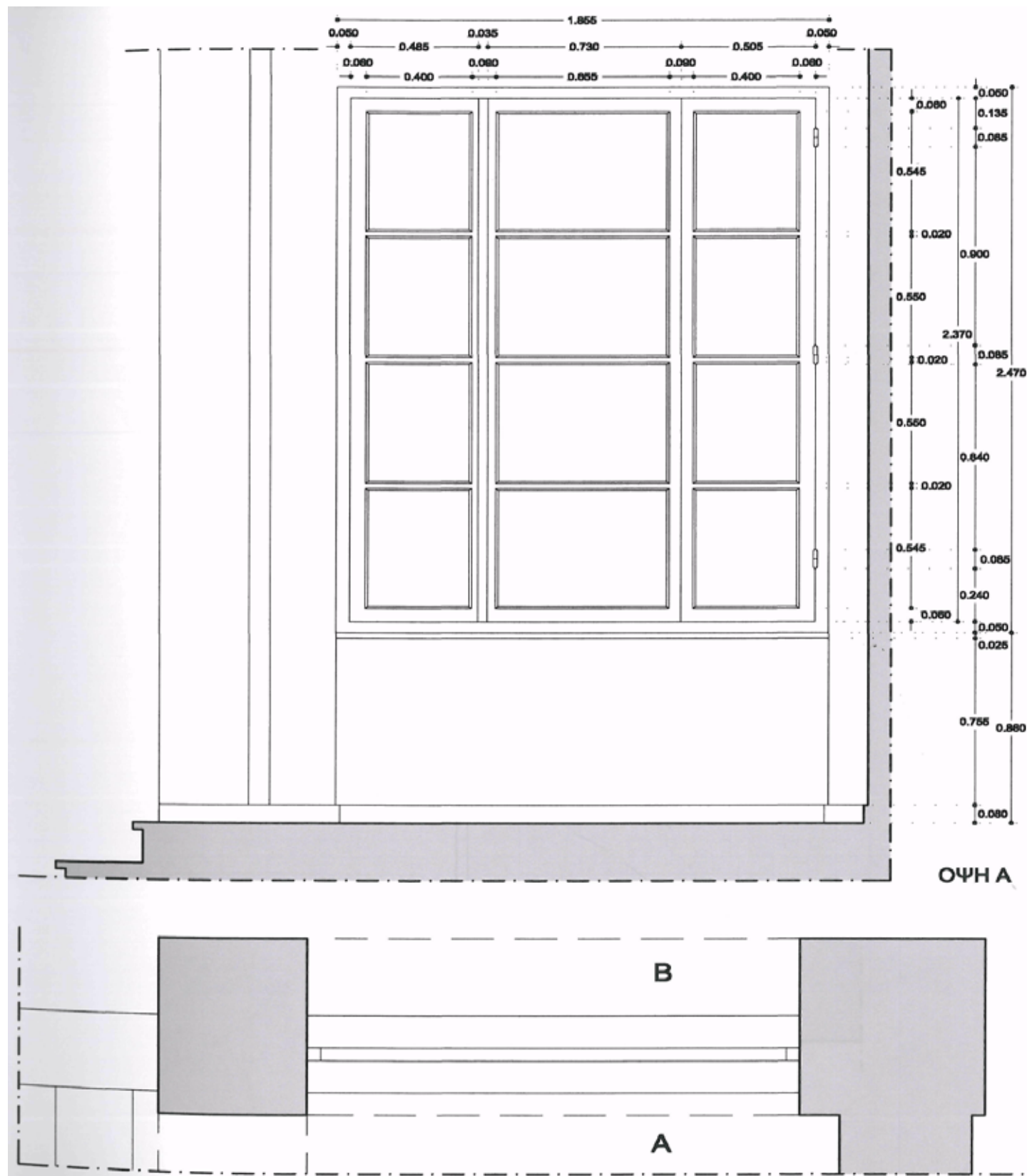
Τα κουφώματα της μονοκατοικίας είναι τα αρχικά που είχαν χρησιμοποιηθεί από τον αρχιτέκτονα, εκτός από μερικά του ισόγειου που αντικαταστάθηκαν με νέα όμοια με τα παλιά, που φαίνονται στην παρακάτω σχηματική απεικόνιση.

Στο υπόγειο συναντάμε ξύλινα δίφυλλα ταμπλαδωτά κουφώματα πόρτας με ύψος $H=2,10m$ και παράθυρα ξύλινα δίφυλλα.

Στο ισόγειο, οι πόρτες είναι ξύλινες ταμπλαδωτές, εκτός από την εξωτερική που οδηγεί στον χώρο της κουζίνας που είναι μεταλλική. Τα κουφώματα των παραθύρων είναι ξύλινα δίφυλλα με φεγγίτη με ύψος $h=2,14m$.

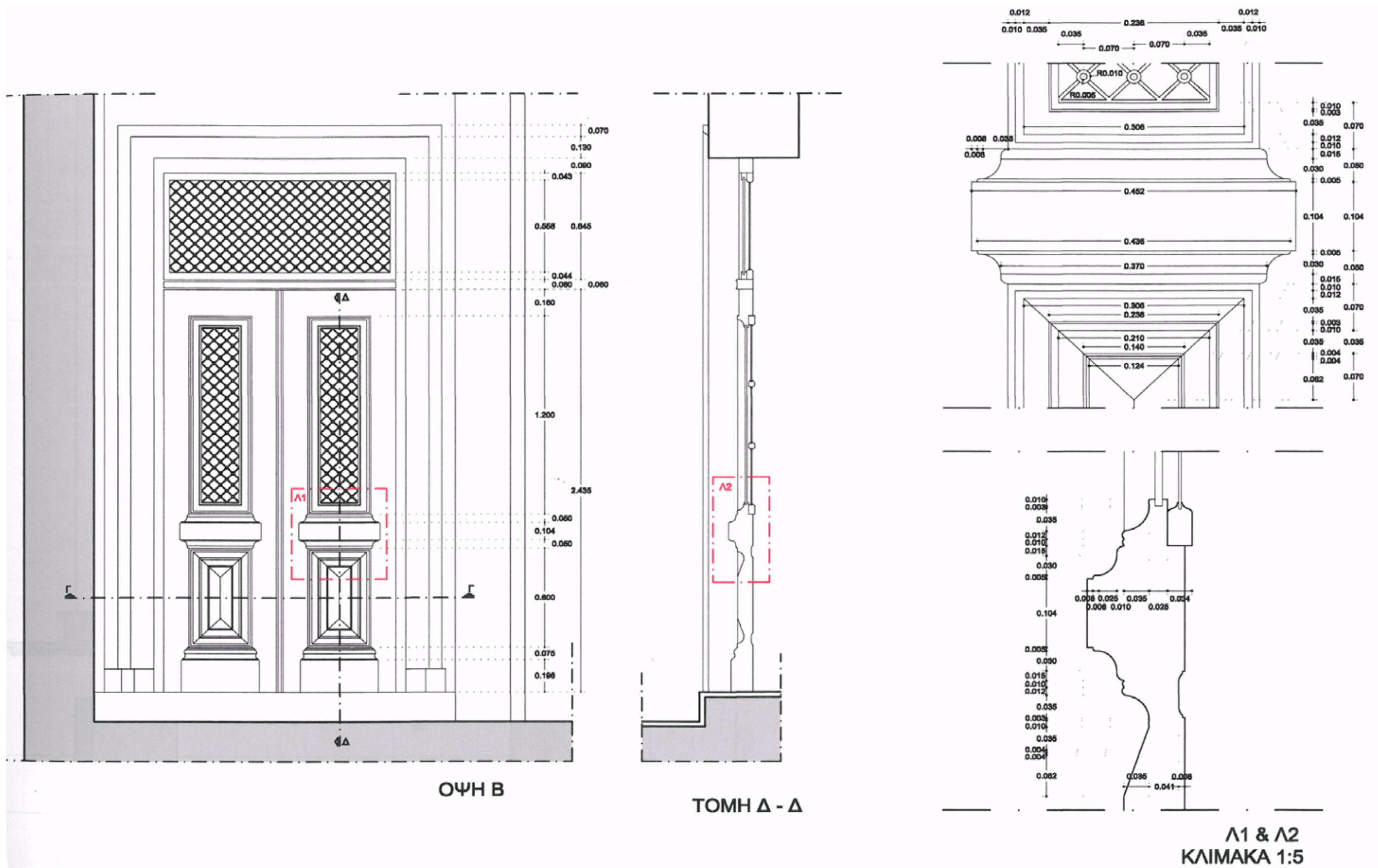

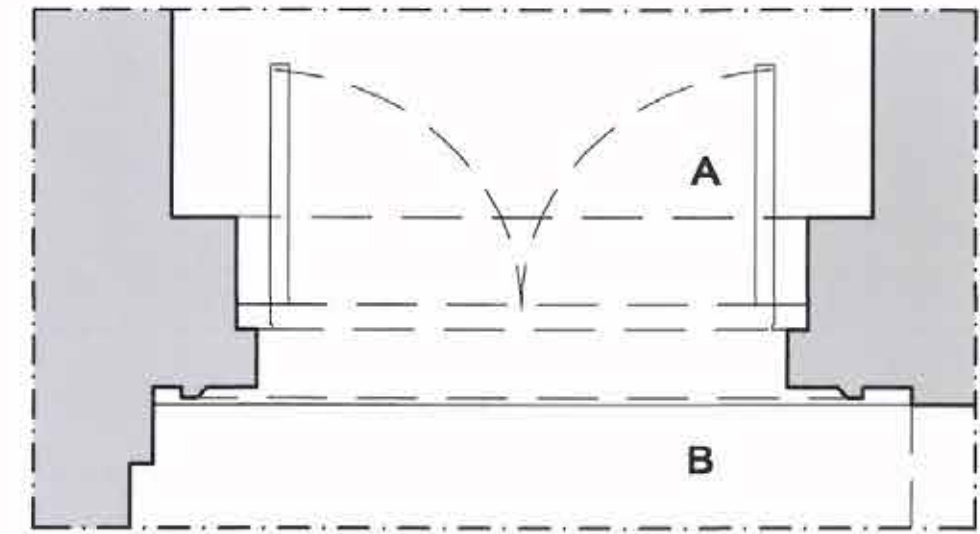
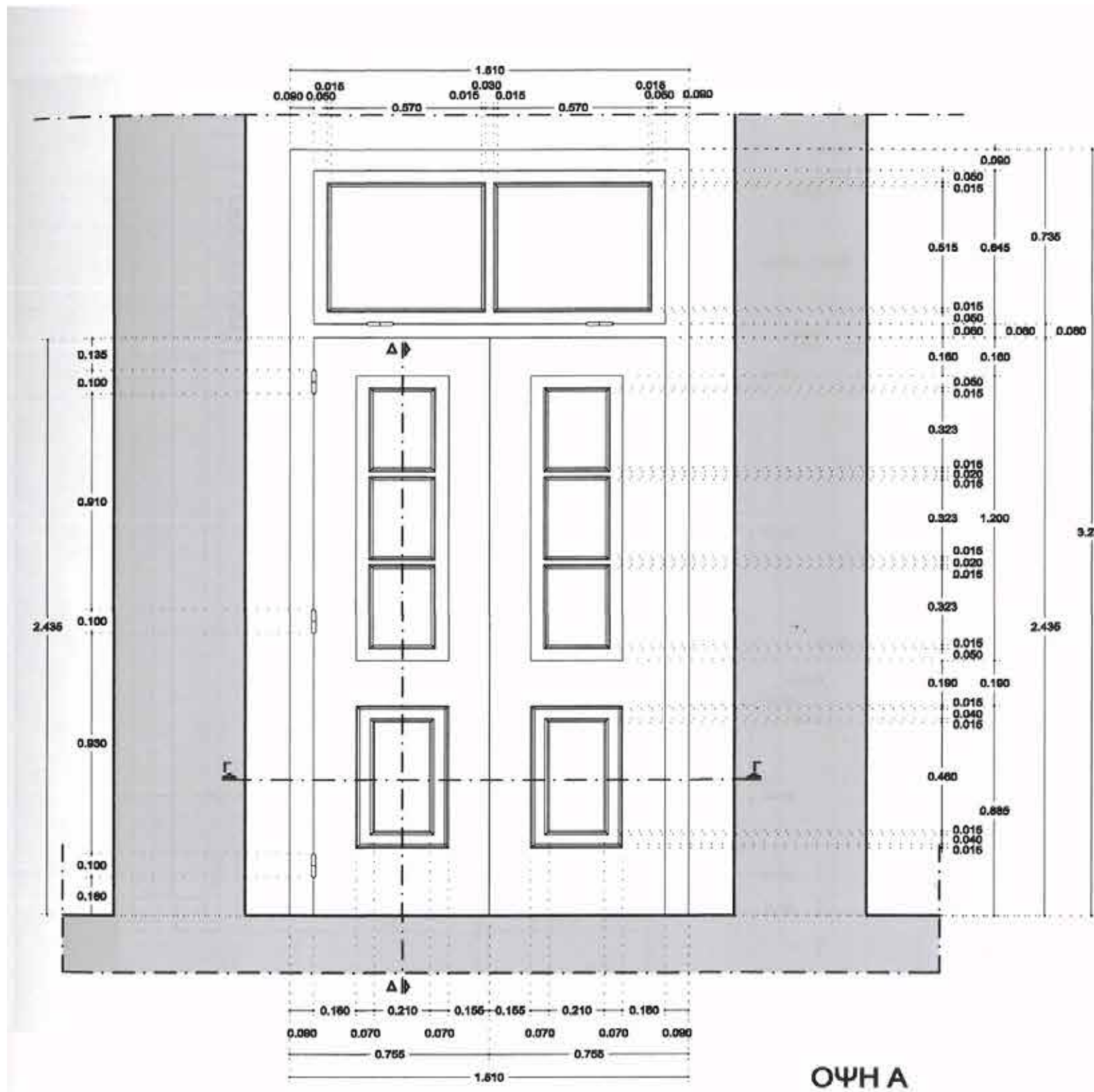
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

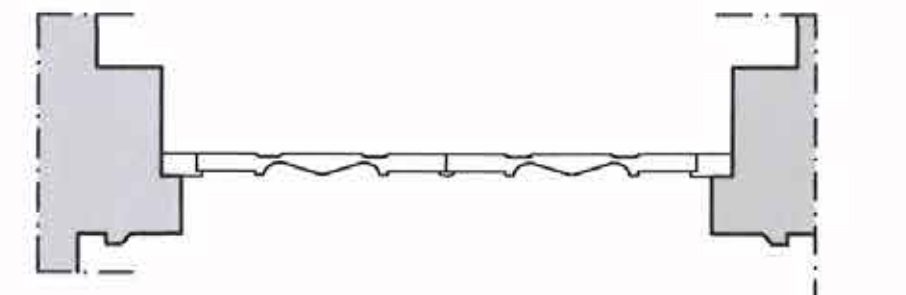

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυονίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

ΚΑΤΟΨΗ Β

ΤΟΜΗ Γ - Γ

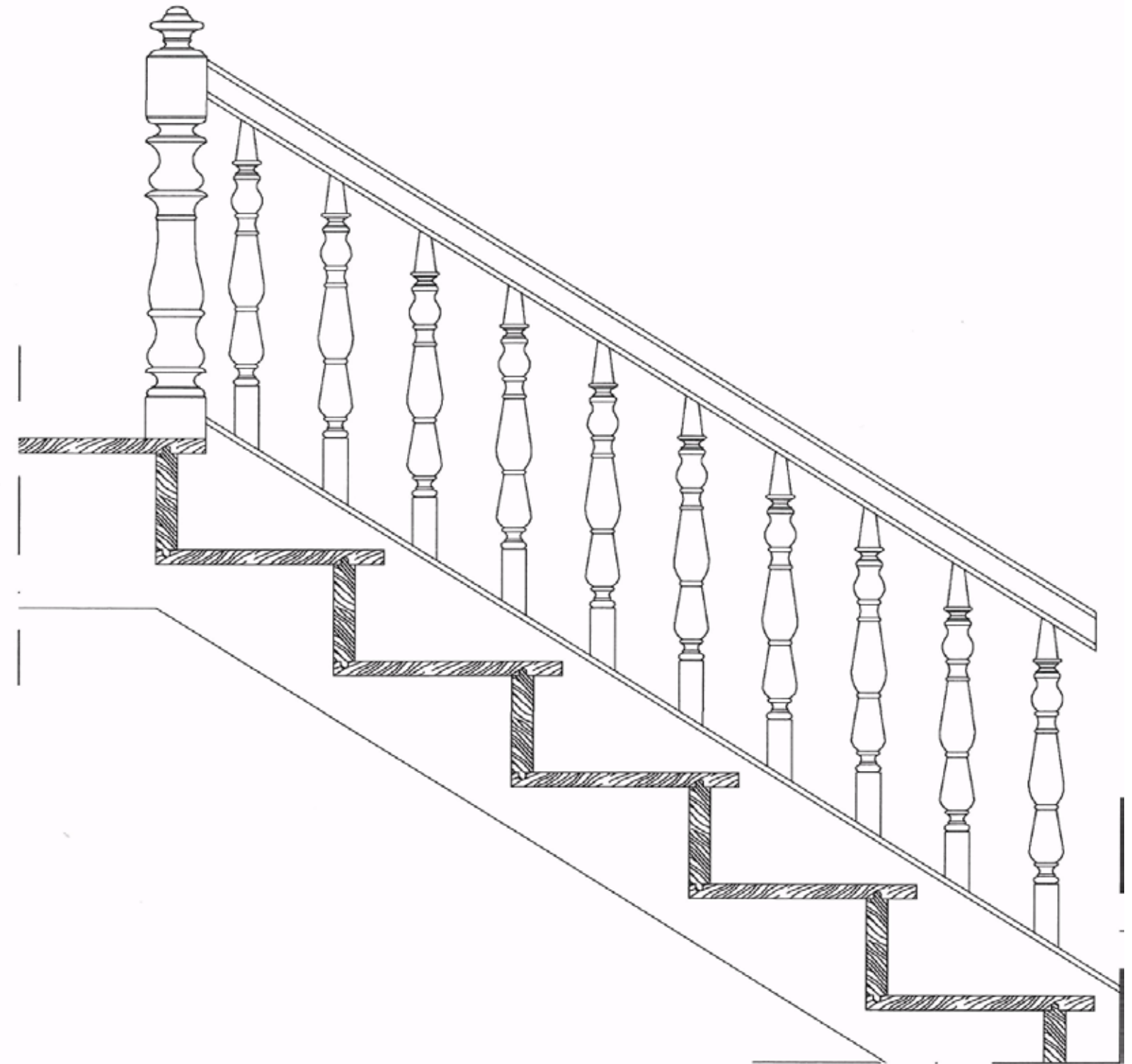
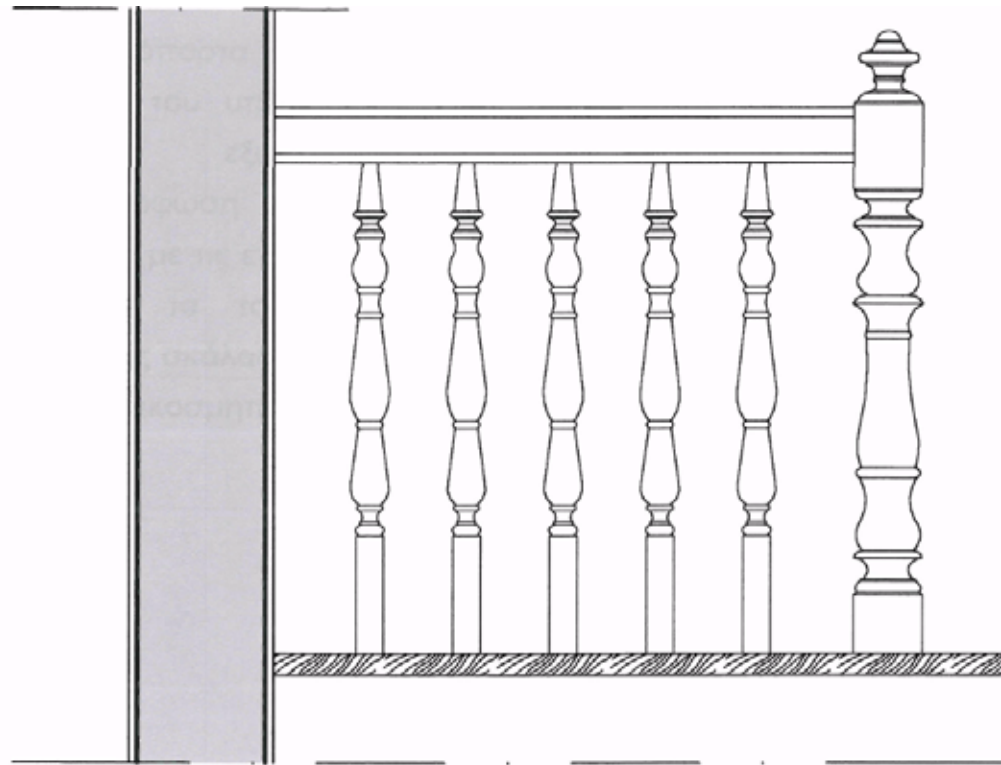

ΚΑΤΟΨΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΠΟΡΤΑΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ
ΟΨΗ Α, ΤΟΜΗ Γ - Γ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20

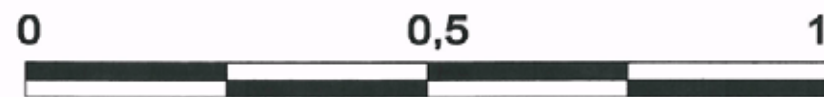
ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΟ

Τα εξωτερικά κλιμακοστάσια οδηγούν στις κεντρικές εισόδους της μονοκατοικίας και του ιατρείου. Είναι κατασκευασμένα από λιθοδομή με μαρμάρινη επίστρωση. Το εσωτερικό κλιμακοστάσιο της μονοκατοικίας, βοηθάει στην εσωτερική επικοινωνία του σπιτιού, από το υπόγειο έως το δώμα. Είναι κατασκευασμένο από ξύλο, όπως και τα «τορνευτά» κάγκελα.

ΑΝΑΠΤΥΓΜΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΣΚΑΛΑΣ ΣΤΟ ΔΩΜΑ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:5

ΞΥΛΙΝΑ - ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η μεταλλική αυλόπορτα και τα προστατευτικά κάγκελα του υπογείου, συμμετέχουν στην εξωτερική αρχιτεκτονική διαμόρφωση της μονοκατοικίας, σύμφωνα με τις επιλογές του αρχιτέκτονα, ενώ τα τορνευτά διακοσμητικά στοιχεία της σκάλας και το περιμετρικό ξύλινο διακοσμητικό σε $H=0.77m$.

ΤΖΑΚΙ

Η μονοκατοικία όταν πρωτοκτίσθηκε, είχε τρία τζάκια, ένα στο υπόγειο και δύο στο ισόγειο. Κατά την αλλαγή ιδιοκτήτη, το ένα τζάκι του ισογείου αφαιρέθηκε.

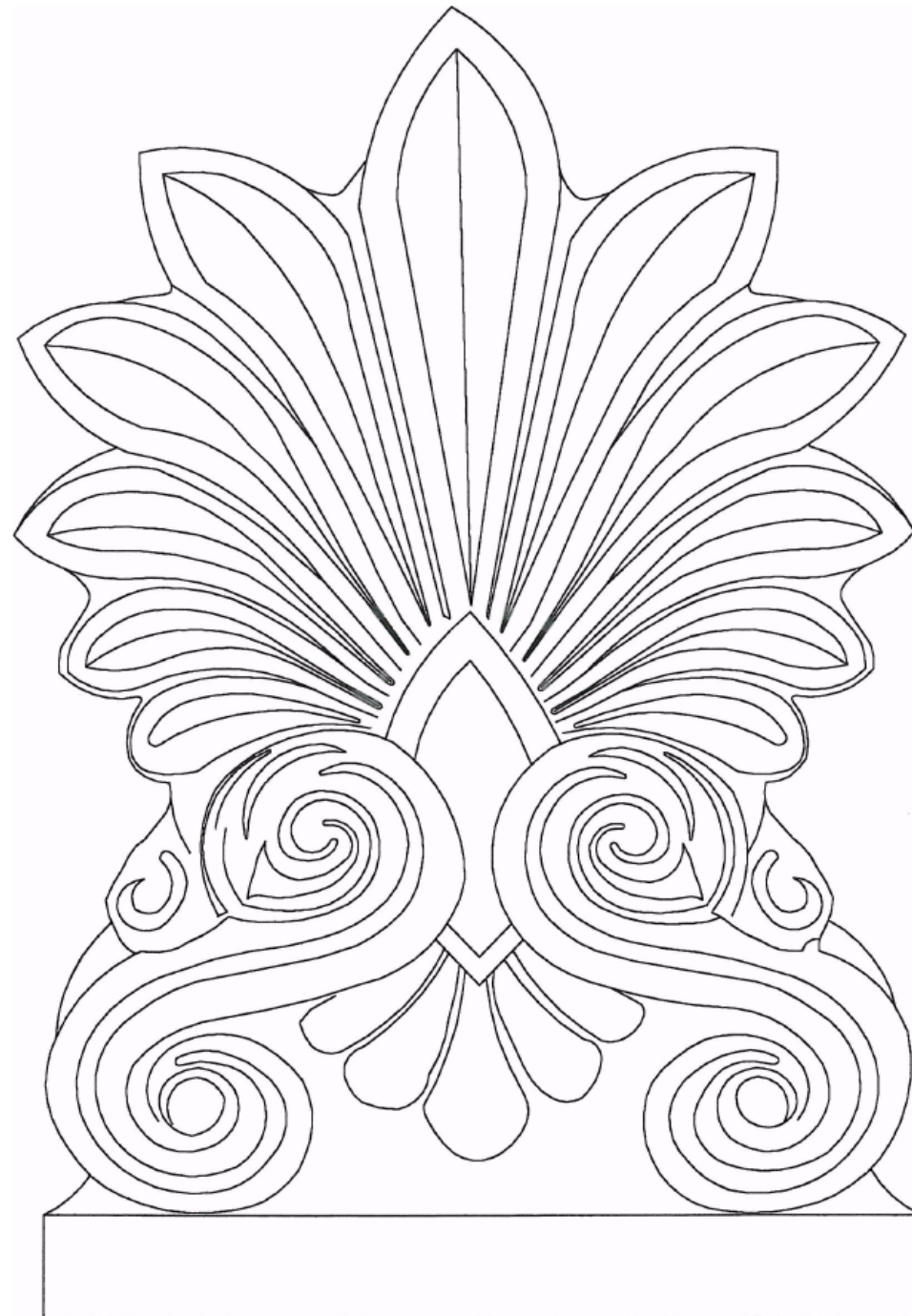
Το τζάκι ήταν μαρμάρινο (όπως φαίνεται στην παρακάτω φωτογραφία, κατά την εγκατάλειψη του σπιτιού από τους τελευταίους ιδιοκτήτες, το μετέφεραν στην νέα τους κατοικία).

Στην θέση της καμινάδας, εντοπίστηκαν κεραμικοί σωλήνες, ενσωματωμένοι στην λιθοδομή.

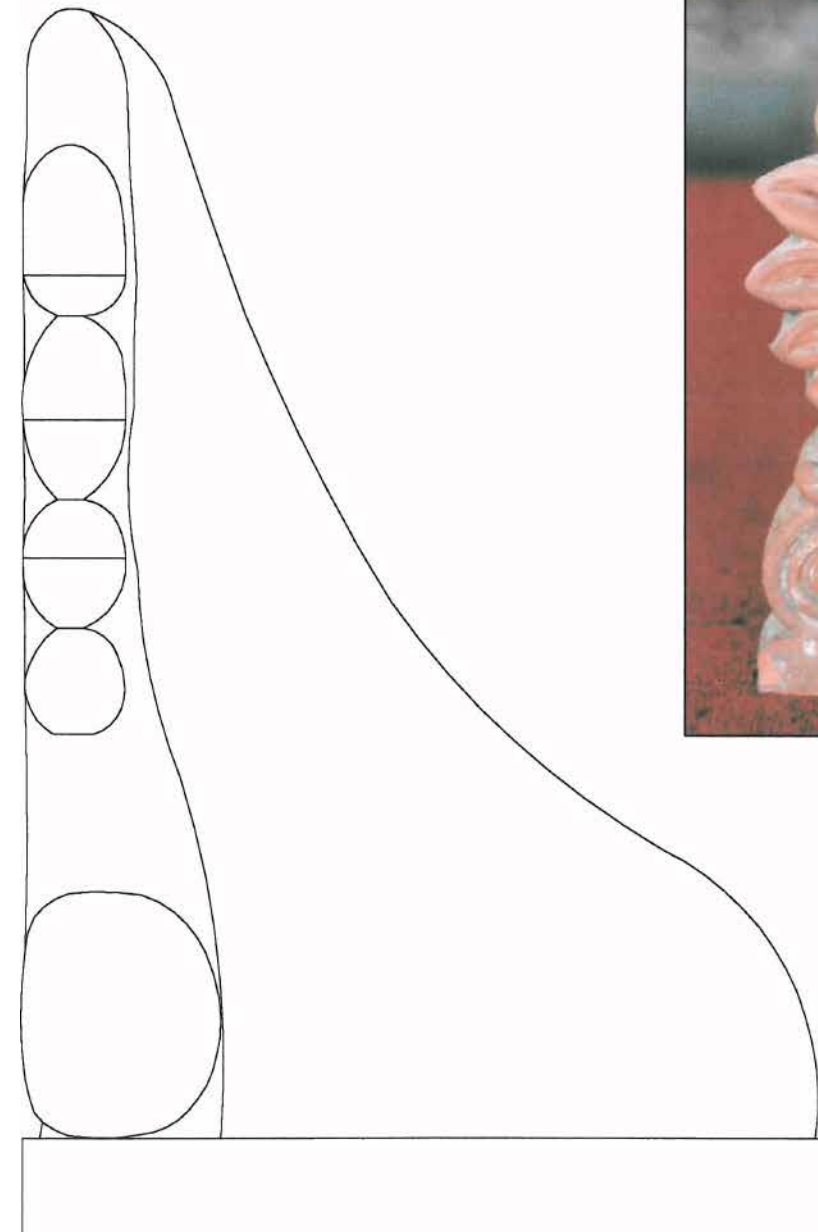

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΨΕΩΝ

**ΟΨΗ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟΥ ΑΚΡΟΚΕΡΑΜΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:2**

**ΠΛΑΓΙΑ ΟΨΗ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΟΥ ΑΚΡΟΚΕΡΑΜΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:2**

ΛΕΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Έπειτα από την παραπάνω έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην νεοκλασική μονοκατοικία του ERNEST ZILLER στο Κιάτο Κορινθίας, συμπεράναμε ότι το κτίριο βρίσκεται σε καλή κατάσταση.

Οι φθορές στις όψεις οφείλονται στην εγκατάλειψη που υπέστη το κτίριο μετά τον μεγάλο σεισμό του 1921, από μια οβίδα κατά την διάρκεια της γερμανικής κατοχής που εξερράγη στην νοτιοδυτική πλευρά του και από την ανερχόμενη και κατερχόμενη υγρασία.

Η φέρουσα τοιχοποιία βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση (δεν εντοπίστηκαν εμφανή προβλήματα). Τα υπάρχοντα κονιάματα που έχουν φθαρεί είτε λόγω της κατερχόμενης και ανερχόμενης υγρασίας, είτε του σεισμού, είτε από ανθρώπινη επέμβαση πρέπει να αντικατασταθούν.

Η στέγη της κατοικίας βρίσκεται σε μέτρια κατάσταση, εξαιτίας της κατερχόμενης υγρασίας που πέρασε από σπασμένα κεραμίδια στο εσωτερικό της, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθούν οι οροφές του ισόγειου και να έχουμε αποκόλληση τμημάτων και ρωγμές από «σκάσιμο» των οροφοκονιαμάτων και των χρωματικών επιστρώσεων.

Σε ένα σημείο του Ι10 δωματίου είναι ιδιαίτερα έντονο το πρόβλημα στο οποίο εξαιτίας της κατερχόμενης υγρασίας έχει ανοιχτεί ολόκληρη τρύπα στην οροφή και αντίστοιχα και στο ξύλινο δάπεδο.

Το εσωτερικό της μονοκατοικίας βρίσκεται σε καλή κατάσταση. Τα ξύλινα δάπεδα του υπογείου πρέπει να αντικατασταθούν επειδή έχουν καταστραφεί σε μεγάλο βαθμό λόγω της ανερχόμενης υγρασίας εξαιτίας της άμεσης σχέσης που έχουν τα ξύλα με το έδαφος. Επίσης οι μαρμάρινες πλάκες θα πρέπει να συντηρηθούν. Τα δάπεδα της κουζίνας και του μπάνιου (μωσαϊκό) στο ισόγειο θα πρέπει να αφαιρεθούν και να αντικατασταθούν με ξύλινο, ενώ στο υπόλοιπο ισόγειο τα δάπεδα βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση και προτινεται η συντήρηση τους ή αντικατάσταση τους.

Οι οροφές του ισόγειου έχουν υποστεί μεγάλη φθορά λόγω της κατερχόμενης υγρασίας, με αποτέλεσμα να υπάρχουν ρωγμές και αποκόλληση μεγάλων τμημάτων του οροφοκονιάματος καθώς επίσης και των χρωματικών επιστρώσεων λόγω διείσδυσης υγρασίας. Εξαιτίας της αμέλειας των τελευταίων ιδιοκτητών, ο ζωγραφικός διάκοσμος των οροφών στα περισσότερα δωμάτια έχει καλυφθεί από δυο - τρεις στρώσεις πλαστικό χρώμα και δεν ήταν εφικτή η καταγραφή τους. Εξαιτίας της αποκόλλησης χρωματικών επιστρώσεων, έχουν γίνει εμφανή πολύ μικρά τμήματα του ζωγραφικού διακόσμου. Το παραπάνω μας βοηθάει να υποθέσουμε τις επιλογές των χρωμάτων και το είδος του διακόσμου που είχε επιλέξει ο ERNEST ZILLER κατά την ανέγερση της κατοικίας. Στο στάδιο της αποκατάστασης τους, ο συντηρητής έργων τέχνης θα προτείνει τον τρόπο που θα πραγματοποιηθεί η αποκατάσταση τους.

Σε κάποια δωμάτια του ισόγειου, στη βάση του τοίχου, διαμορφώνεται διακοσμητική ζώνη (μπασαμέντο) με χρωματικό διάκοσμο, των οποίων το άνω όριο του διακόσμου ορίζεται με διακοσμητική

ξύλινη διατομή, στο οποίο είτε εντοπίστηκαν ρωγμές στο κονίαμα και αποκόλληση τμημάτων από χτυπήματα ή από την διείσδυση υγρασίας, είτε έχει καλυφθεί από δυο - τρεις στρώσεις πλαστικό χρώμα.

Στα δωμάτια που διατηρείται ο ζωγραφικός διάκοσμος στις οροφές τους, υπάρχει αντίστοιχος και στην οροφή του τοίχου, με φθορές εξαιτίας της κατερχόμενης υγρασίας από την στέγη.

Τα κουφώματα, τα παράθυρα και τα παντζούρια βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Τα διακοσμητικά μεταλλικά κάγκελα του υπογείου έχουν φθαρεί από την υγρασία και χρειάζονται συντήρηση.

Οι μπαλούστρες στο μικρό δώμα πάνω από το λιακωτό έχουν φθαρεί από τα φυσικά φαινόμενα και κάποιες από αυτές έχουν σπάσει, με αποτέλεσμα την ανάγκη αντικατάστασης τους. Επίσης πολλά από τα διακοσμητικά ακροκέραμα έχουν αποκολληθεί από την στέγη και απαιτείται η συμπλήρωση τους.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ - ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ

«... δημιουργία - διατήρηση είναι δυο διαδικασίες διαφορετικές που έχουν όμως εσωτερική συνάφεια. Η πρώτη ξοδεύει την ενεργητικότητα της για να φτιάξει φορείς μνηυμάτων για το παρόν και το μέλλον και η δεύτερη για να τους συντηρεί ώστε το εκάστοτε παρών να αποκτάει συνείδηση της ταυτότητας του και της ιστορικής του διάστασης» (απόσπασμα από το κείμενο του Γ. Λάββη)

Από εδώ και πέρα δημιουργείται μια σειρά διατυπώσεων ανάλογα με τις διαφορετικές εκτιμήσεις για την πορεία της συντήρησης. Η συντήρηση των μνημείων ευνοείται από την καταλληλότητα τους να χρησιμοποιηθούν για κάποιο σκοπό ωφέλιμο. Η χρησιμοποίηση είναι επιθυμητή όταν δεν καταστρέφει ούτε επηρεάζει τη διάβρωση του κτιρίου και της διακόσμησης του. Όταν δεν αλλάζει το προσωπικό του ύψος που το κάνει να ξεχωρίζει και να υπάρχει. Οποιαδήποτε εργασία και αν γίνει πάνω στο παλιό κτίριο, οφείλει να σφραγίζεται από την εποχή της για να κρατηθεί το μήνυμα του τι αντιπροσωπεύει και αυτό να γίνεται φανερό. Κάθε επέμβαση που βασίζεται στο να επαναλάβει στοιχεία του αρχιτεκτονήματος αντιγράφοντάς τα, δεν πείθει γιατί δεν ανήκει πουθενά. Πρόκειται για μια ανθρώπινη παρέμβαση.

Με βάση τα παραπάνω προσπάθησα να διατηρήσω τον χαρακτήρα του σπιτιού κρατώντας τις εσωτερικές πορείες, τις εισόδους στο κτίριο, την διάρθρωση των χώρων μεταξύ τους, επεμβαίνοντας διακριτικά. Στο μεν εσωτερικό δημιουργώντας μια οπτική σχέση ανάμεσα στο υπόγειο και το ισόγειο ενθαρρύνοντας τις επικοινωνιακές σχέσεις των διαφορετικών χρήσεων. Το ίδιο διακριτική είναι και η παρουσία των στεγαστρών στο εξωτερικό. Η κάθε επέμβαση ανήκει στην εποχή που γίνεται συμβαδίζοντας στο μέτρο και στην κλίμακα του αρχιτεκτονήματος.

Έτσι λοιπόν, η προτεινόμενη νέα λύση του νεοκλασικού κτιρίου του ERNEST ZILLER, είναι να μετατραπεί σε κέντρο εκμάθησης και προβολής των καλών τεχνών. Το ισόγειο, έπειτα από την αποκατάσταση του θα μετατραπεί σε εκθεσιακό χώρο προβολής έργων τοπικών καλλιτεχνών. Ο χώρος του τότε γραφείου - ιατρείου του κ. Τουρνάκη, θα μετατραπεί σε γραφείο γραμματέα - πληροφορίες και το δωμάτιο της κουζίνας και του μπάνιου σε ένα μικρό καφέ για τις ανάγκες του κέντρου. Τα δωμάτια του υπογείου θα χρησιμοποιηθούν για διαλέξεις - προβολές οπτικοακουστικού υλικού και για τη διεξαγωγή μαθημάτων γλυπτικής, ζωγραφικής, κεραμικής, κηροπλαστικής και ξυλογλυπτικής. Επίσης θα υπάρχει και χώρος υγιεινής (WC). Το λιακωτό θα είναι επισκέψιμο, αλλά χωρίς κάποια ιδιαίτερη χρήση. Το δωμάτιο θα χρησιμοποιείται ως αποθηκευτικός χώρος για τις ανάγκες του ισόγειου.

Οι μεταγενέστερες προσθήκες των εξωστών στην πρόσοψη και την πίσω όψη (κουζίνα) προτείνεται να καθαιρεθούν για την αποκατάσταση της αρχικής μορφής του κτιρίου. Ο εξώστης της πρόσοψης έχει αδιάφορη μορφή και βρίσκεται σε κακή κατάσταση από στατική άποψη, ενώ ο πίσω εξώστης δημιουργεί επιπλέον πρόβλημα για την αναβάθμιση της εισόδου στο υπόγειο, που θα φιλοξενήσει κύριες χρήσεις για την λειτουργία της Πινακοθήκης. Με την κατάργηση του εξώστη της πρόσοψης θα

αποκατασταθεί το αρχικό παράθυρο στην θέση της μπαλκονόπορτας. Το ίδιο θα γίνει και στην περίπτωση της πίσω εισόδου (μπαλκονόπορτα της κουζίνας).

Οι επεμβάσεις στατικού χαρακτήρα σχεδιάζονται έτσι ώστε να μην θίγουν τα αξιόλογα στοιχεία του διακόσμου, αλλά και να μην αλλοιώνουν την αρχική δομή και υλικά, ούτε και την αρχική στατική λειτουργία. Οι μεταλλικές ενισχύσεις περιορίζονται σε αθέατα σημεία εντός της στέγης και των πατωμάτων, ή ενσωματώνονται στην τοιχοποιία (συρραφές και ενέματα).

Με τον ίδιο τρόπο οι εγκαταστάσεις σχεδιάστηκαν με γνώμονα την ελάχιστη παρενόχληση. Για τον κλιματισμό έχει επιλεγεί σύστημα απευθείας εκτονώσεως με μονάδες δαπέδου, που δεν απαιτεί χώρο λεβητοστασίου και σωληνώσεις νερού. Για τον φωτισμό των εκθεμάτων της Πινακοθήκης αποφεύχθηκαν οι ράβδοι οροφής που θα δημιουργούσαν πρόβλημα στις οροφωγραφίες και προτιμήθηκαν λεπτά συρματοσχοίνα για την ανάρτηση των μικρών προβολέων (σποτς).

Στον υπόλοιπο χώρο του κτήματος, προτείνεται η κατασκευή ενός ξύλινου στεγάστρου για την υλοποίηση περιοδικών εκθέσεων του κέντρου, καθώς και εκθέσεων βιβλίου και άλλων εκδηλώσεων. Στο υπόλοιπο κτήμα, προτείνεται να φυτευτούν δέντρα φυλλοβόλα και κωνοφόρα, εις ανάμνηση του αρχικού περιβολιού που υπήρχε. Η νέα περίφραξη του κτήματος θα γίνει με ξύλινα κάγκελα και παρόλιθο, σύμφωνα με την αρχική.

Προτάσεις συντήρησης — αποκατάστασης**Υπόγειο**

Υγρασία. Για την αντιμετώπιση της έντονης υγρασίας στους εξωτερικούς τοίχους του υπογείου θα δημιουργηθεί περιμετρική αποξηραντική τάφρος (*drainage*), η οποία θα φθάνει σε βάθος λίγο πιο κάτω από το δάπεδο του υπογείου. Οι εξωτερικοί τοίχοι του υπογείου υγραμονώνονται εξωτερικά.

Δάπεδα. Τα υπάρχοντα δάπεδα θα καθαιρεθούν, θα γίνει σχετική εκβάθυνση και εξυγίανση του εδάφους με διάστρωση σκύρων και λίθων, υπόστρωμα από γκρο μπετόν και υγρό μόνωση.

Στους χώρους που προορίζονται για εκθεσιακή χρήση και γραφεία προβλέπονται ξύλινα δάπεδα. Στο χώλ της εισόδου και τον χώρο στα δεξιά του, όπου δημιουργούνται οι χώροι υγιεινής, θα στρωθούν μαρμάρινα δάπεδα.

Επιχρίσματα. Καθαίρονται όλα τα εσωτερικά επιχρίσματα, λόγω της κακής κατάστασης διατήρησης, και οι χώροι επανεπιχρίονται με σπατουλαριστά επιχρίσματα.

Οροφές. Καθαίρονται όλες οι οροφές από επιχρισμένα πηλακία και το γέμισμα από θρυμματισμένο ασβεστοκονίαμα πάνω σε σανίδια μεταξύ των ξύλινων δοκών. Το δάπεδο θερμομονώνεται και κατασκευάζεται νέα οροφή από επίχρισμα πάνω σε μεταλλικό πλέγμα σε όλους τους χώρους.

Κουφώματα. Όλα τα ξύλινα κουφώματα του υπογείου ανακατασκευάζονται, λόγω της κακής κατάστασης διατήρησής τους. Οι σιδεριές των παραθύρων συντηρούνται συστηματικά. Όλα τα παράθυρα κατασκευάζονται με διπλούς υαλοπίνακες.

Ισόγειο

Δάπεδα. Στο ισόγειο καθαιρούνται όλα τα υπάρχοντα δάπεδα, σανίδια και μωσαϊκά για τον έλεγχο και επισκευή-ενίσχυση των δοκών. Σε όλους τους χώρους κατασκευάζονται νέα ξύλινα δάπεδα από φαρδιές ραμποτέ σανίδες 17εκ. Τα παλιά ξύλινα σοβατεπί διατηρούνται συντηρούνται και επανατοποθετούνται. Τμήματα που τυχόν θα καταστραφούν αντικαθίστανται με νέα της ίδιας μορφής. Η ξύλινη εσωτερική σκάλα ενισχύεται και συντηρείται, αντικαθίστανται όλα τα πατήματα, όπως και το δάπεδο του πλατύσκαλου στην σοφίτα.

Επιχρίσματα. Στους τοίχους που υπάρχουν πυκνές ρηγματώσεις τα επιχρίσματα καθαιρούνται συνολικά και επανακατασκευάζονται. Το σύνολο των επιχρισμένων (μη διακοσμημένων) επιφανειών τρίβεται και σπατουλάρεται. Στους χώρους που διατηρούνται ζωγραφισμένες ζώνες σε απομίμηση ξυλεπενδύσεων ή ορθομαρμάρωσης, οι ζώνες αυτές συντηρούνται συστηματικά και αποκαθίστανται με την συμπλήρωση των κατεστραμμένων τμημάτων τους από ειδικευμένους συντηρητές.

Οροφές. Οι διατηρούμενες οροφές με τον ζωγραφικό διάκοσμο συντηρούνται συστηματικά. Το υπόστρωμα τους από ξύλινα πηχάκια στερεώνεται από την μεριά της στέγης, όπου υπάρχει πρόβλημα, με μεταλλικό πλέγμα που επικολλάται στους πηχίσκους και καρφώνεται στις οριζόντιες δοκούς της στέγης. Η ζωγραφική επιφάνεια αποκαθίσταται στα κατεστραμμένα τμήματα από ειδικευμένους συντηρητές.

Οι οροφές των υπόλοιπων χώρων καθαιρούνται, διότι είναι σε κακή κατάσταση, και ανακατασκευάζονται από επίχρισμα πάνω σε μεταλλικό πλέγμα. Οι οροφές των κύριων χώρων δέχονται ένα απλό γραμμικό διάκοσμο με επάλληλα πλαίσια, όπως ο παλιός των χώρων του υπογείου, ώστε να υποδηλωθεί με αφαιρετικό τρόπο η παλιά διακόσμηση και να ενοποιηθεί από άποψη στυλ το εσωτερικό της Πινακοθήκης. Στους χώρους όπου κάτω από τα σημερινά ασβεστώματα διακρίνονται ίχνη διακόσμου προβλέπεται καθαρισμός ορισμένων καλά διατηρούμενων τμημάτων και αποκόλληση τους. Τα τμήματα αυτά διατηρούνται σε πλαίσιο και προτείνεται να εκτεθούν μέσα στον χώρο.

Καταργείται βέβαια και το πατάρι πάνω από τον χώρο του παλιού μάνιου που ενσωματώνεται στο γραφείο..

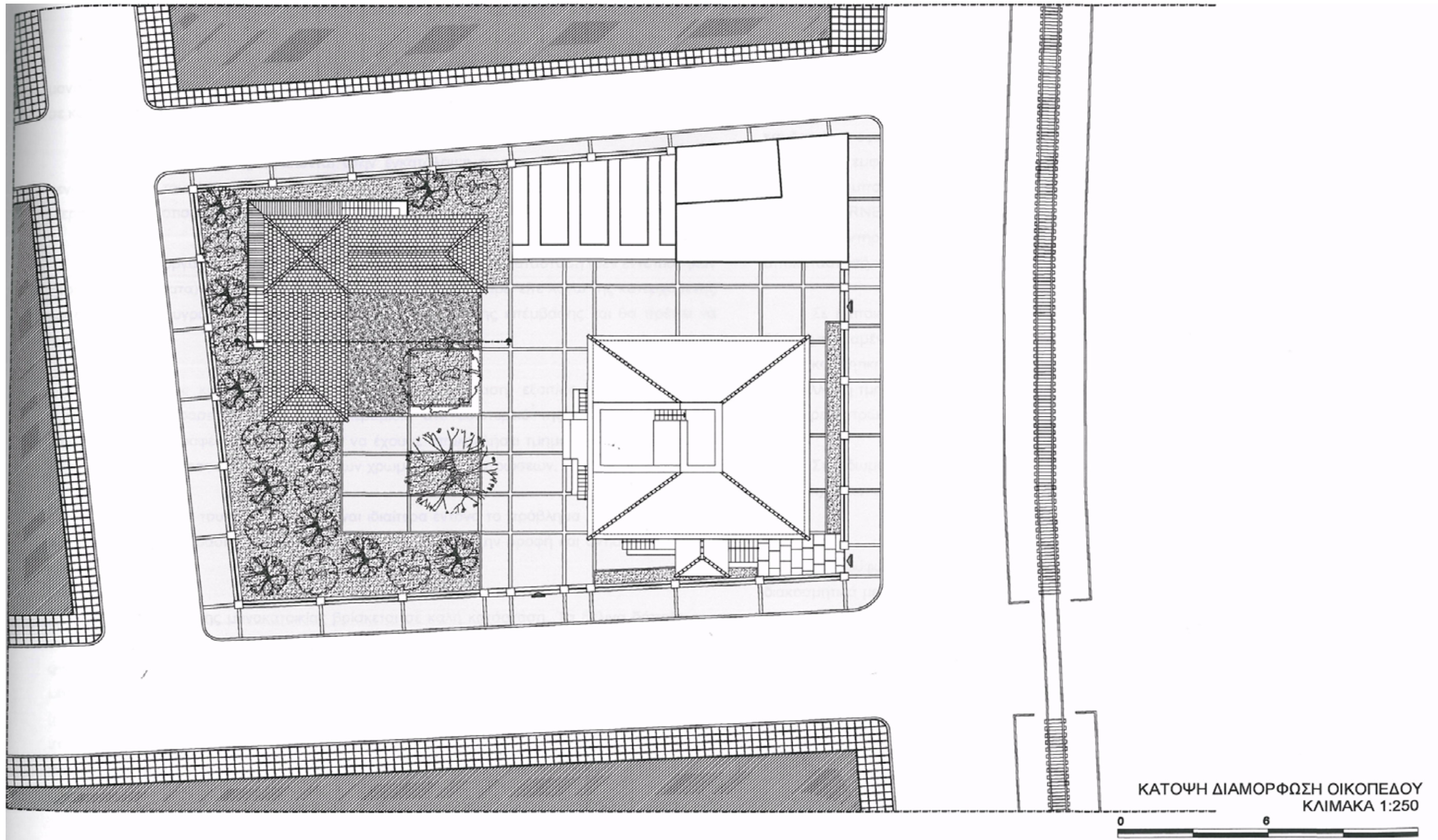
Κουφώματα. Τα εσωτερικά κουφώματα διατηρούνται και συντηρούνται συστηματικά.

Από τα εξωτερικά κουφώματα διατηρούνται και συντηρούνται μόνο οι δύο εξώθυρες, ενώ τα παράθυρα, τόσο τα τζαμωτά όσο και τα παντζούρια ανακατασκευάζονται. Στα παράθυρα προβλέπονται διπλοί υαλοπίνακες.

Στέγη. Στην στέγη παραμένουν όλες οι οριζόντιες δοκοί ενισχυόμενες, όπου υπάρχει ανάγκη, αλλά η υπόλοιπη ξύλινη κατασκευή αντικαθίσταται με κανονικά ημίζευκτα.. Η στέγη δέχεται θερμομόνωση και υγρομόνωση.

Από τα κεραμίδια διατηρούνται όλα τα ακροκέραμα και όσα από τα υπάρχοντα κεραμίδια είναι γερά επαναχρησιμοποιούνται (ως καλυπτήρες αν απαιτούνται και νέα, τα οποία τοποθετούνται ως στρωτήρες). Τέλος ανακατασκευάζεται η μόνωση των δωματίων, τα οποία επιστρώνονται με τσιμεντένια διακοσμημένα πλακίδια παλαιού τύπου.

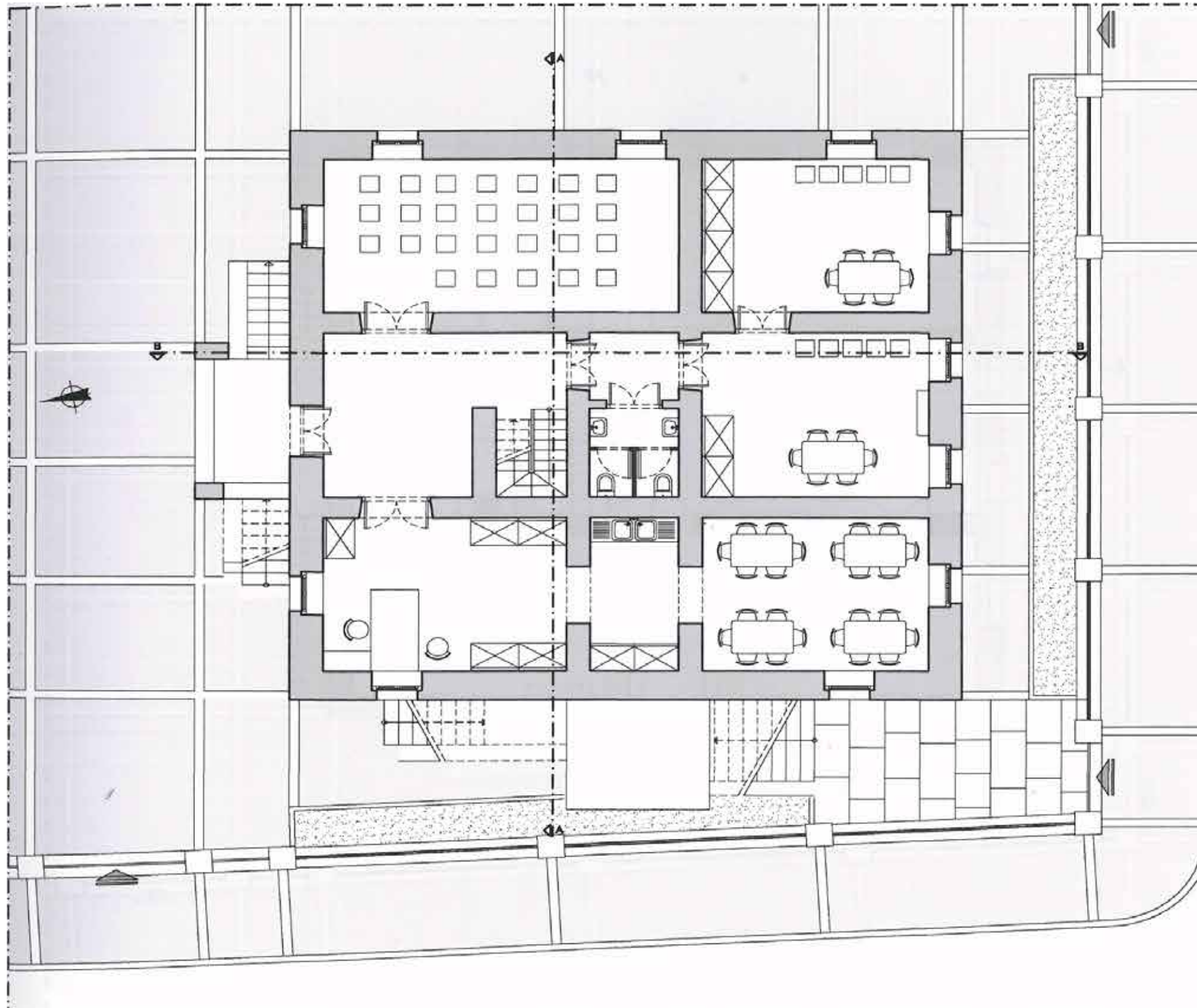
Όψεις. Στις εξωτερικές όψεις επισκευάζονται και αποκαθίστανται τα τραβηκτά επιχρίσματα στο γείσο της στέγης, τις κορνίζες των παραθύρων και στο κορδόνι που διαχωρίζει το ισόγειο από το υπόγειο. Στην ζώνη του υπογείου επισκευάζονται τα κοφτά επιχρίσματα που δημιουργούν την όψη του ισόδομου στην ανατολική βόρεια και δυτική πλευρά της σκάλας. Τα επιχρίσματα της κατασκευής της εισόδου , ανακατασκευάζονται στο σύνολο τους μετά την στερέωση της τοιχοποιίας. Όλες οι απλές επιχρισμένες επιφάνειες ξύνονται εξωτερικά και δέχονται ένα λεπτό τελικό χέρι επιχρίσματος ως ενιαίο υπόστρωμα της βαφής.

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

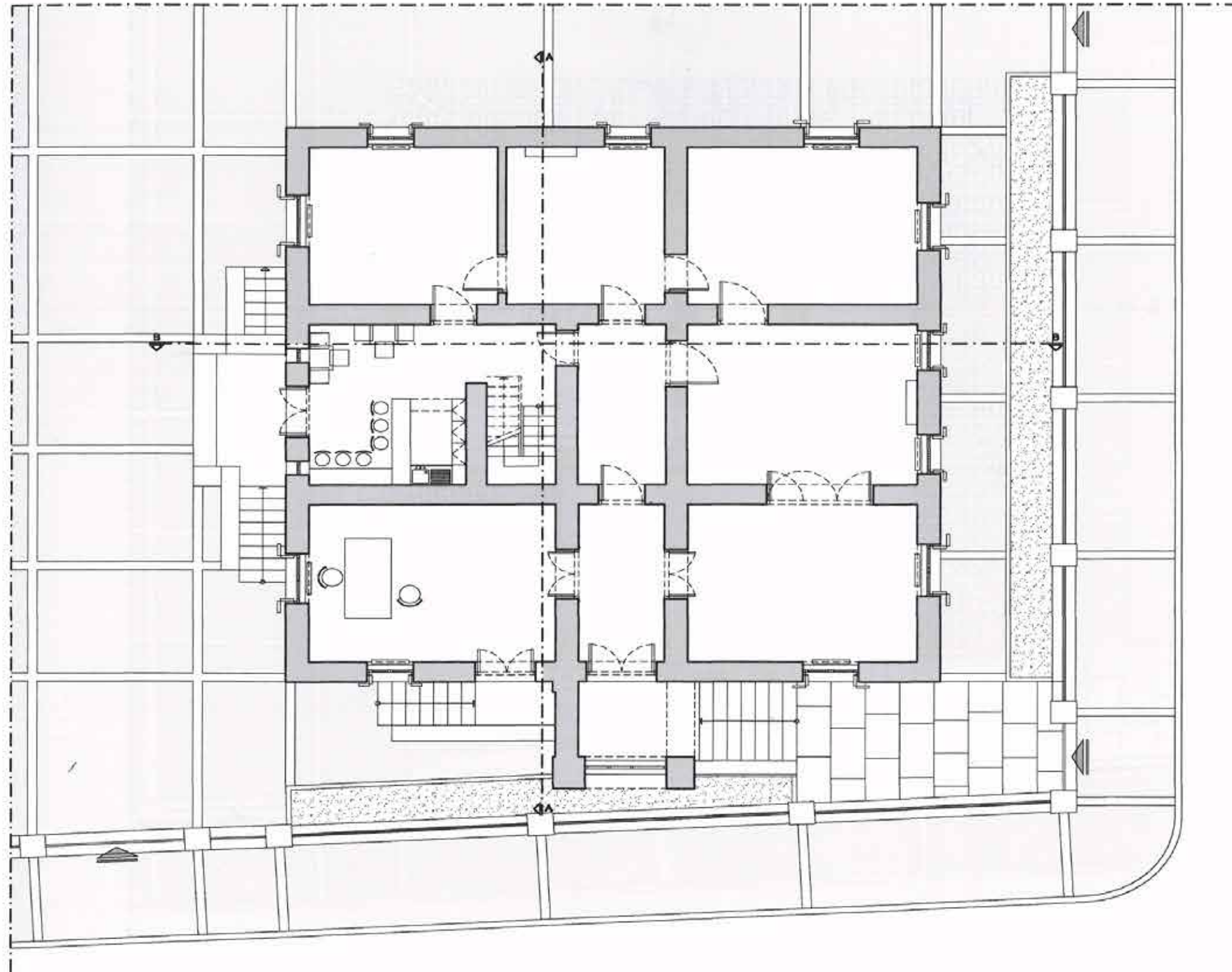

ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ - ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

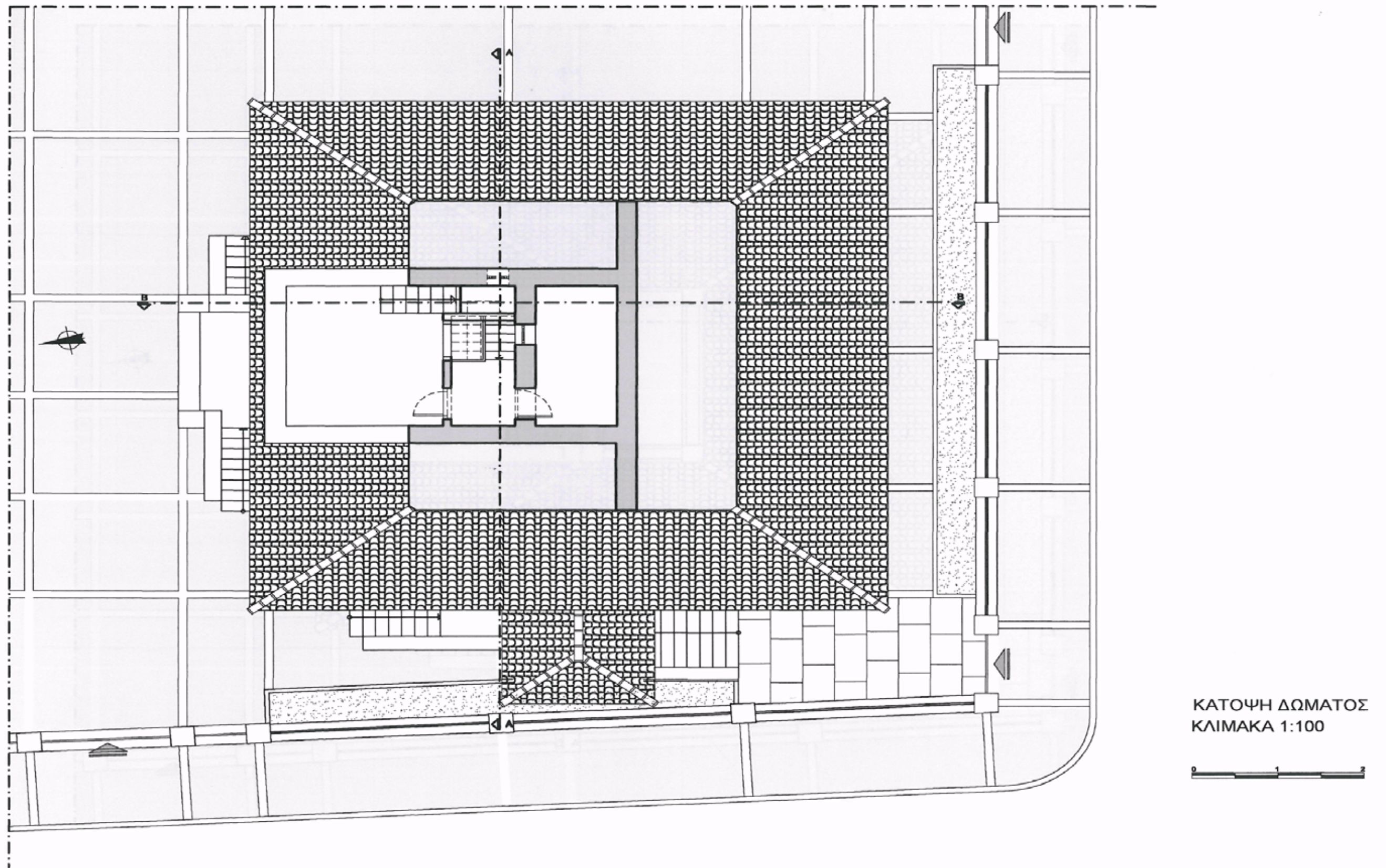

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ - ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

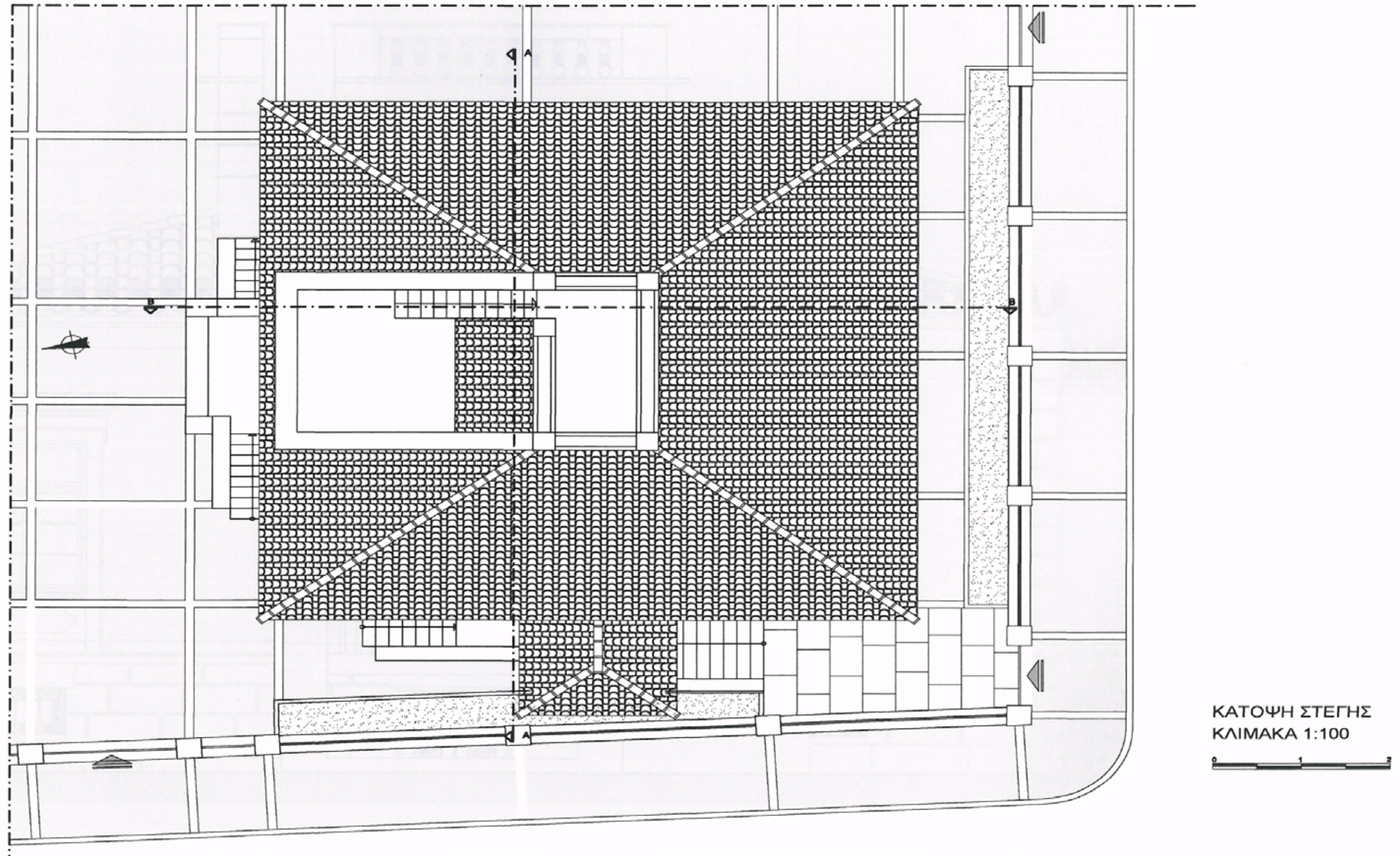
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυονίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

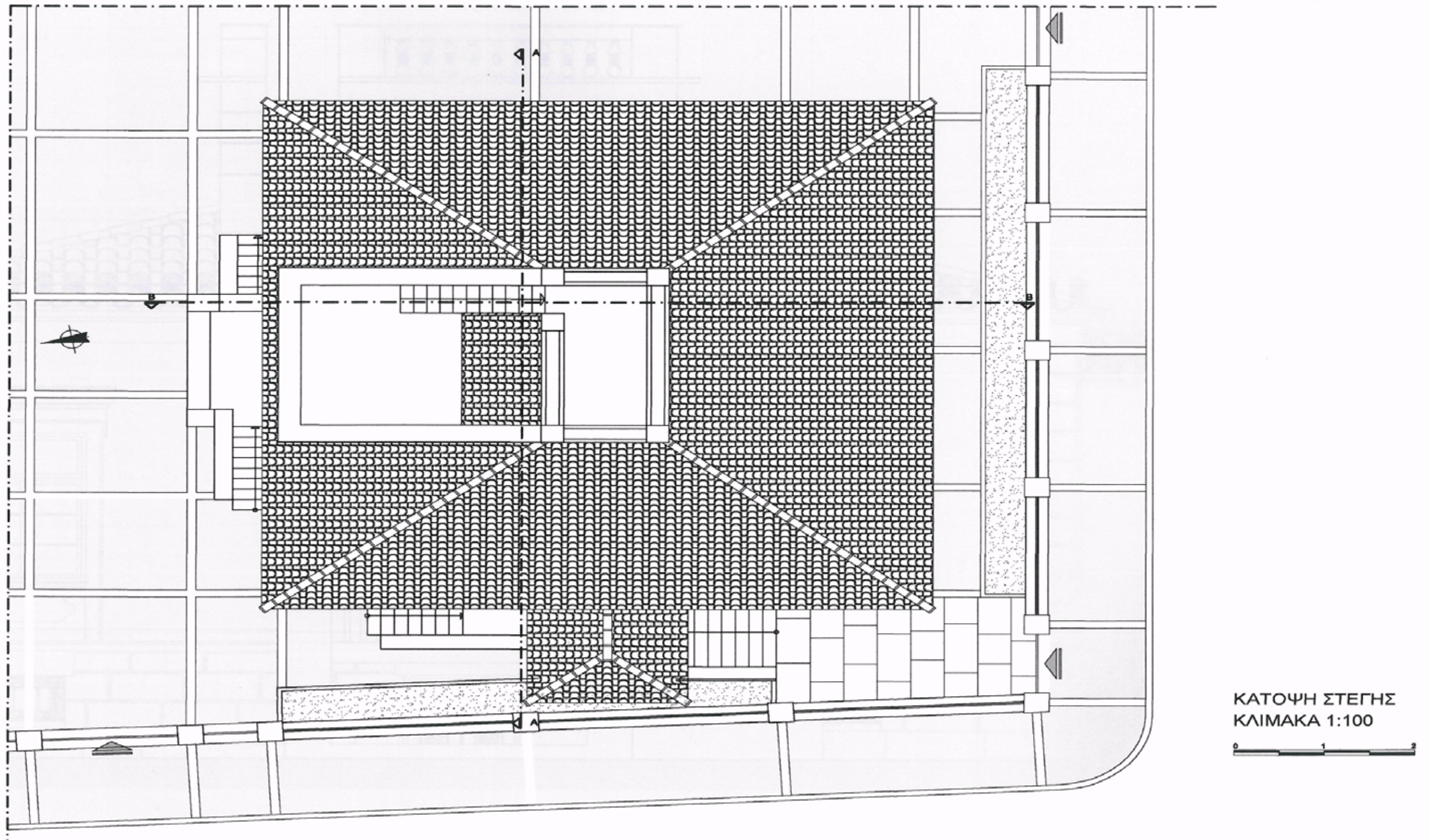
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

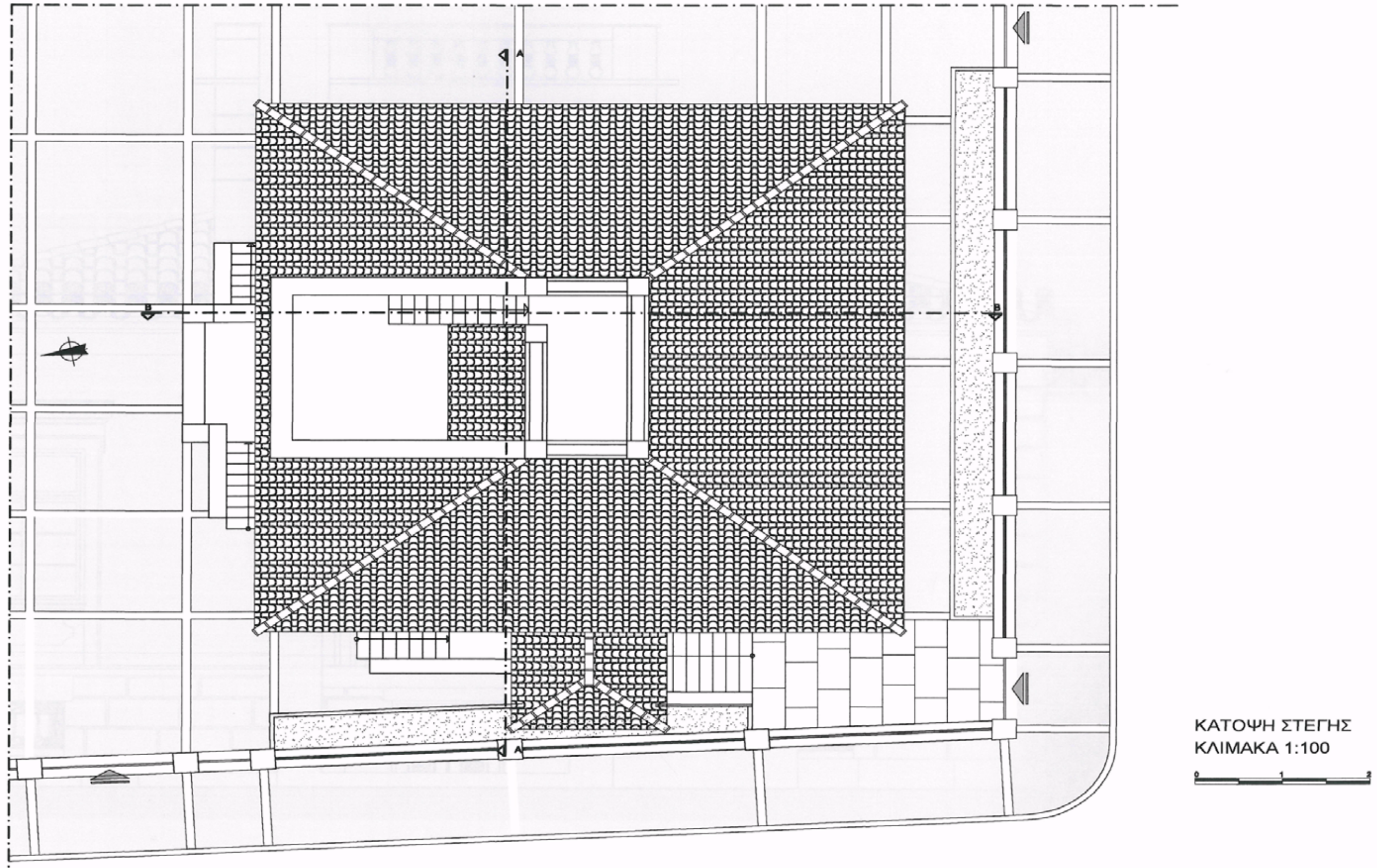
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

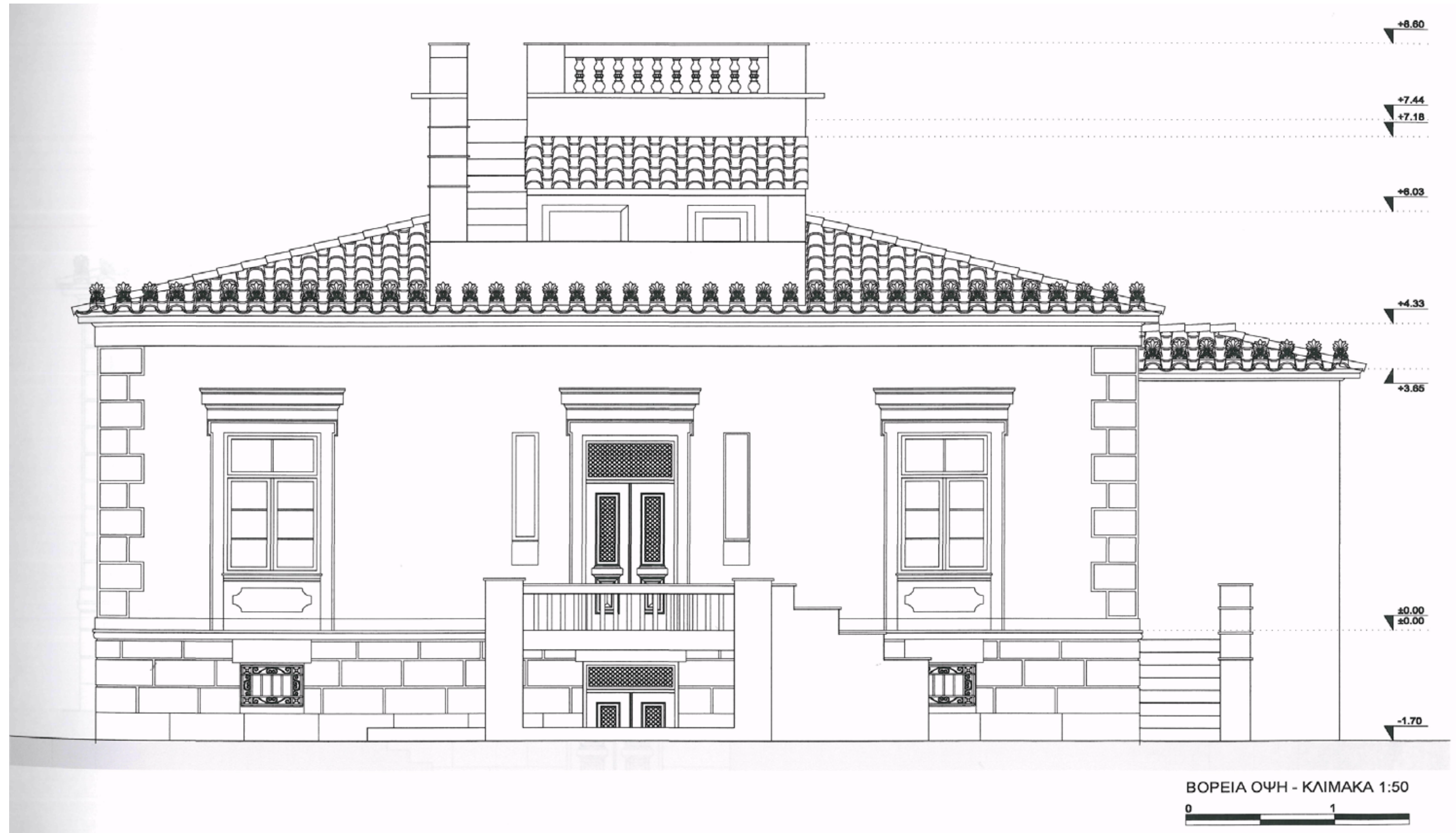

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

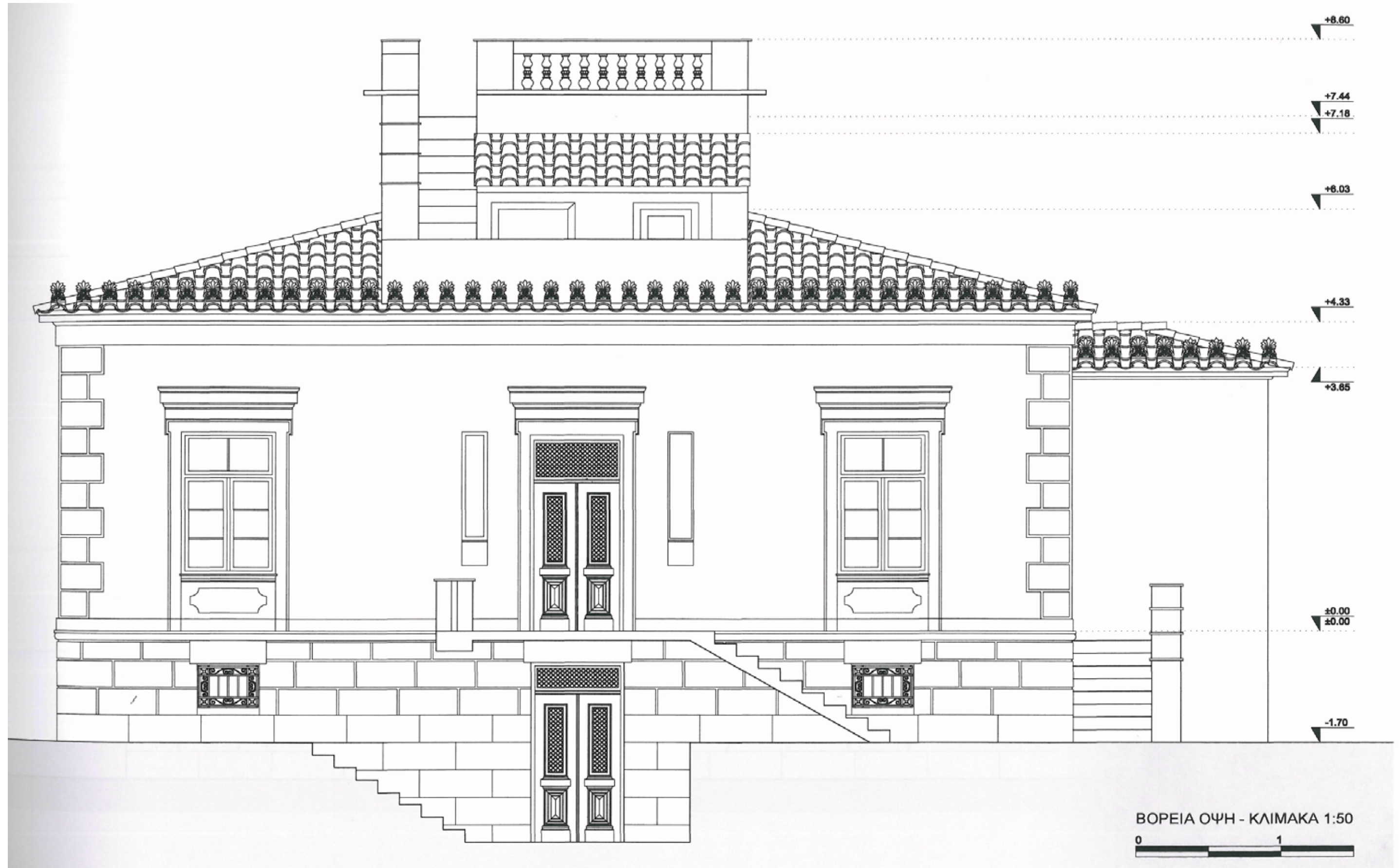

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

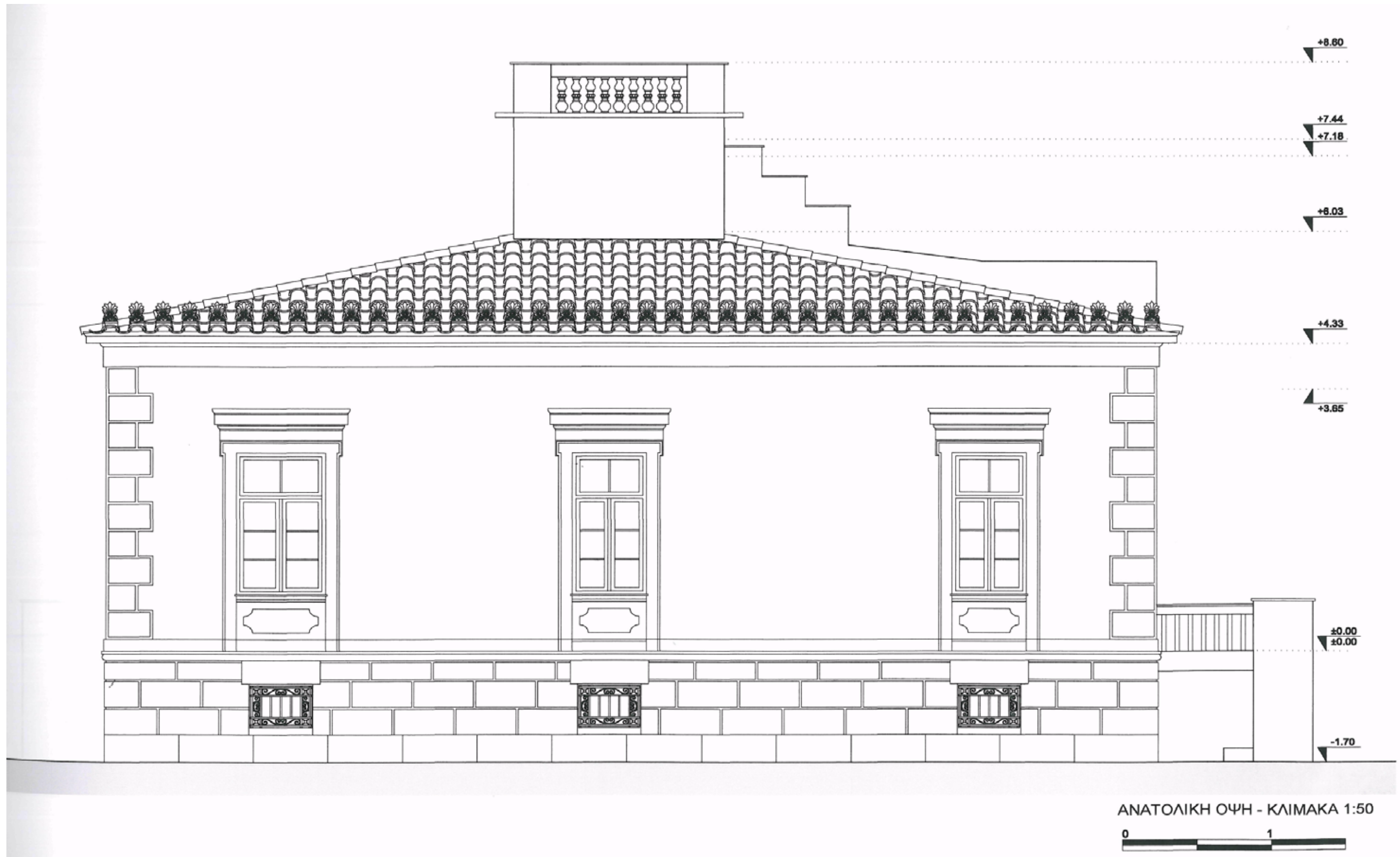
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

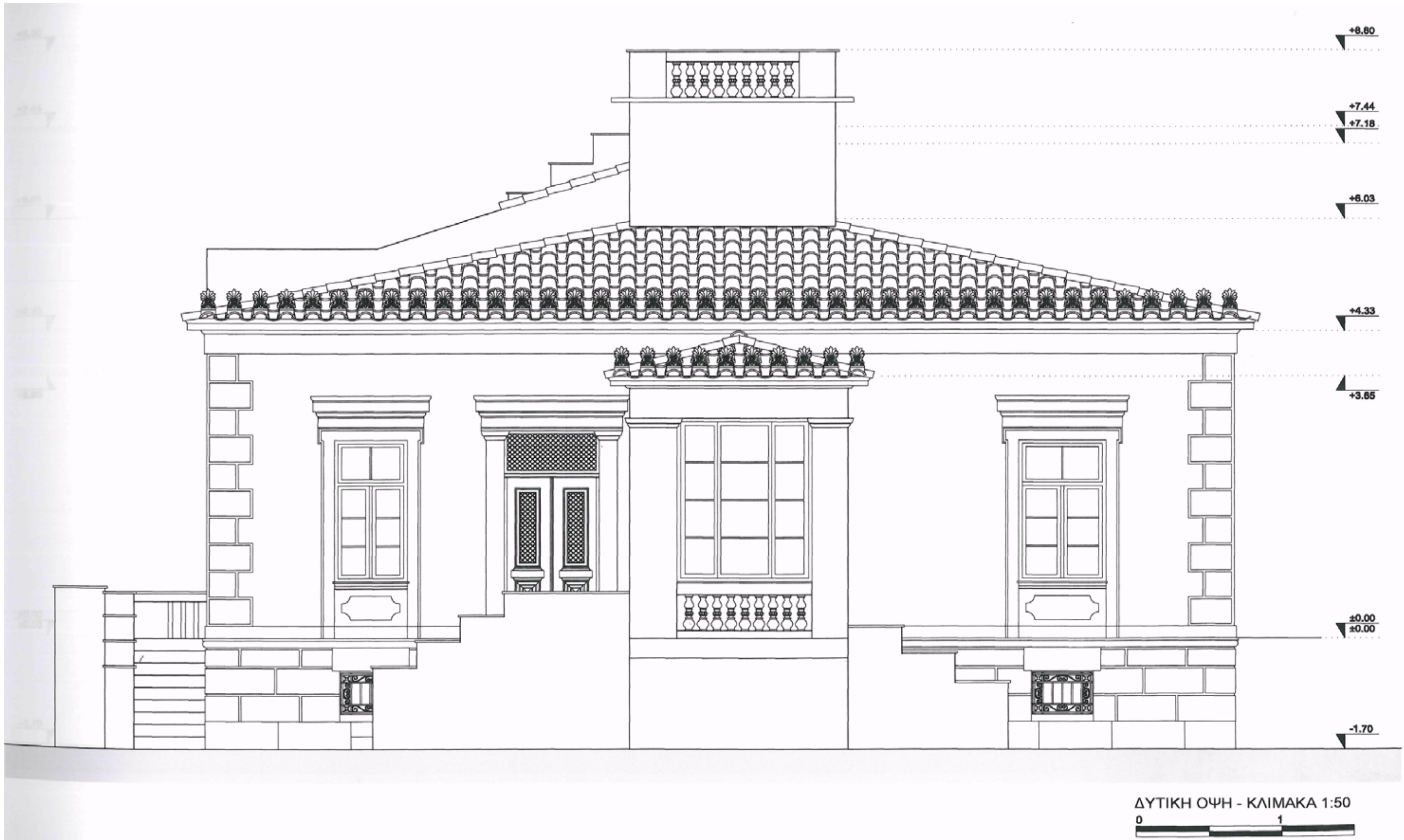
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

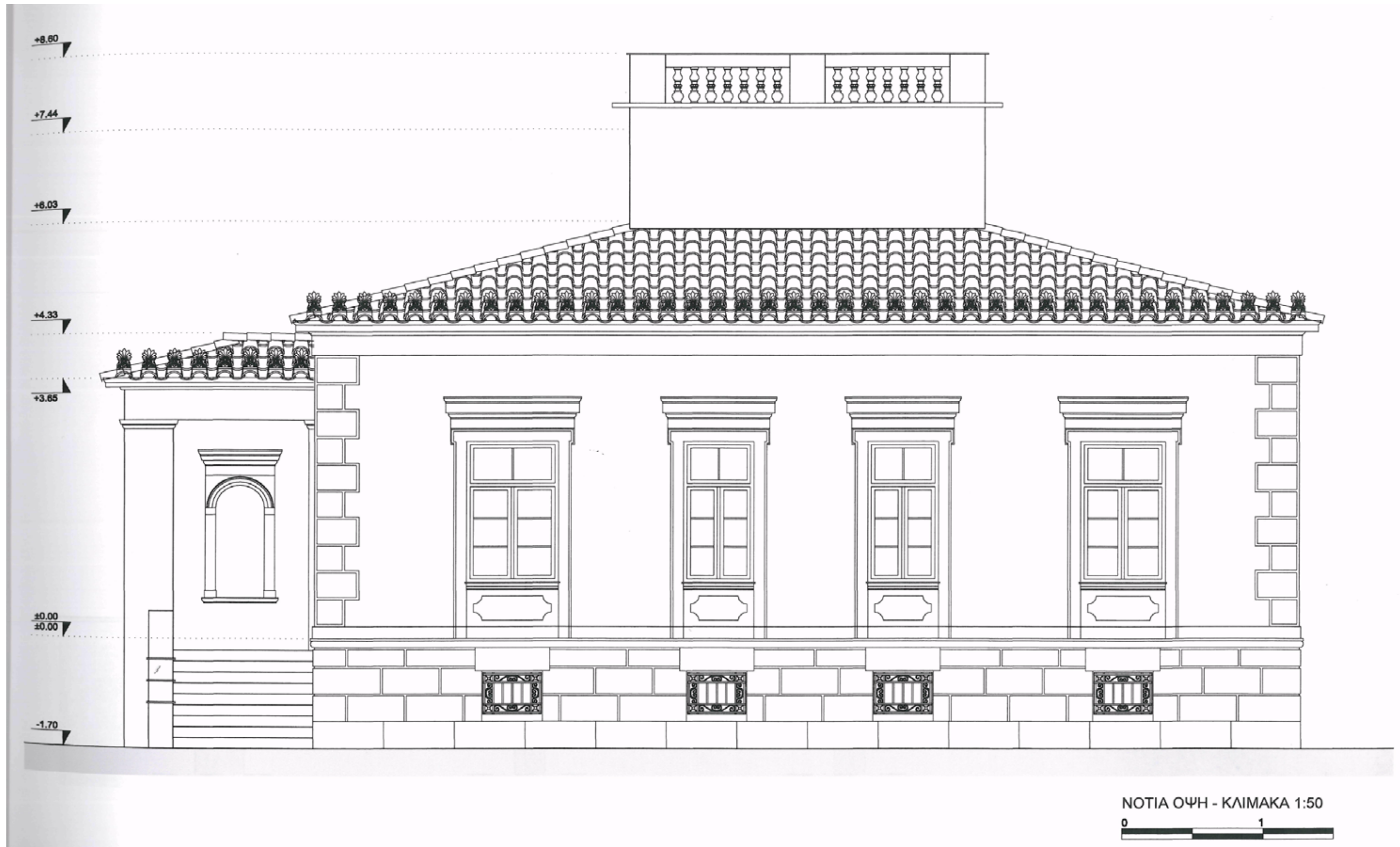
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

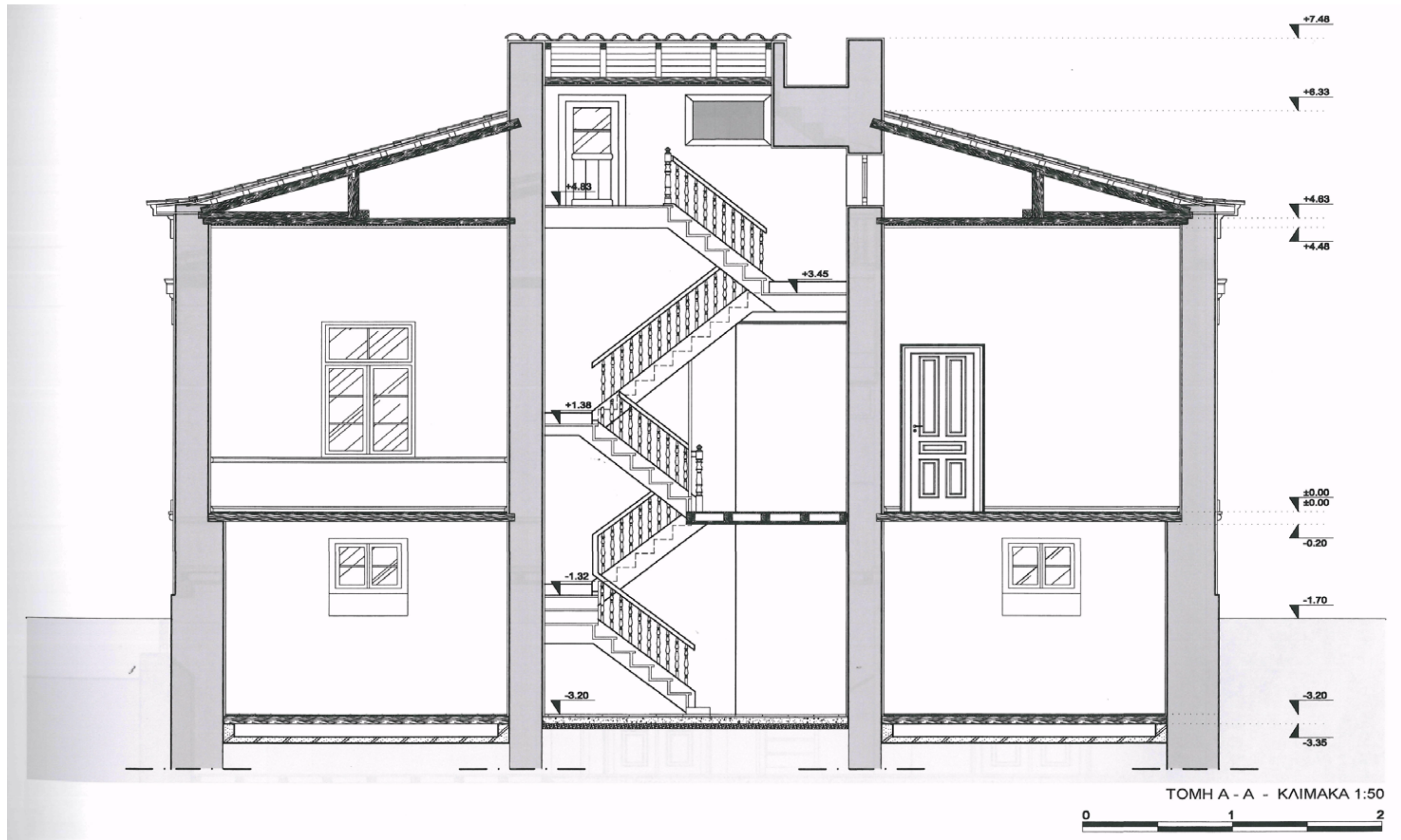

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

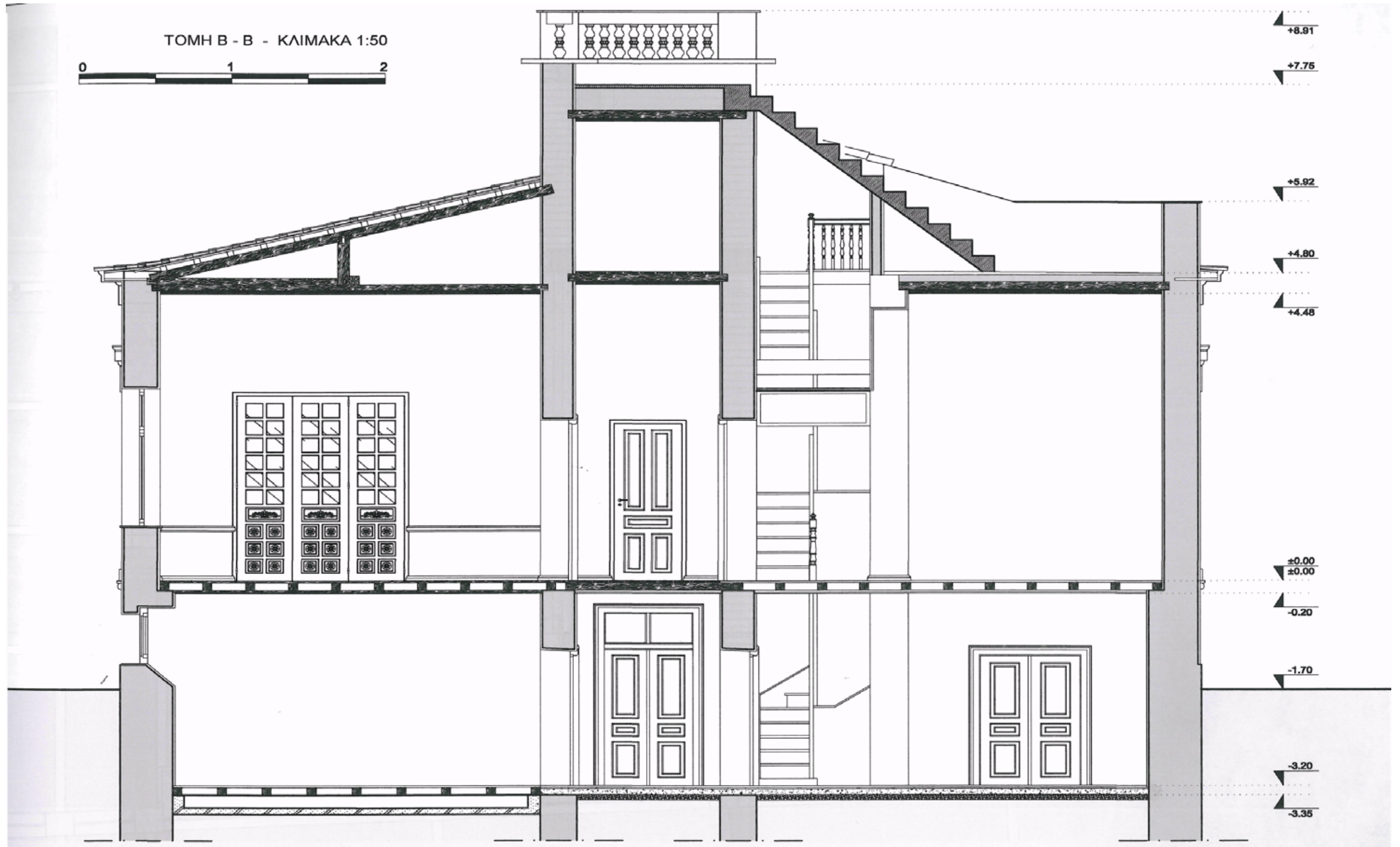

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

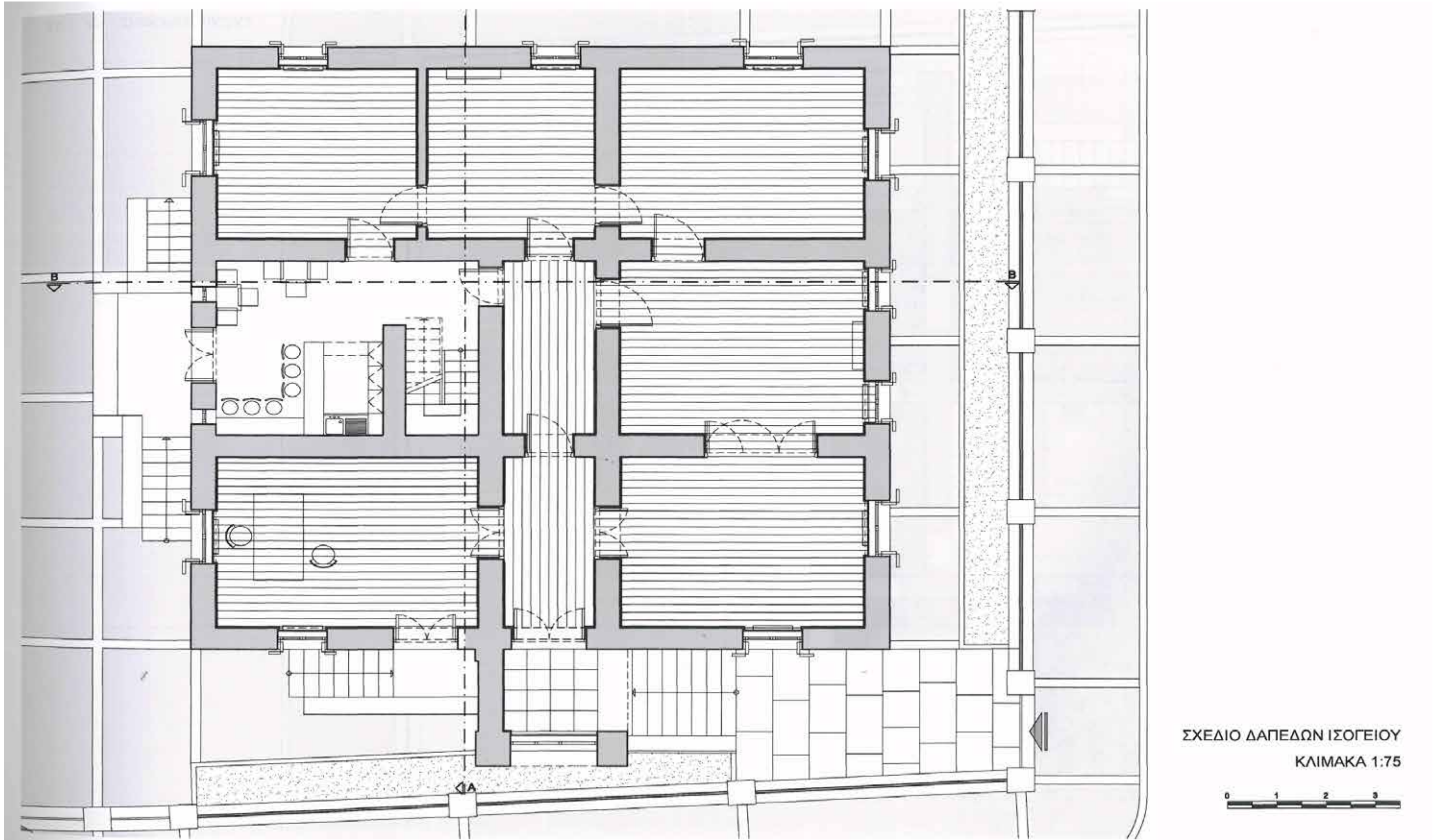
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

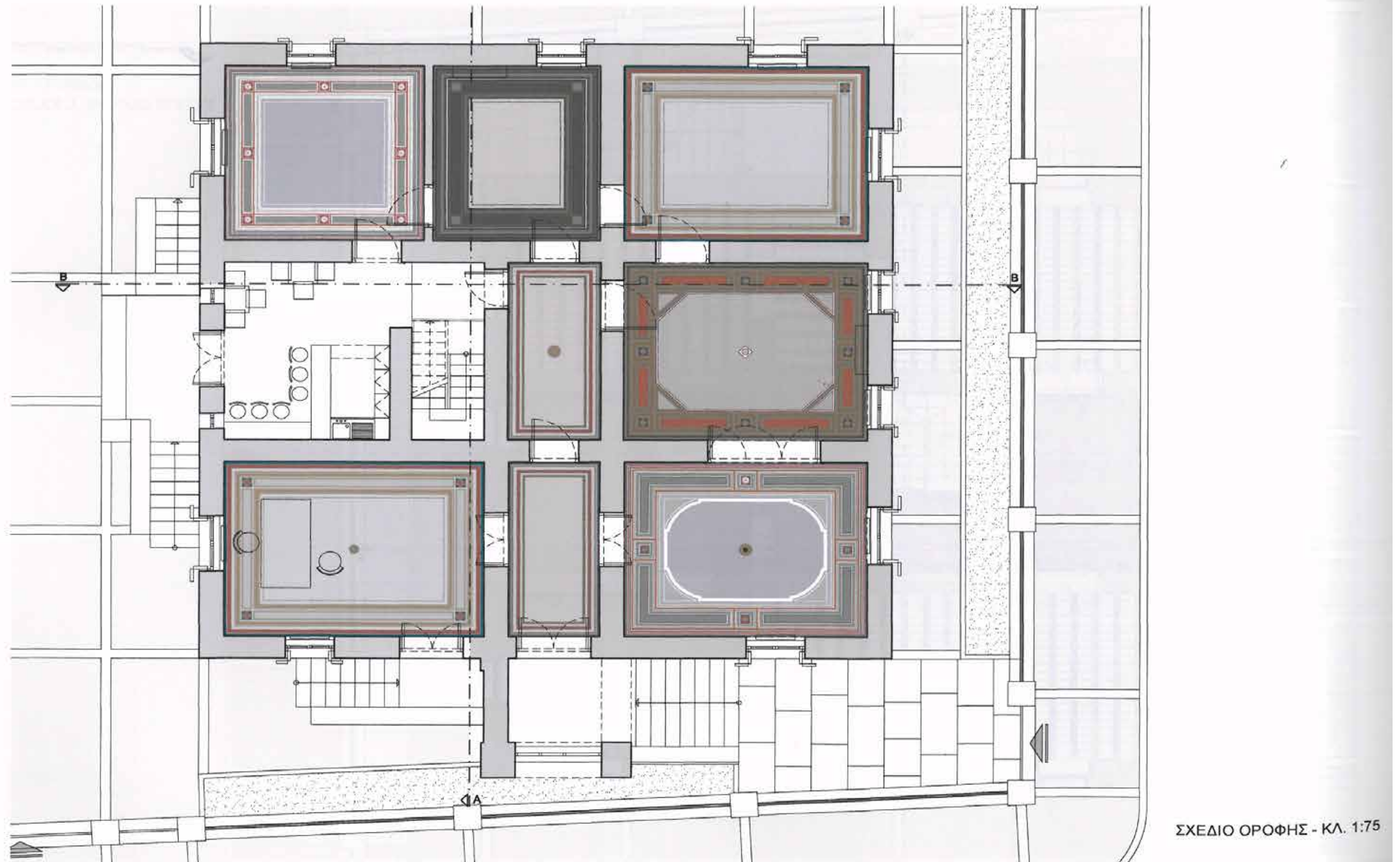
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυονίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

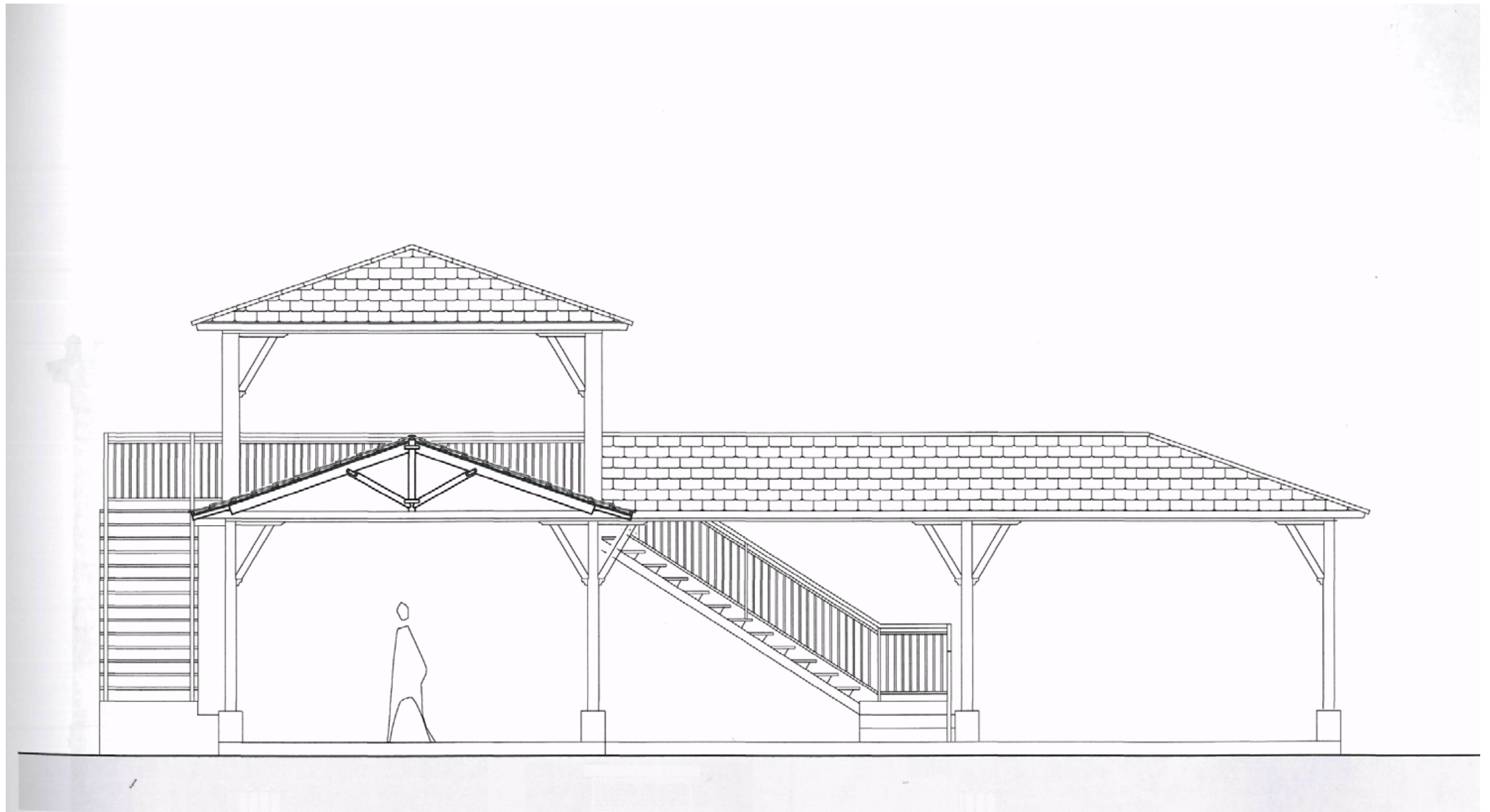

ΣΧΕΔΙΟ ΟΡΟΦΗΣ - ΚΛ. 1:75

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Πτυχιική Εργασία - Γεώργια Αδαμαντία

ΤΟΜΗ Α - Α ΞΥΛΙΝΟΥ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟΥ - ΚΛΙΜΑΚΑ 1:50

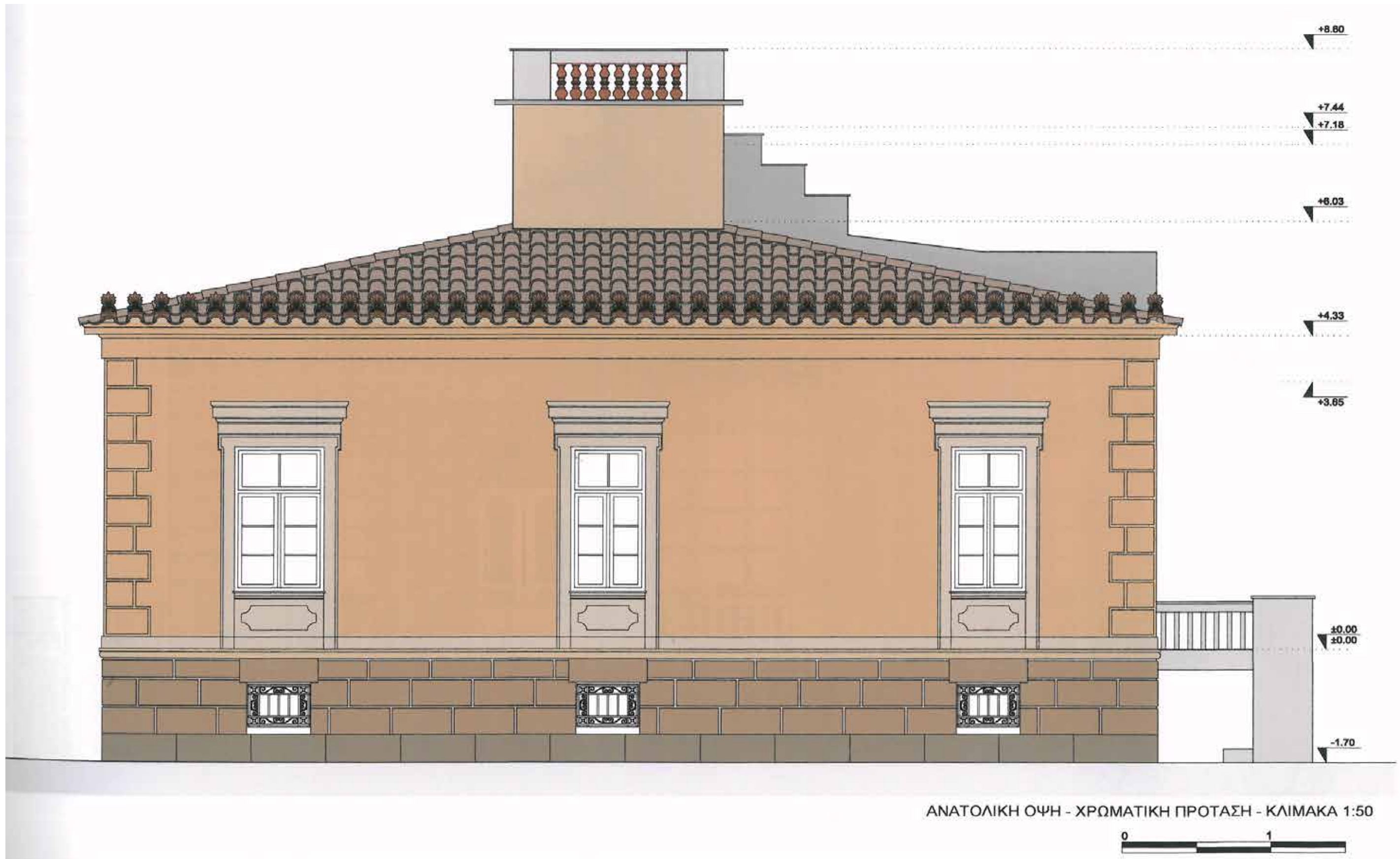

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

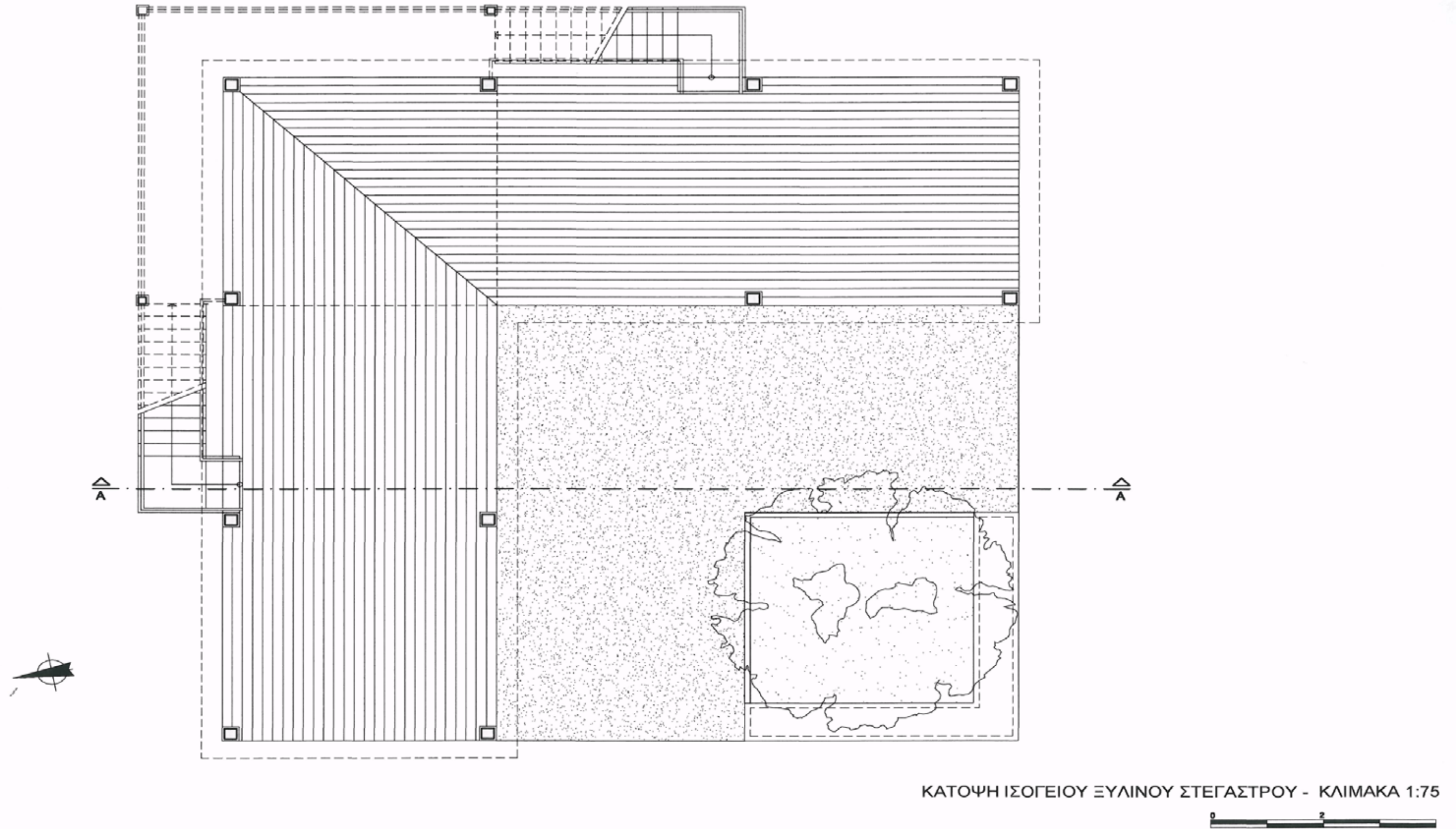
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Πτυχιακή Εργασία - Γεώργια Αδαμαντία

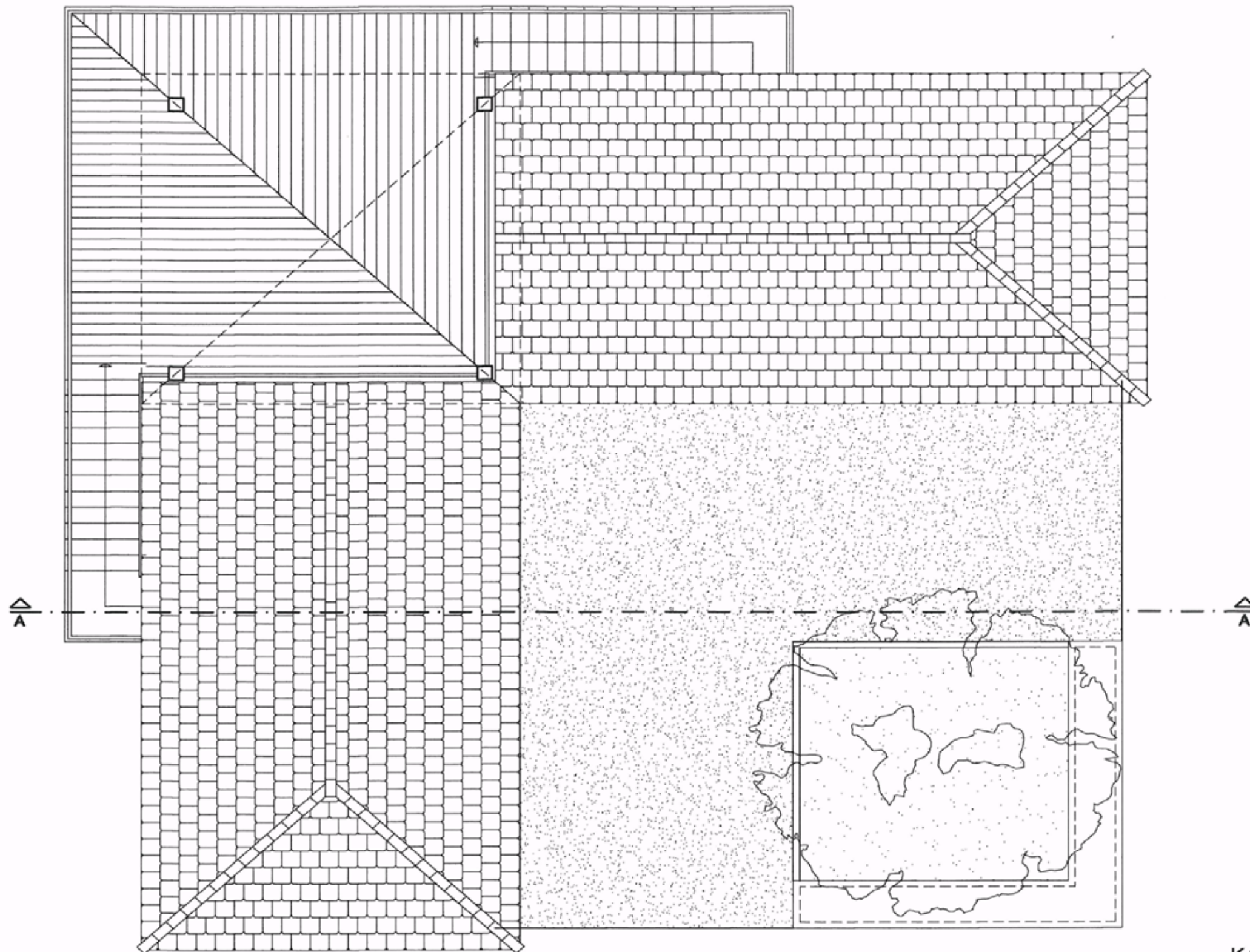

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

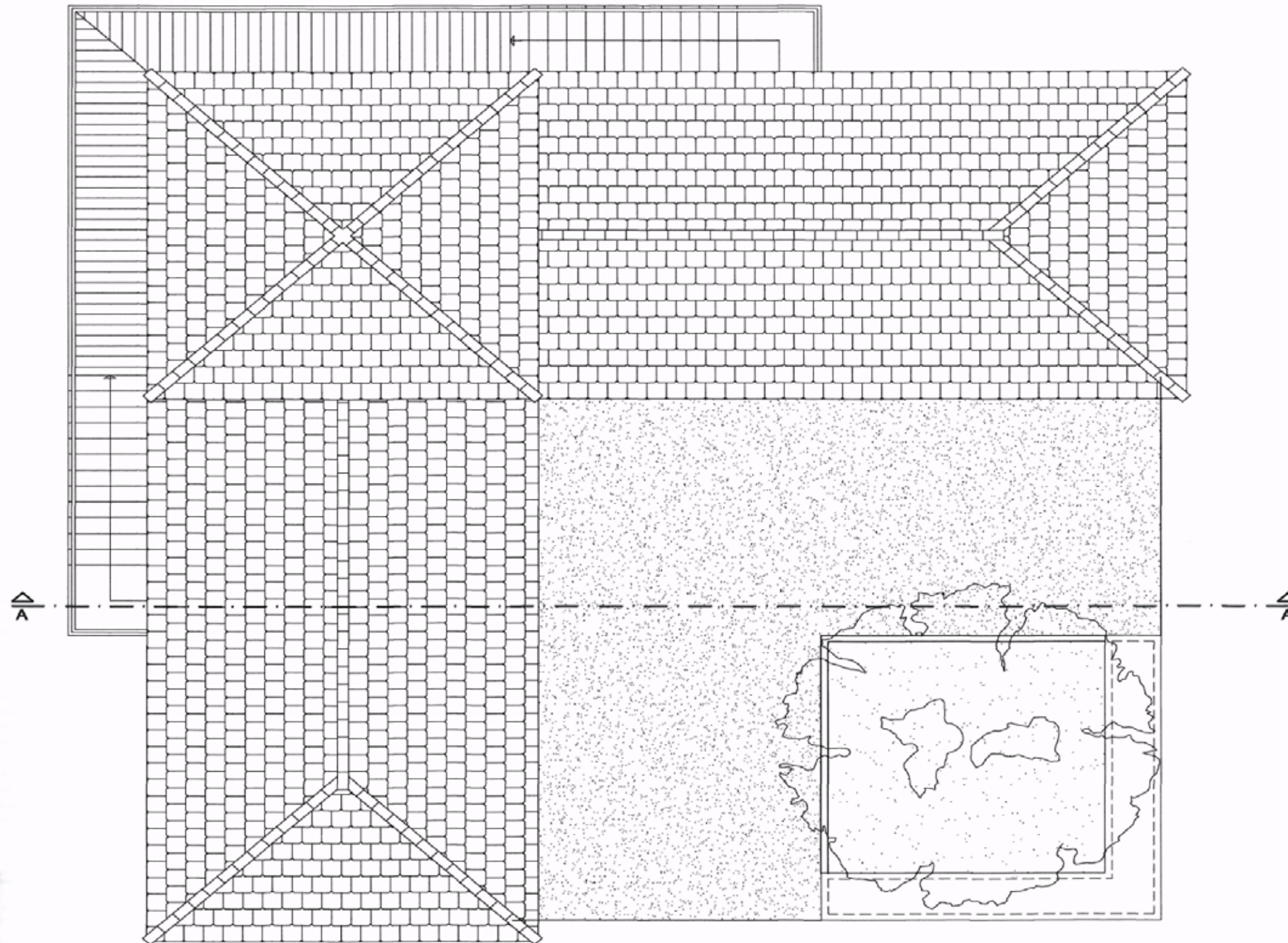
Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

ΚΑΤΟΨΗ ΠΑΤΑΡΙΟΥ ΞΥΛΙΝΟΥ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:75

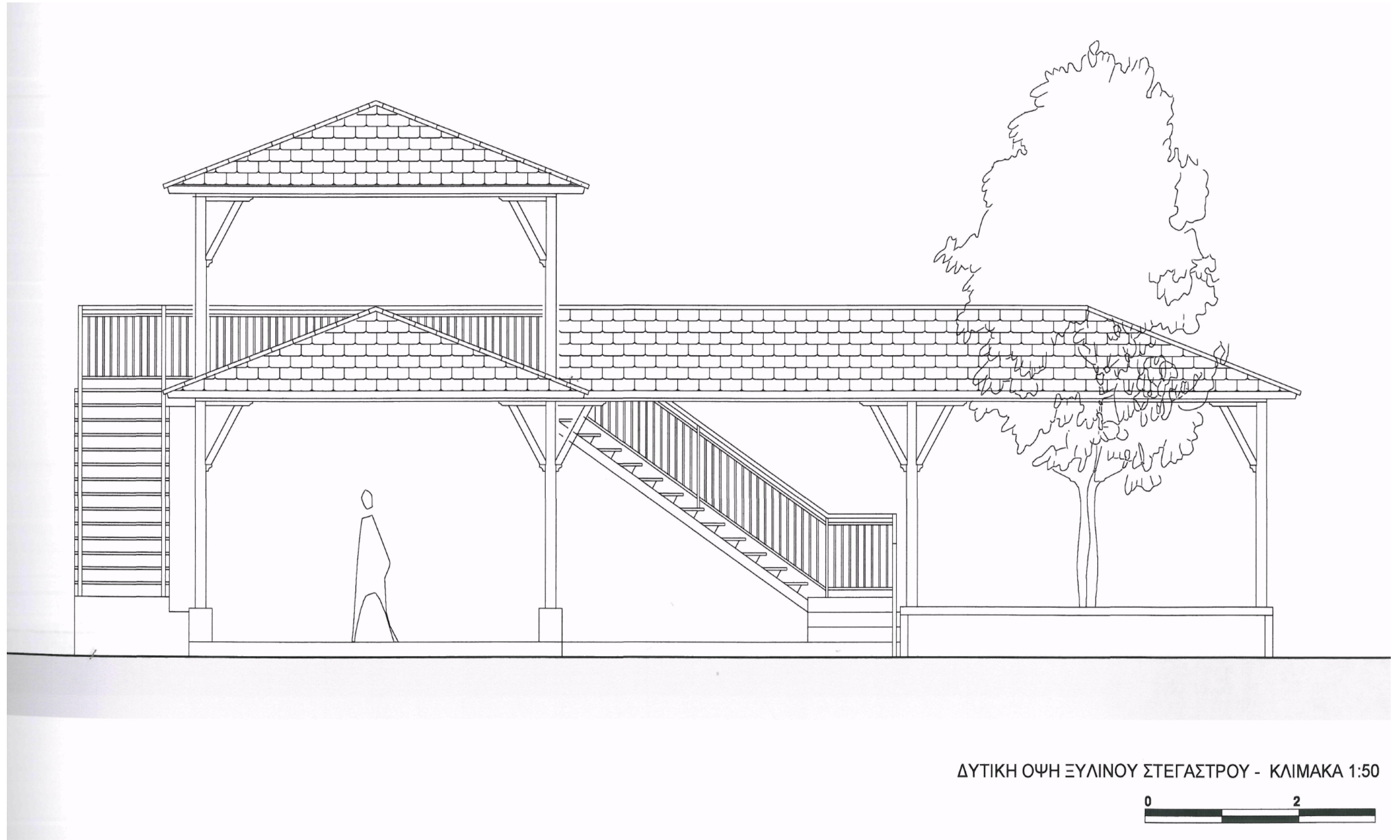

ΚΑΤΟΨΗ ΣΤΕΓΗΣ ΞΥΛΙΝΟΥ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:75

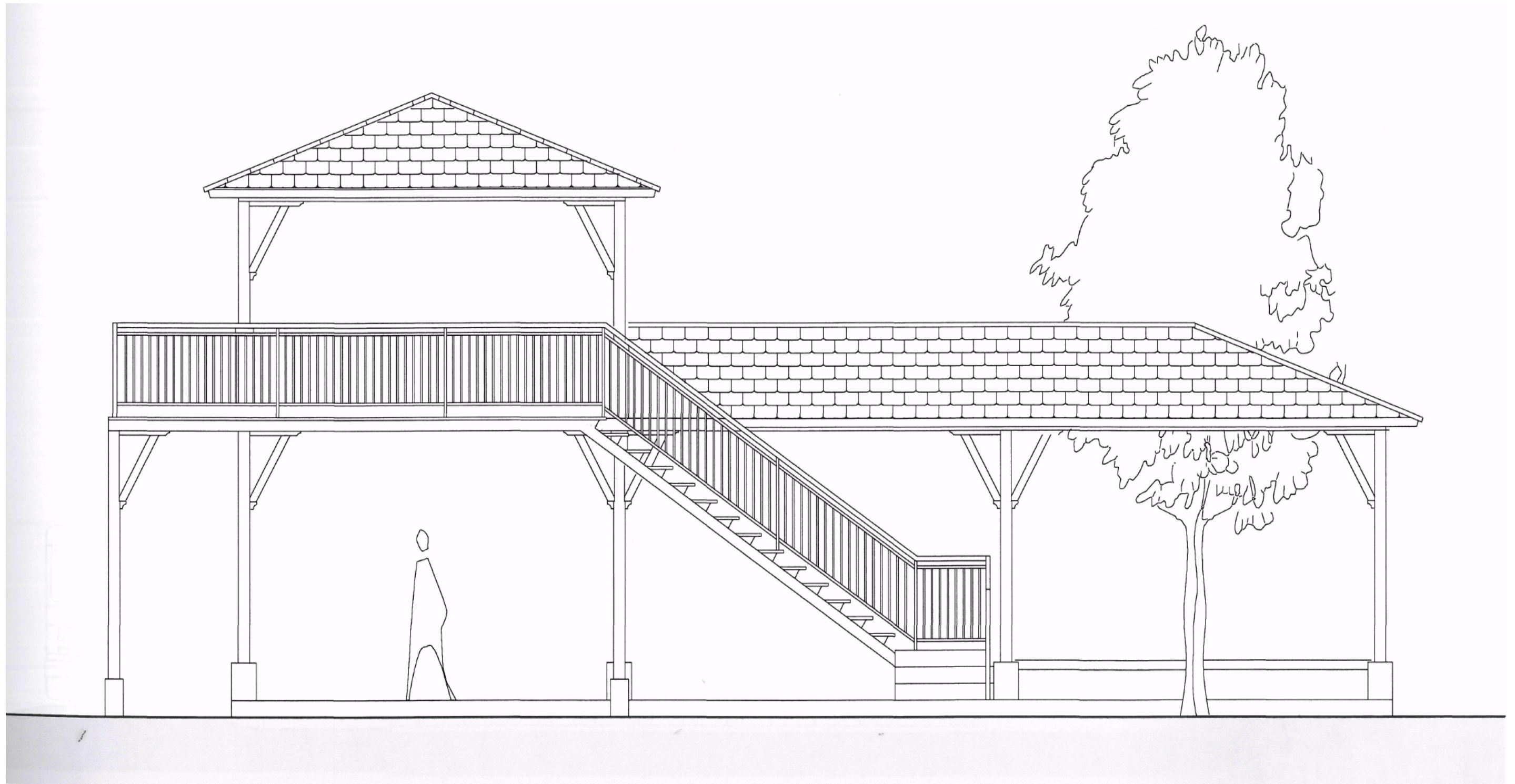

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

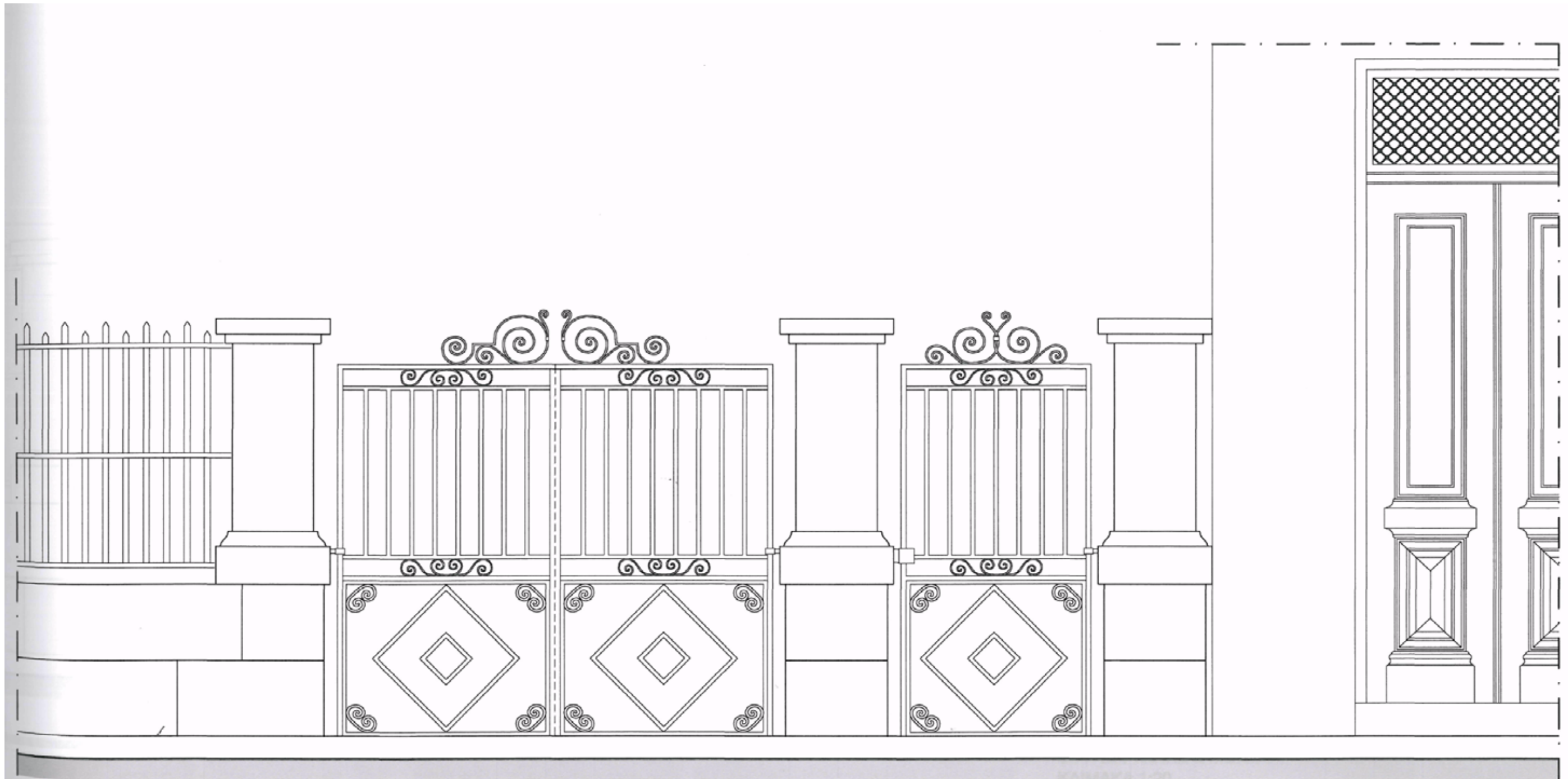

ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ ΞΥΛΙΝΟΥ ΣΤΕΓΑΣΤΡΟΥ - ΚΛΙΜΑΚΑ 1:50

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

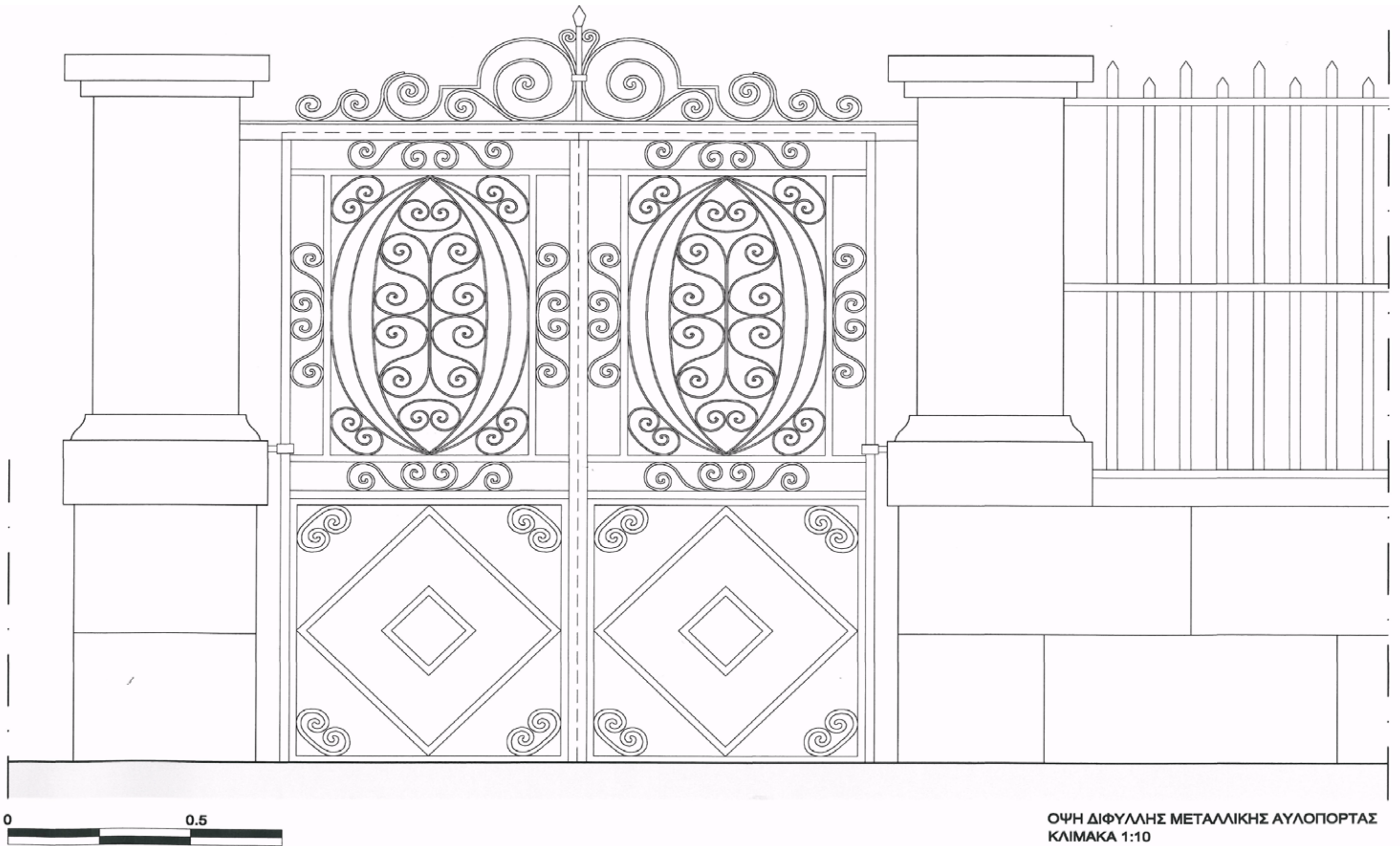
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

ΟΨΗ ΔΙΦΥΛΛΗΣ & ΜΟΝΟΦΥΛΛΗΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗΣ ΑΥΛΟΠΟΡΤΑΣ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

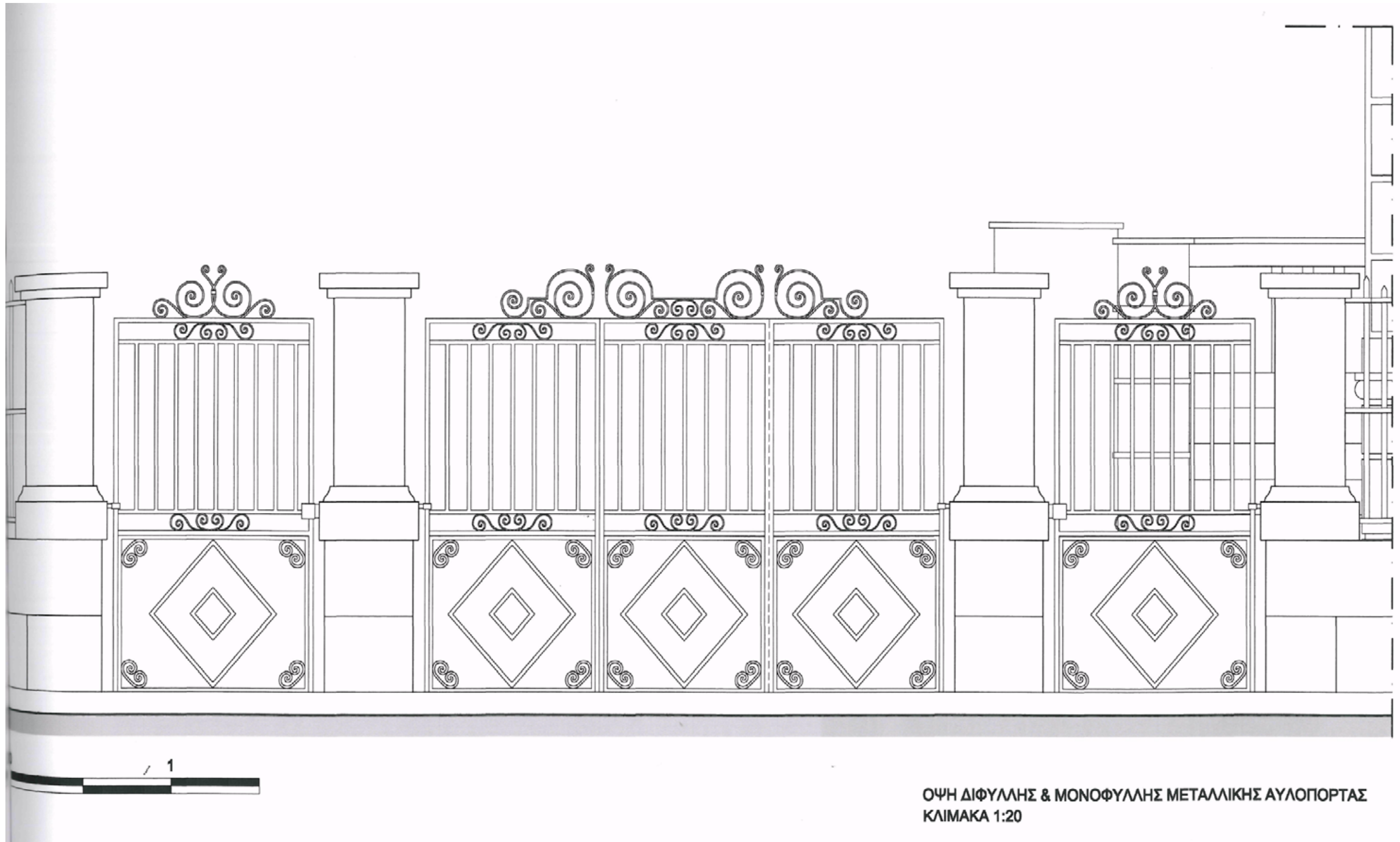
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

ΟΨΗ ΔΙΦΥΛΛΗΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗΣ ΑΥΛΟΠΟΡΤΑΣ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:10

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

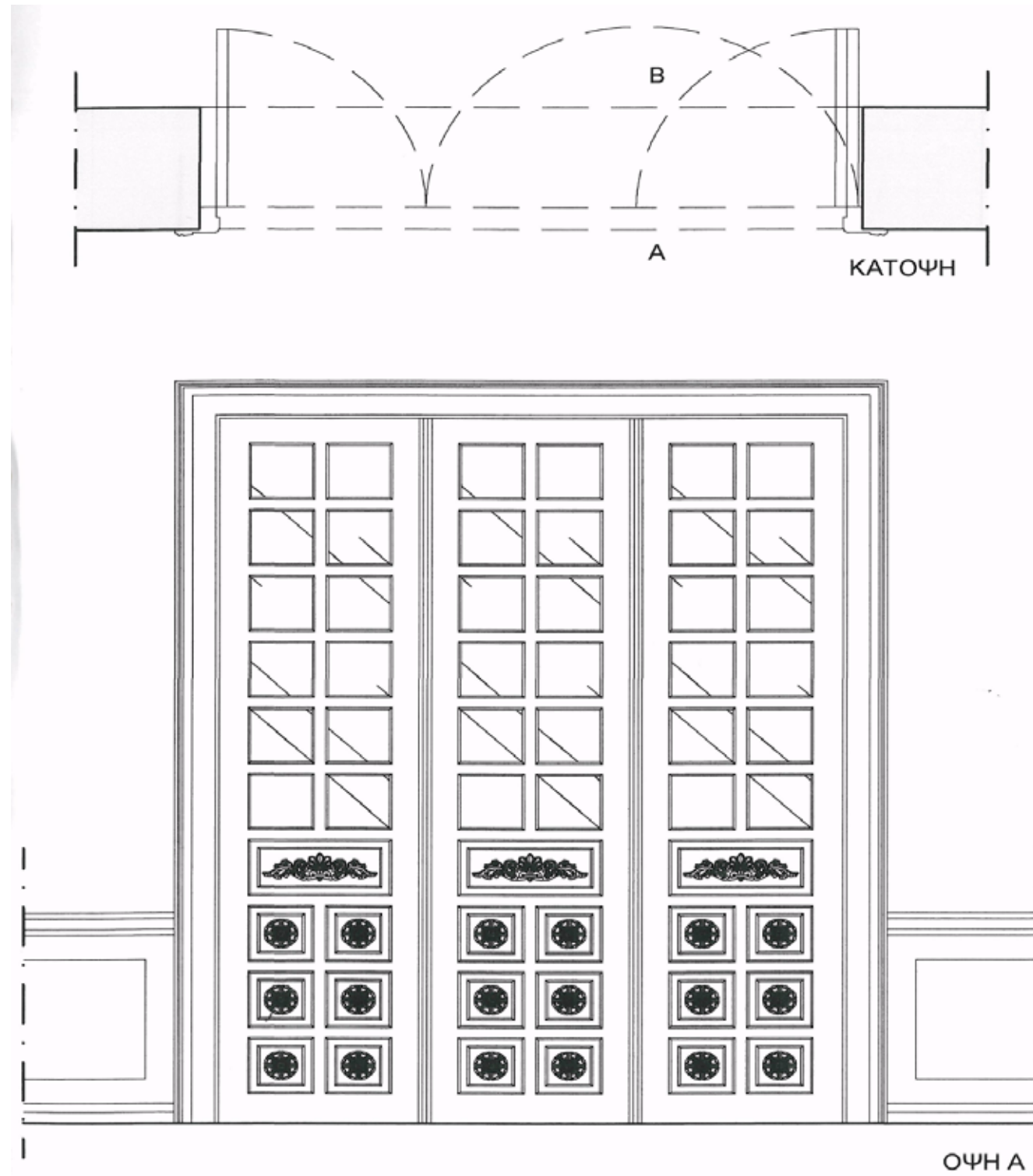
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

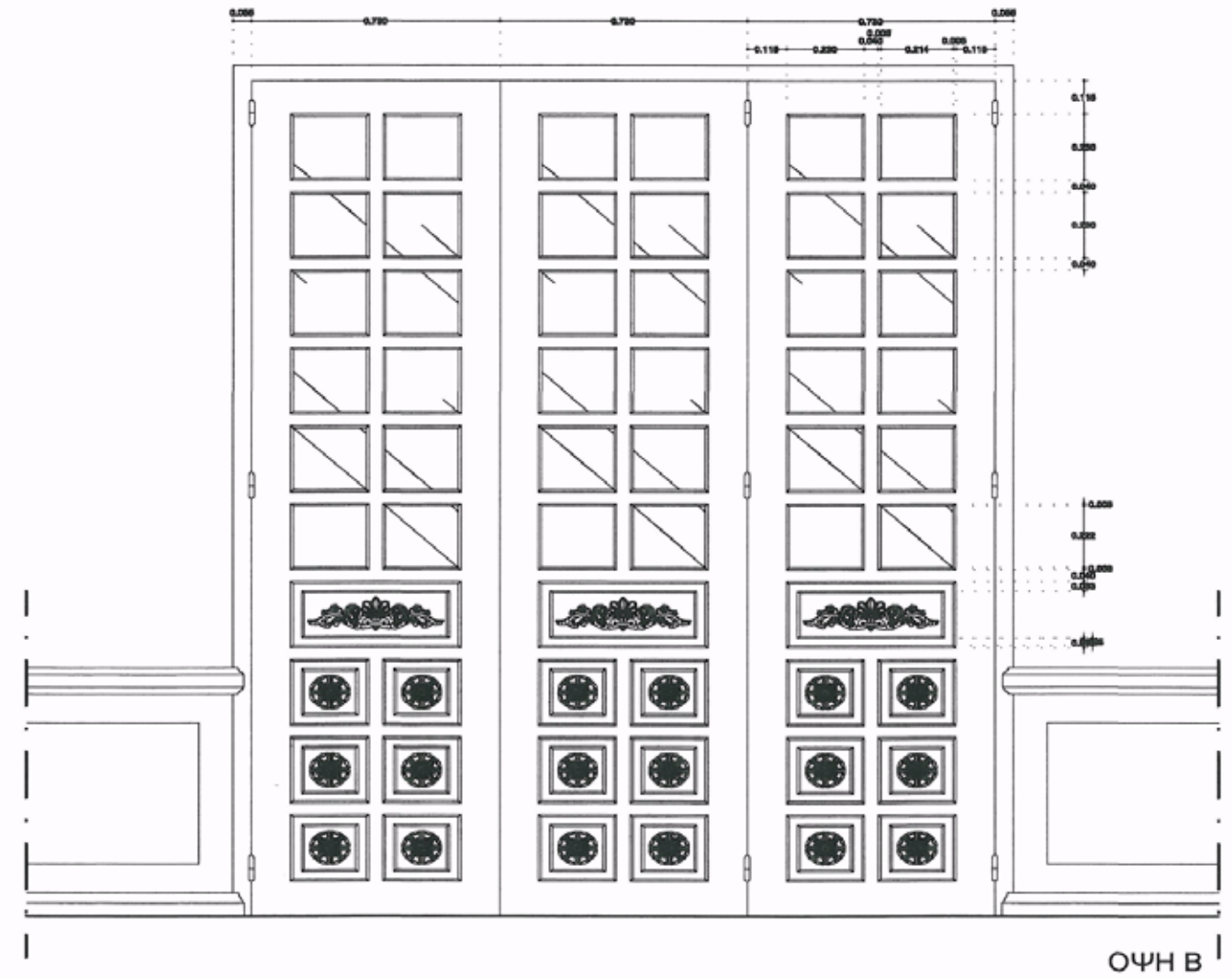
ΟΨΗ ΔΙΦΥΛΛΗΣ & ΜΟΝΟΦΥΛΛΗΣ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗΣ ΑΥΛΟΠΟΡΤΑΣ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

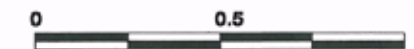
Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΕΥΛΟΓΛΥΠΤΩΝ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΩΝ - ΚΛ. 1:5

ΟΨΗ Α & Β ΤΡΙΦΥΛΛΗΣ ΕΥΛΙΝΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΡΤΑΣ - ΚΛ. 1:20

Προέλευση : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

Χρόνος Μελέτης : Φεβρουάριος 2004

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

1. ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΣΙΛΛΕΡ ΣΤΟ ΑΜΕΣΟ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ.

2. ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΑΠΟ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΑ.

3. ΠΙΣΩ ΟΨΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ.

4. ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΑΠΟ ΝΟΤΙΑ.

5. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ. 4

6. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ. 5 ΝΟΤΙΑ ΠΛΕΥΡΑ - ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ. Η ΜΠΑΛΚΟΝΟΠΟΡΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΠΑΛΚΟΝΙ.

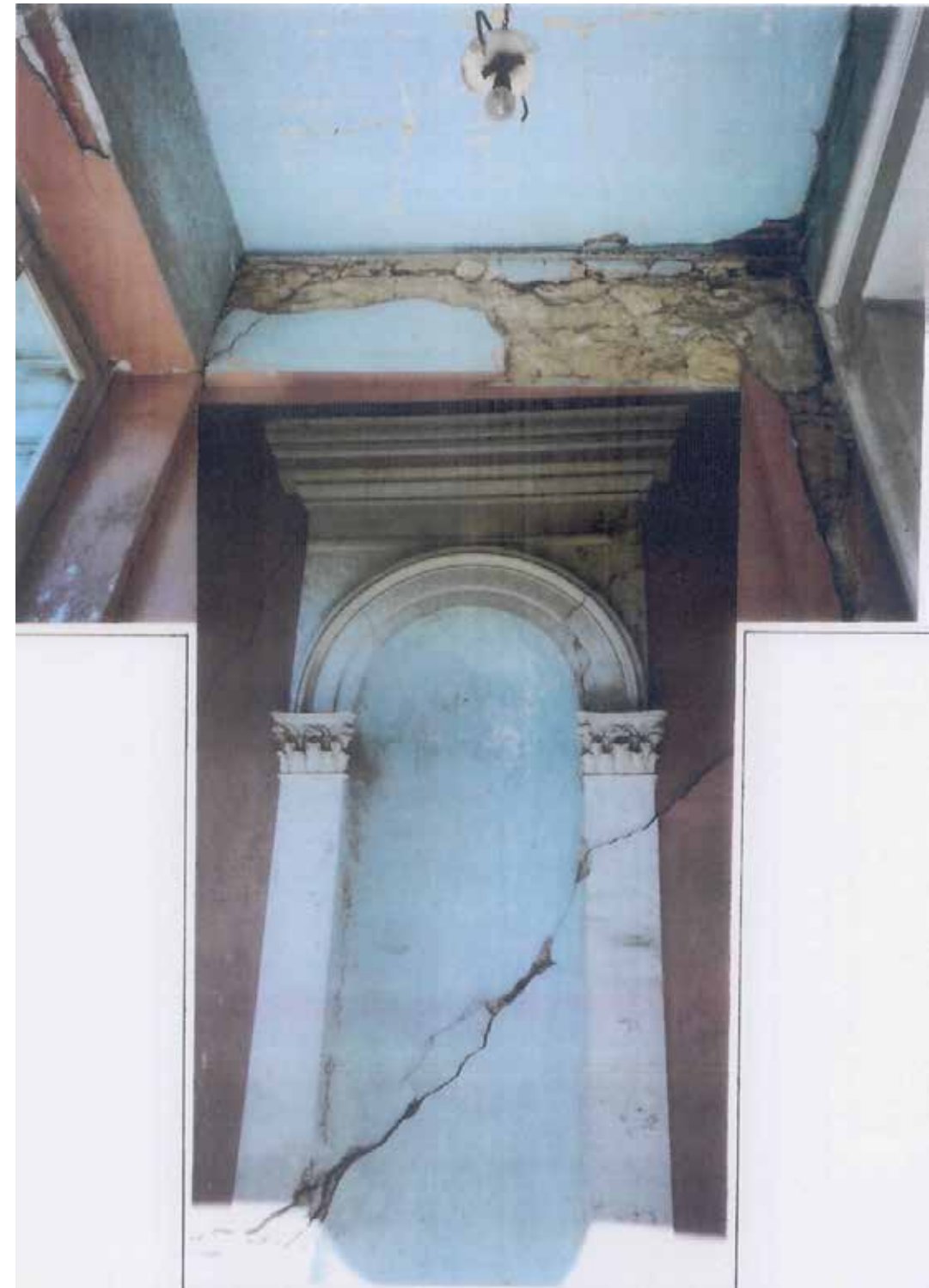
7. ΑΠΟΨΗ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗΣ ΠΛΕΥΡΑΣ.

8. ΔΥΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ. ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΚΥΡΙΑΣ ΕΙΣΟΔΟΥ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΤΟ ΒΑΘΟΣ Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΙΣΟΔΟΣ

9. ΠΡΟΣΤΕΓΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ.

10. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ.9. ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΡΩΓΜΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΛΛΗΣΗ ΚΟΝΙΑΜΑΤΟΣ

11. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ.9. ΑΠΟΨΗ ΚΥΡΙΑΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΙΣΟΓΕΙΟΥ.

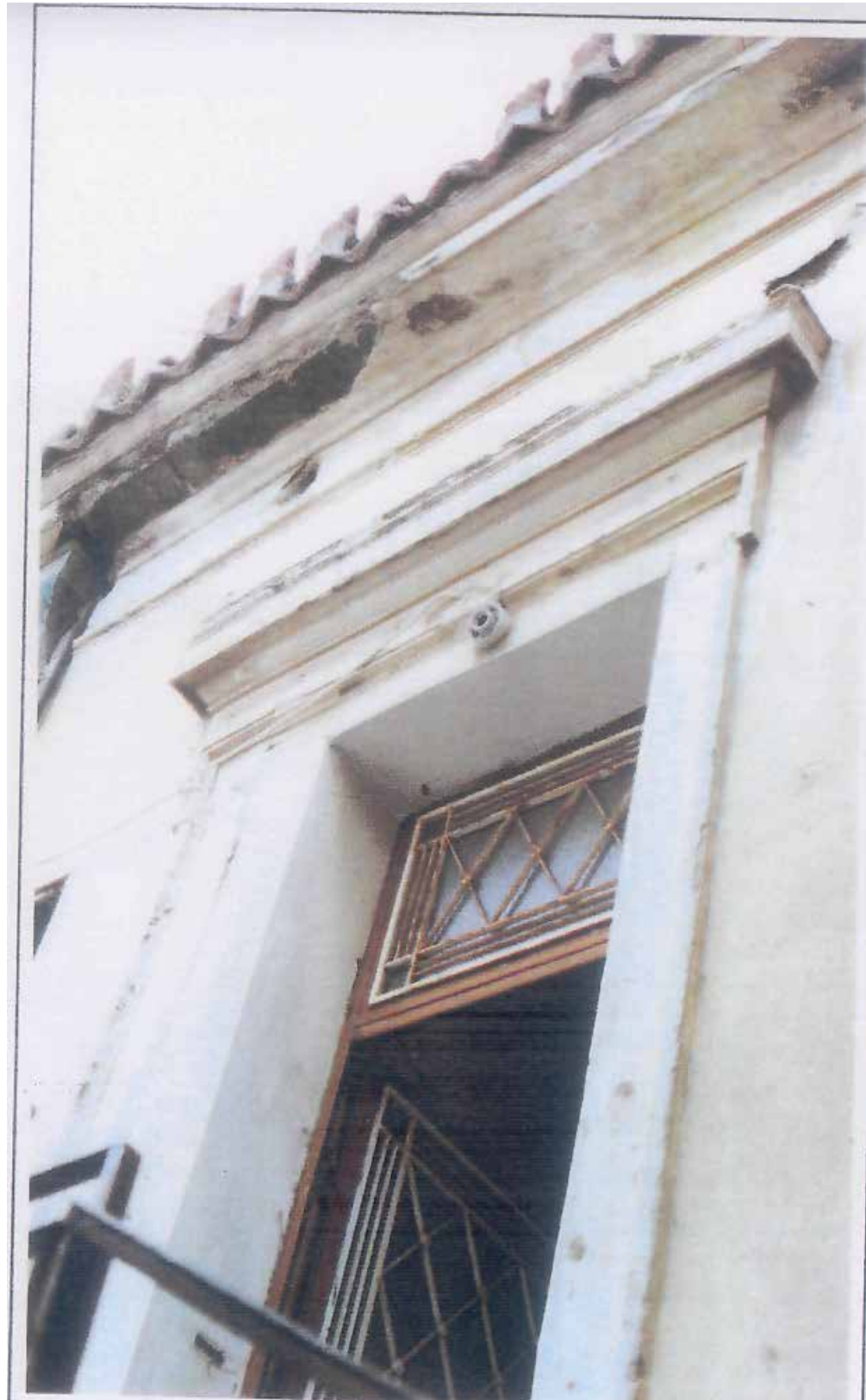
12. ΑΠΟΨΗ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΛΕΥΡΑΣ

13. ΒΟΡΕΙΑ ΠΛΕΥΡΑ. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ – Η ΣΚΑΛΑ ΚΑΙ Η ΒΕΡΑΝΤΑ

14. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ. 12

15. ΛΕΙΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ.12 – ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΑΙ Η ΑΠΟΚΟΛΛΗΣΗ ΚΟΝΙΑΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΙΣΟ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΕΚΙ

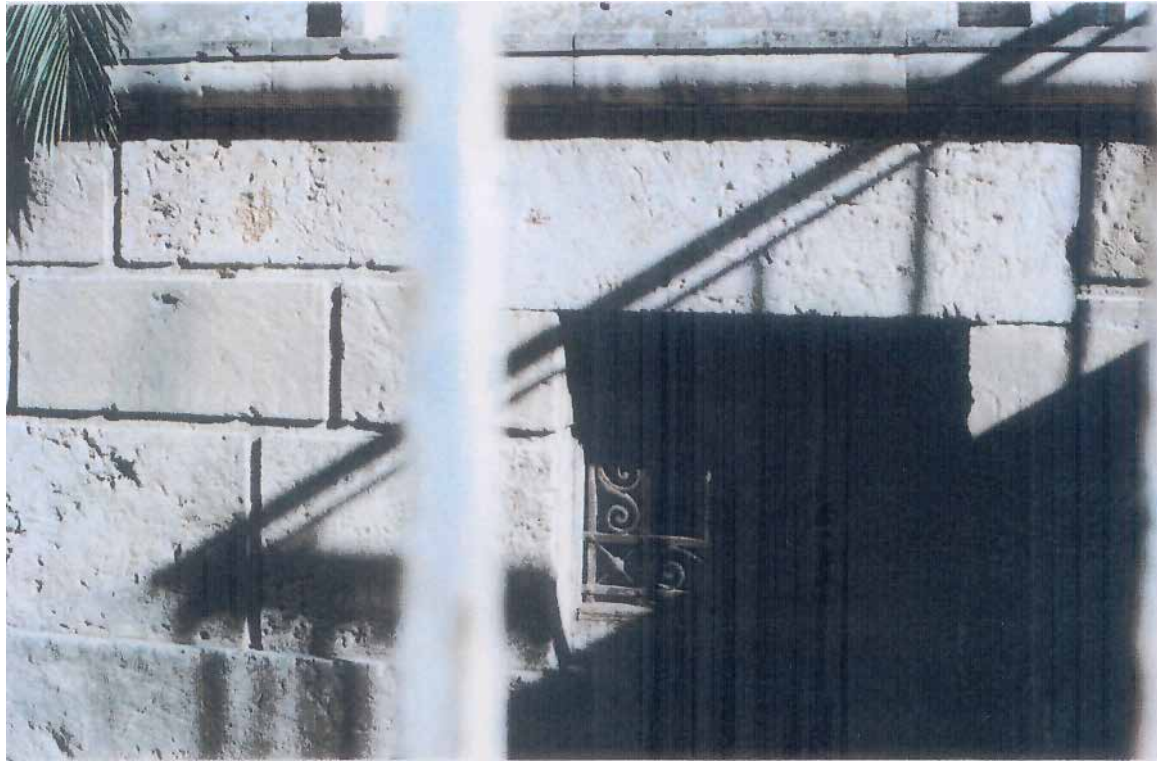
16. ΔΥΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ – Η ΣΚΑΛΑ ΤΗΣ 2^{ΗΣ} ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

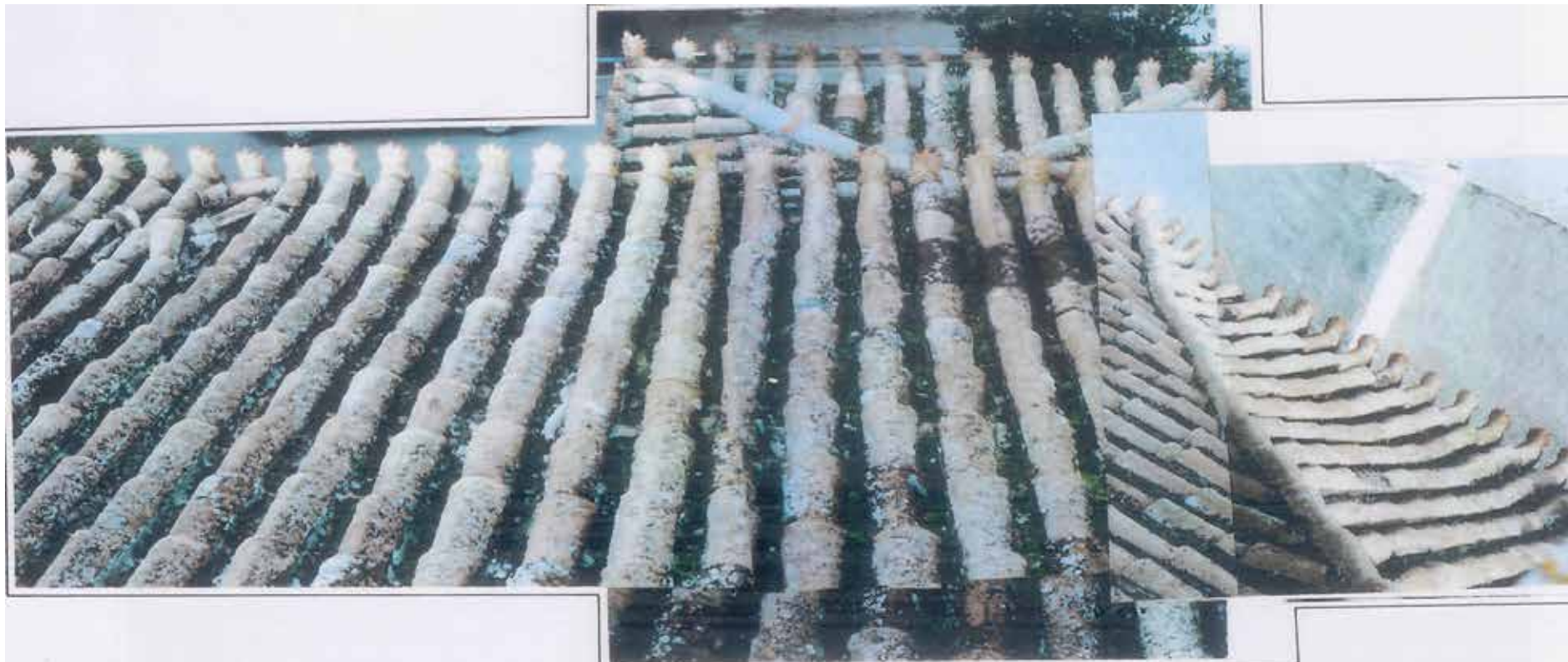
17 . ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΑΞΕΥΤΗΣ ΖΩΝΗΣ (ΚΟΡΔΟΝΙ)

18. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΔΙΑΣ ΠΑΡΑΘΥΡΟΥ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΚΑΙ ΛΙΘΟΔΟΜΗΣ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

19. ΝΟΤΙΑ ΠΛΕΥΡΑ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΙΘΟΔΟΜΗΣ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

20. ΑΠΟΨΗ ΣΤΕΓΗΣ ΠΡΟΣΤΕΓΟΥ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΚΤΙΡΙΟΥ

21. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ε1 – ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΗ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ

22. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Δ1 – ΤΡΙΦΥΛΛΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΡΤΑ ΜΕ ΠΟΛΥΧΡΩΜΑ ΤΖΑΜΑΚΙΑ

23. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Δ1 – ΦΘΟΡΕΣ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΙΧΩΝ ΑΠΟ ΕΙΣΡΟΗ ΝΕΡΟΥ ΒΡΟΧΗΣ

24. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ.23

25. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Β1 – ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΙΧΟΣ, ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ – ΔΙΑΜΠΕΡΗΣ ΡΗΓΜΑΤΩΣΗ

26. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Β1 – ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΙΧΟΣ, ΔΕΞΙΟ ΤΜΗΜΑ – ΦΘΟΡΑ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΕΙΑΣ ΚΑΙ ΡΗΓΜΑΤΩΣΕΙΣ

27. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Γ1 – ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΙΧΟΣ, ΡΩΓΜΕΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΠΤΥΣΣΟΜΕΝΗΣ ΠΟΡΤΑΣ

29. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Γ1 – ΤΖΑΚΙ ΣΤΟ ΝΟΤΙΟ ΤΟΙΧΟ ΧΩΡΙΣ ΜΑΡΜΑΡΙΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ

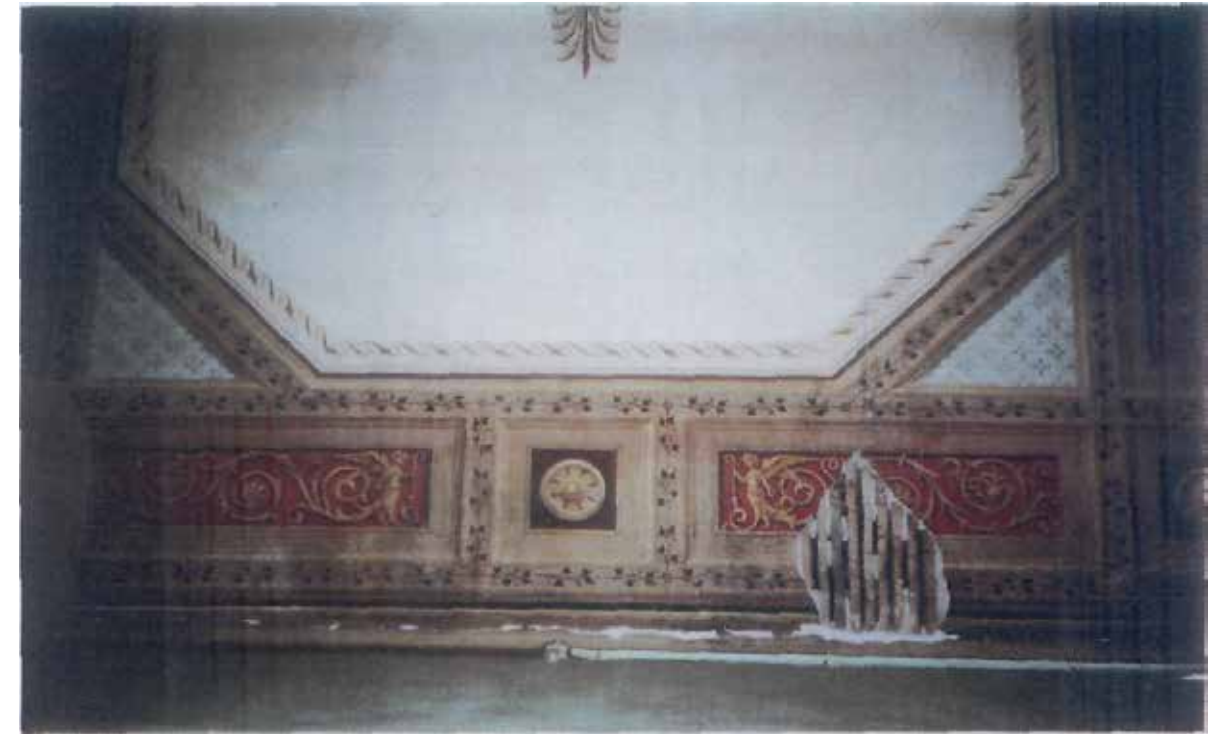
28. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Β1 – ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΙΧΟΣ, ΡΩΓΜΕΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ

30. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Γ1 – ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΑΙ Η ΥΓΡΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΜΕΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΡΟΗ ΝΕΡΟΥ ΒΡΟΧΗΣ ΣΤΟ ΝΟΤΙΟ ΤΟΙΧΟ

31.ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ. 29,30

32.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Γ1 – ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ ΒΟΡΕΙΑ ΠΛΕΥΡΑ

33.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Γ1 – ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΟΜΦΑΛΙΟ ΝΟΤΙΑ ΠΛΕΥΡΑ

34.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Α1 – ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΟΜΦΑΛΙΟ ΝΟΤΙΑ ΠΛΕΥΡΑ

35.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Α1 – ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΙΑΚΟΣΜΟΥ ΒΟΡΕΙΑ ΠΛΕΥΡΑ

38.ΙΣΟΓΕΙΟ.ΧΩΡΟΣ Θ1 – ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΙΧΟΣ – ΑΠΟΛΕΠΙΣΗ ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΥΓΡΑΣΙΑ ΚΑΙ ΡΩΓΜΕΣ

39.ΙΣΟΓΕΙΟ.ΧΩΡΟΣ Γ1 – ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΙΧΟΣ – ΡΩΓΜΕΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

40.ΙΣΟΓΕΙΟ.ΧΩΡΟΣ Θ1

41.ΙΣΟΓΕΙΟ.ΧΩΡΟΣ ΣΤ1 – ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΙΧΟΣ – ΕΠΙΜΗΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΕΣ ΡΩΓΜΕΣ

42.ΙΣΟΓΕΙΟ.ΧΩΡΟΣ Ζ1 – ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΗ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΡΩΓΜΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΛΛΗΣΗ ΚΟΝΙΑΜΑΤΟΣ

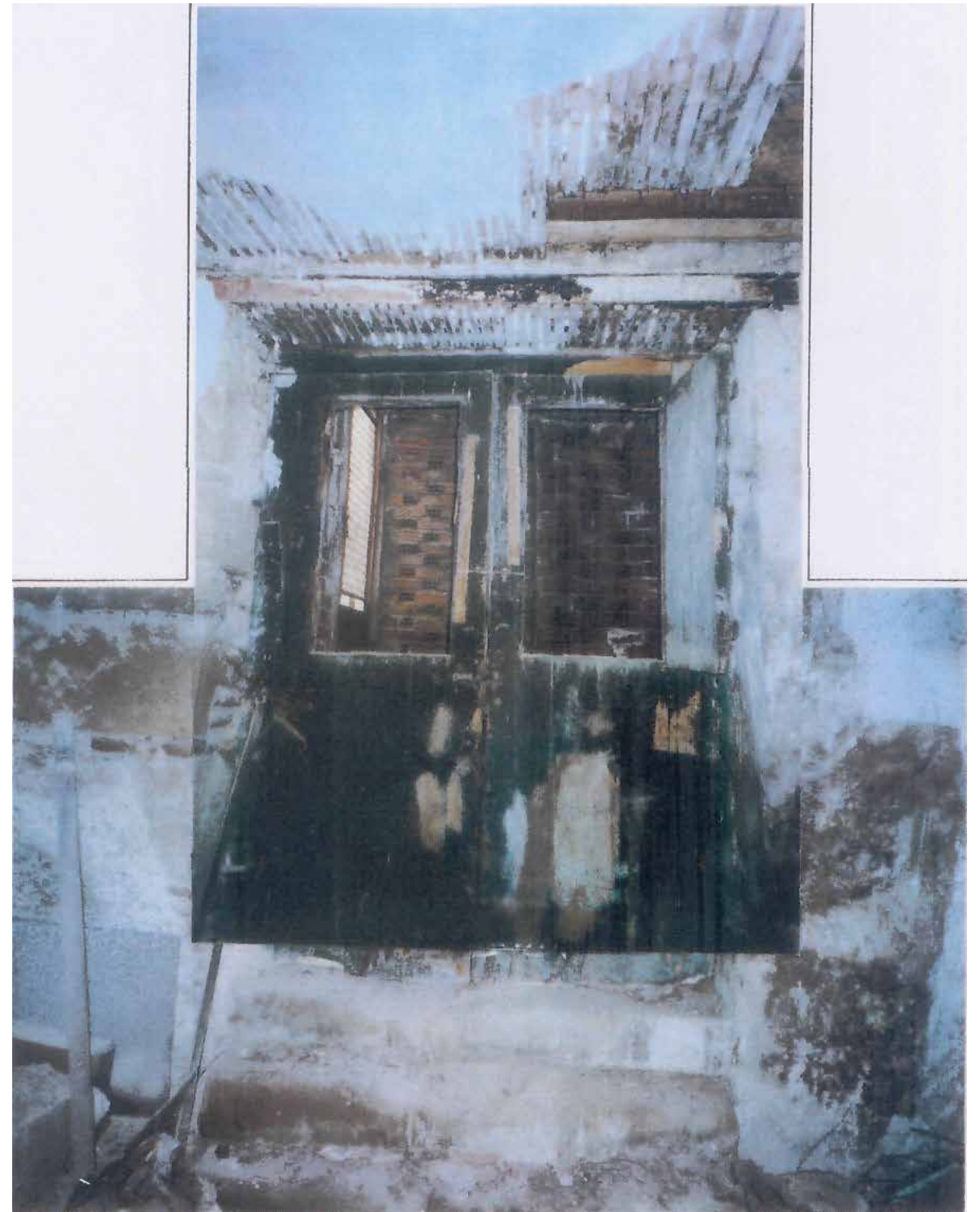
43.ΙΣΟΓΕΙΟ.ΧΩΡΟΣ Ζ1 – ΙΧΝΗ ΥΓΡΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΙΧΟ

44.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η1 – ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΗ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ

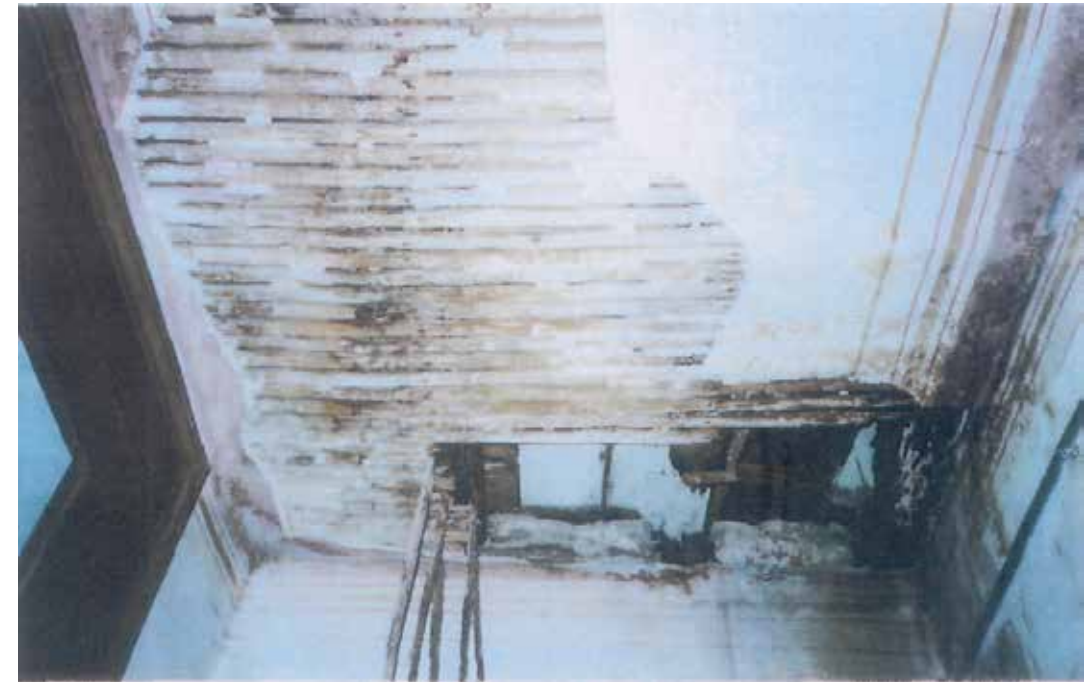
45.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ζ1 – ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΗ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ

46.ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ζ0 – Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

47. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Α0 – ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΓΩΝΙΑ ΛΑΜΠΑΣ ΜΕ ΛΑΞΕΥΤΗ ΠΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΓΗ ΤΟΥΒΑ

48. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η0 – ΦΘΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΟΦΗ

49. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ζ0 – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ

50. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ε0 – ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΡΗΓΜΑΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΘΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΟΡΟΦΗ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΤΟΙΧΟΥΣ ΕΝΤΟΝΗ ΥΓΡΑΣΙΑ

52. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ ΣΤ0 – ΟΡΟΦΗ ΜΕ ΕΜΦΑΝΗ ΔΟΚΑΡΙΑ

51. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΚΙΓΚΛΙΔΩΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΘΥΡΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

53. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ.52

54. Η ΣΚΑΛΑ ΤΟΥ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

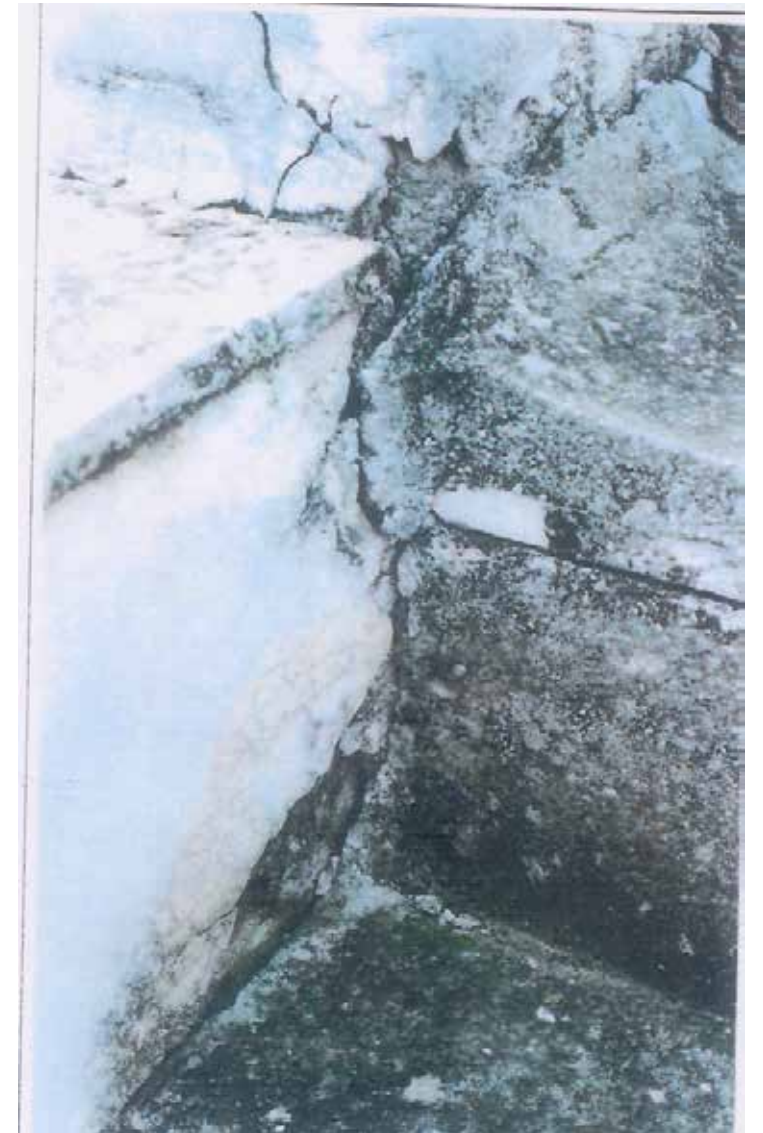
55. Η ΣΚΑΛΑ ΤΟΥ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

56. Η ΣΚΑΛΑ ΤΗΣ ΣΟΦΙΤΑΣ

57. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Θ1 – ΠΡΟΧΕΙΡΟ ΕΥΛΙΝΟ ΠΑΡΑΠΕΤΑΣΜΑ ΣΤΗ ΣΚΑΛΑ

58, 59, 60, 61. ΦΘΟΡΕΣ ΑΝΩ ΔΟΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ : Αρχείο Δήμου Σικυωνίων

ΧΡΟΝΟΣ ΛΗΨΗΣ : Φεβρουάριος 2004

1. ΠΙΝΑΚΙΔΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΣΙΛΛΕΡ.

2. ΑΠΟΨΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΑΠΟ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ.

3. ΑΠΟΨΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΑΠΟ ΔΥΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ, ΟΠΟΥ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΚΑΙ Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ.

4. ΑΠΟΨΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΑΠΟ ΝΟΤΙΑ ΠΛΕΥΡΑ.

5.ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ.3

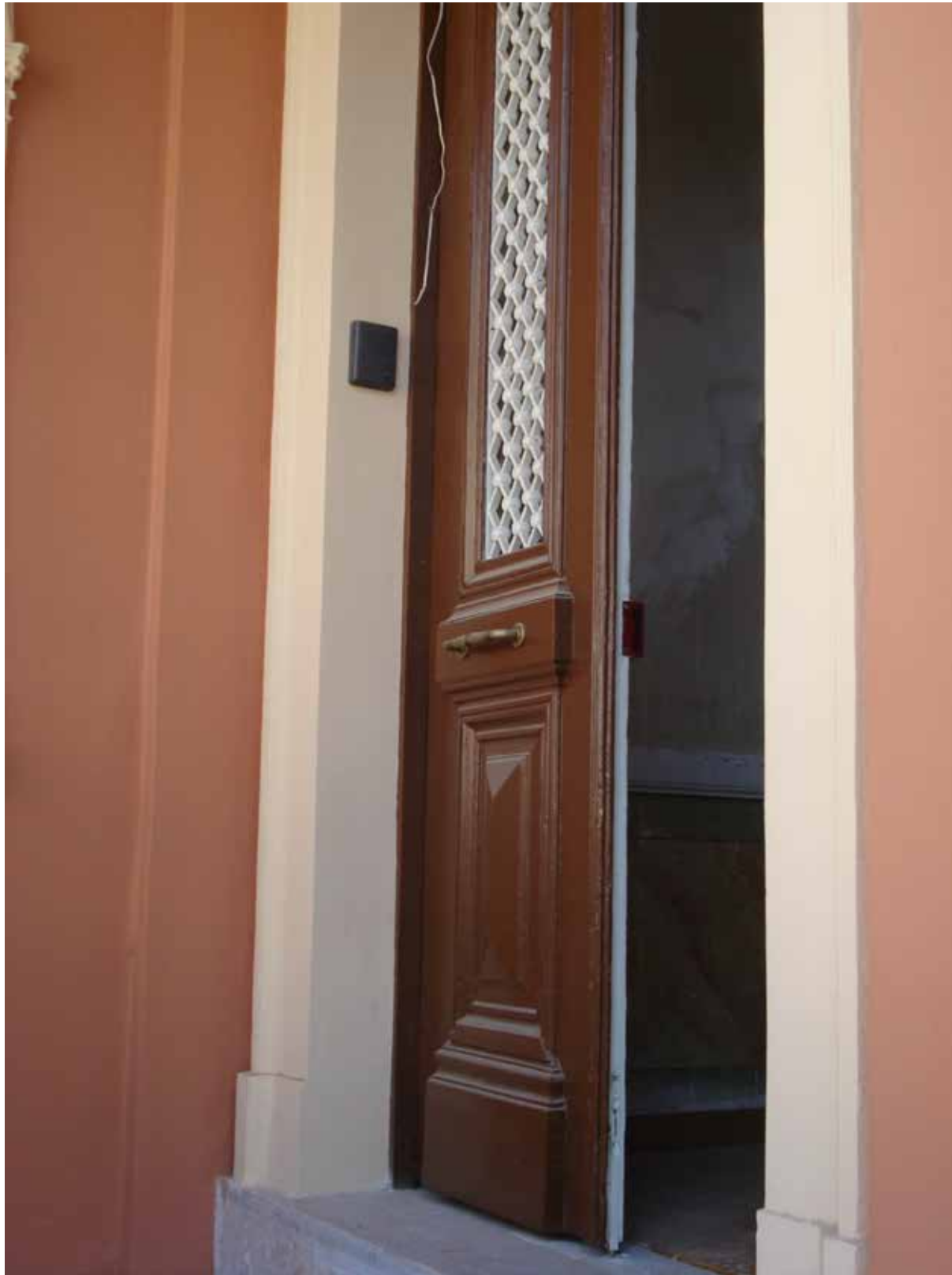
6.ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ.3

7. Η ΚΥΡΙΑ ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ.

8. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΦΩΤ. 7

9. ΠΟΡΤΑ ΚΥΡΙΑΣ ΕΙΣΟΔΟΥ.

10. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΠΟΡΤΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΧΩΡΟΥ 17.

11.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΧΩΡΟΣ Ι5 ΚΑΙ Ι11.

12.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι5 ΚΑΙ Ι4 – ΦΑΙΝΕΤΑΙ Η ΠΟΡΤΑ ΠΟΥ ΕΝΩΝΕΙ ΤΟΥΣ ΔΥΟ ΧΩΡΟΥΣ.

13. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι4 .

14.ΙΣΟΓΕΙΟ.ΧΩΡΟΣ Ι4 – ΤΖΑΚΙ ΣΤΟ ΝΟΤΙΟ ΤΟΙΧΟ.

15.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ 14.

16.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ 15.

17.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι5 – ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ.

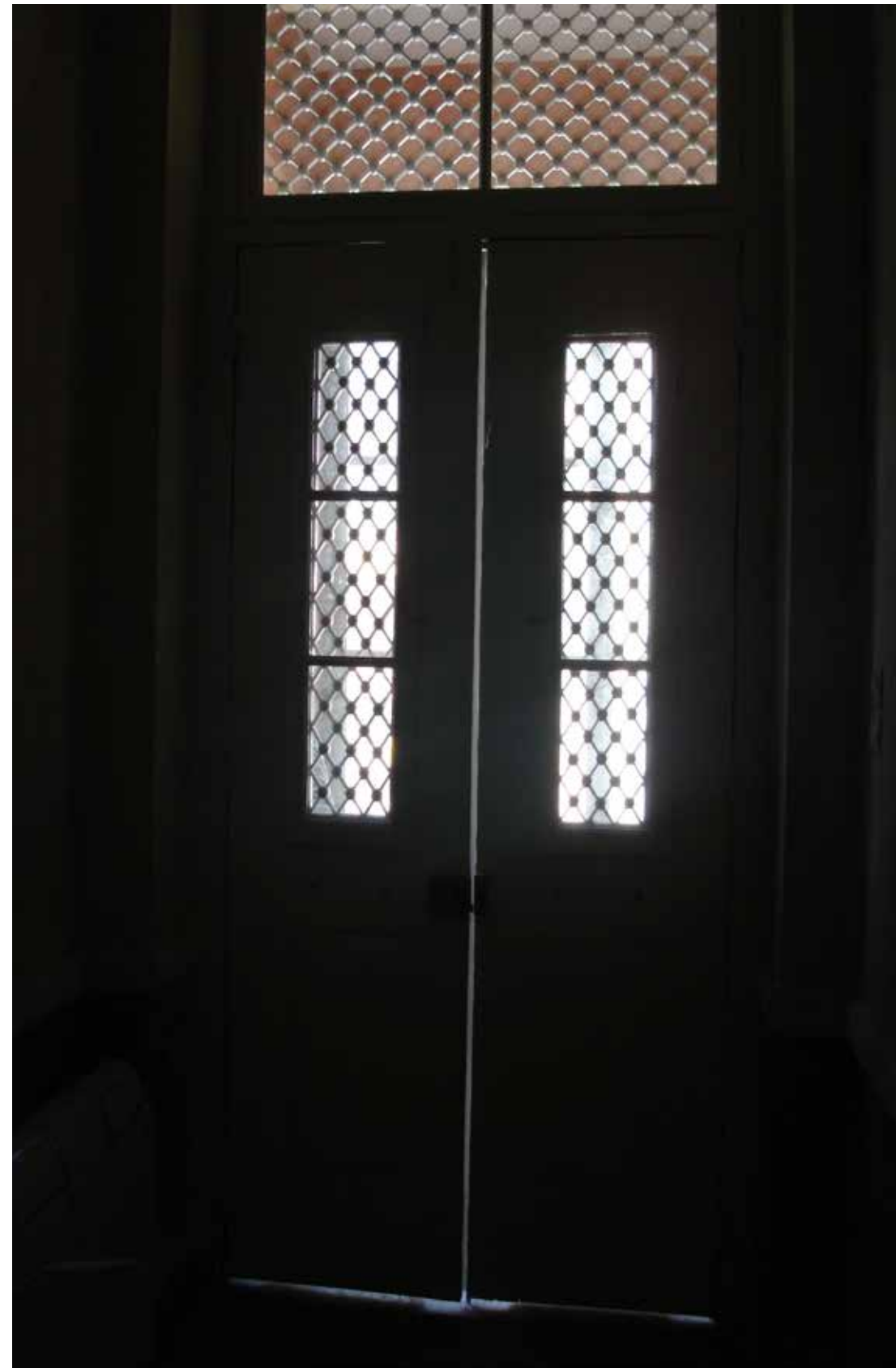
18.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι5 – ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ.

19.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΙ 14 ΚΑΙ 15 – ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΤΗ=ΜΗΜΑ ΤΩΝ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΔΩΜΑΤΙΩΝ.

20.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ 14. ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ.

21.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΠΟΡΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ.

22.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι6 –ΟΡΟΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΟΥ.

23.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι7.

24.ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι7 – ΟΠΟΥ ΦΑΙΝΕΤΑΙ Ο ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΩΜΑΤΙΟ Ι5.

25, 26. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ 15 – ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑ

27. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι8.

28. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι8 - ΟΡΟΦΗ

29, 30. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι2 – ΦΑΙΝΕΤΑΙ Η ΦΘΟΡΑ ΤΗΣ ΟΡΟΦΗΣ

31. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι2 – ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ ΟΠΟΥ ΦΑΙΝΕΤΑΙ Ο ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ Ι11

32. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Ι1 – ΟΨΗ ΠΑΡΑΘΥΡΟΥ

33. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Π1 – ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ

34. ΙΣΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Π1 – ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ - ΟΡΟΦΗ

35. Η ΣΚΑΛΑ ΤΟΥ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

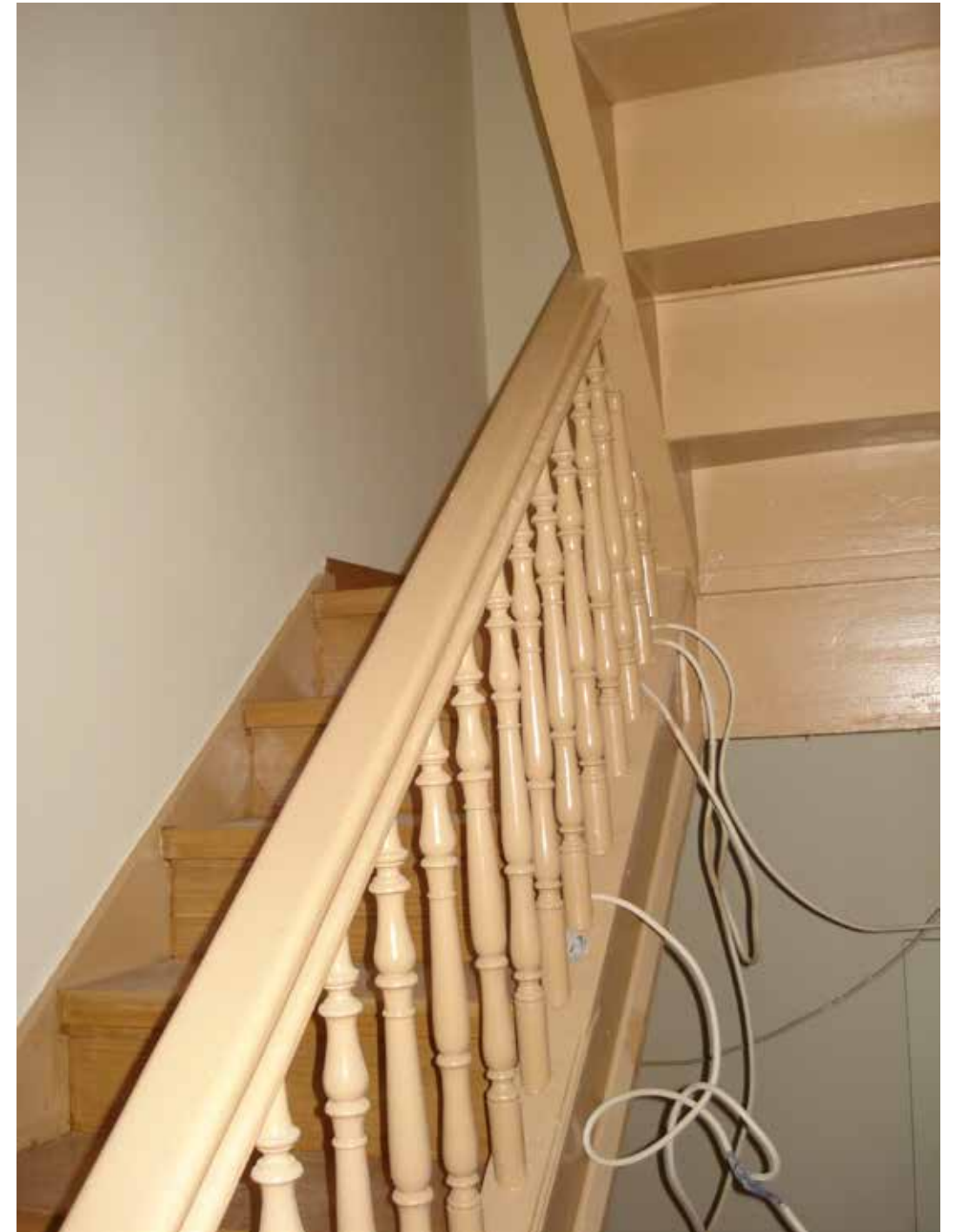
36, 37. ΔΩΜΑΤΙΟ ΣΟΦΙΤΑΣ

38, 39. ΣΚΑΛΑ ΣΟΦΙΤΑΣ

40. ΣΚΑΛΑ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

41, 42. ΣΚΑΛΕΣ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

43. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΣΚΑΛΑ ΥΠΟΓΕΙΟΥ.

44. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η8 ΚΑΙ Η3 - ΦΑΙΝΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ Η8 ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ Η3.

45. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η7

46. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η8 – ΦΘΟΡΑ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΥ

47. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η8 – ΦΘΟΡΑ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΥ

48. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η3 – ΦΑΙΝΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΧΩΡΟ Η8 ΚΑΙ Η2

49. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η3 – ΤΖΑΚΙ ΣΤΟ ΝΟΤΙΟ ΤΟΙΧΟ

50. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η2

51, 52, 53, 54. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η2 – ΦΘΟΡΑ ΟΡΟΦΟΓΡΑΦΙΑΣ

55. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η1 – ΕΙΣΟΔΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ ΟΠΟΥ ΦΑΙΝΕΤΑΙ Ο ΧΩΡΟΣ Η7

56, 57. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η1

58. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η4 ΟΠΟΥ ΦΑΙΝΕΤΑΙ Ο ΧΩΡΟΣ Η5 (ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ) ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Ο ΧΩΡΟΣ Η6

59. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η4

60. ΥΠΟΓΕΙΟ. ΧΩΡΟΣ Η6 – ΣΤΟΝ ΑΡΙΣΤΕΡΟ ΤΟΙΧΟ ΥΠΑΡΧΟΥΝ 2 WC

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ : Αρχείο Αδαμαντίας Γεώργα

ΧΡΟΝΟΣ ΛΗΨΗΣ : Φεβρουάριος 2010

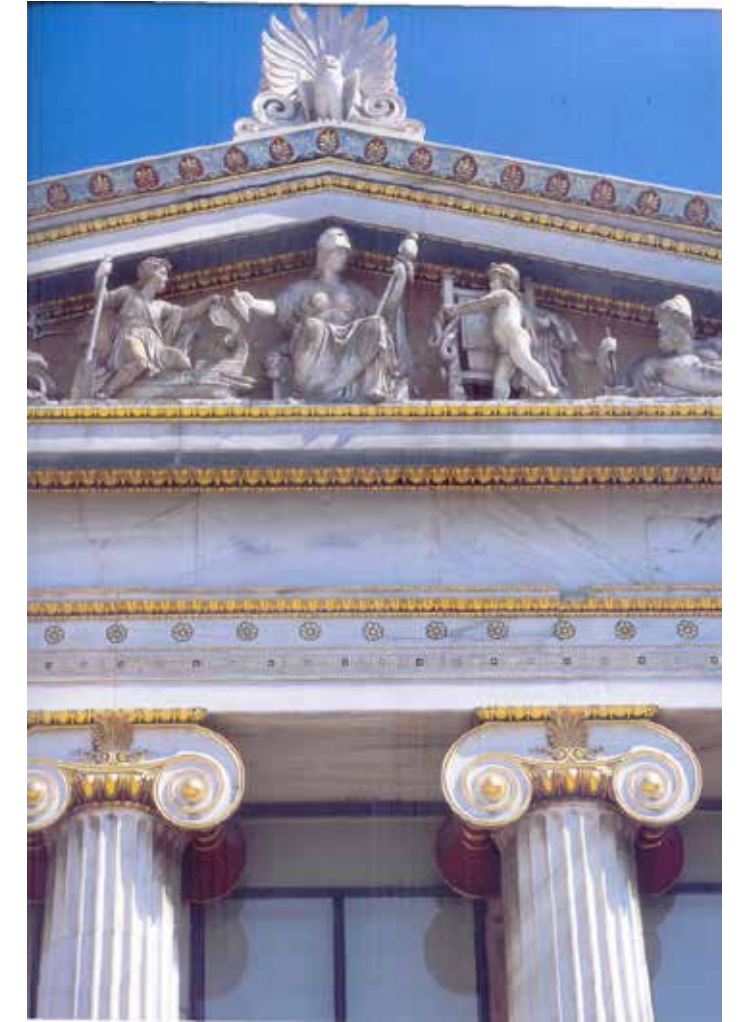

61. ΥΠΟΓΕΙΟ. WC ΧΩΡΟΥ Η6

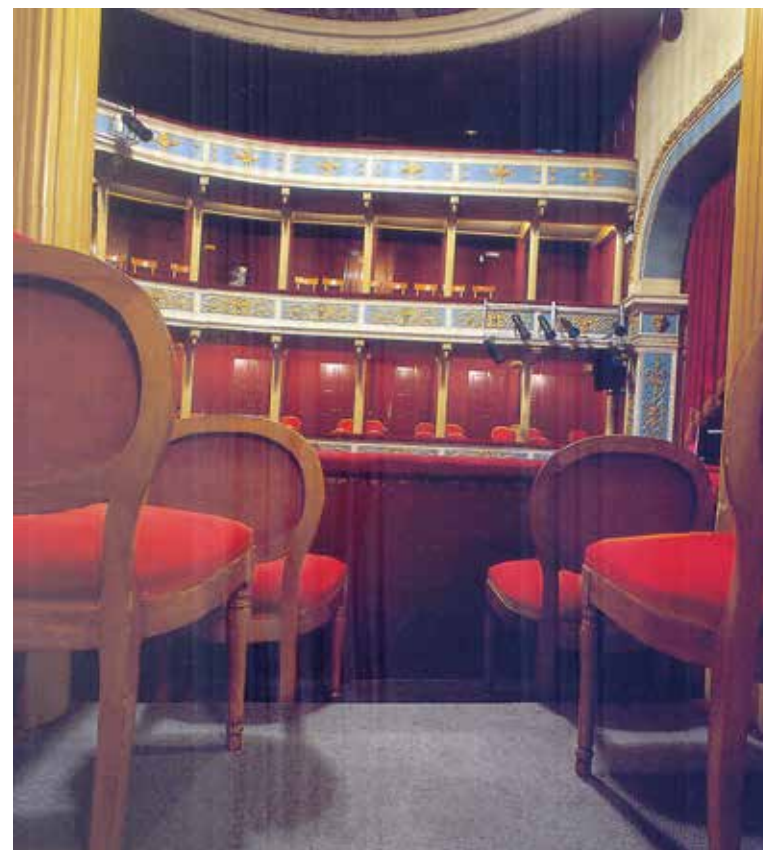

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΡΓΩΝ ERNEST ZILLER

- Ακαδημία Αθηνών (πάνω αριστερά)
- Λεπτομέρειες Ακαδημίας Αθηνών
(πάνω δεξιά, κάτω δεξιά, κάτω αριστερά)

- **Θέατρο Απόλλων Πάτρα**, ξεκίνησε το 1871 και τελείωσε το 1872

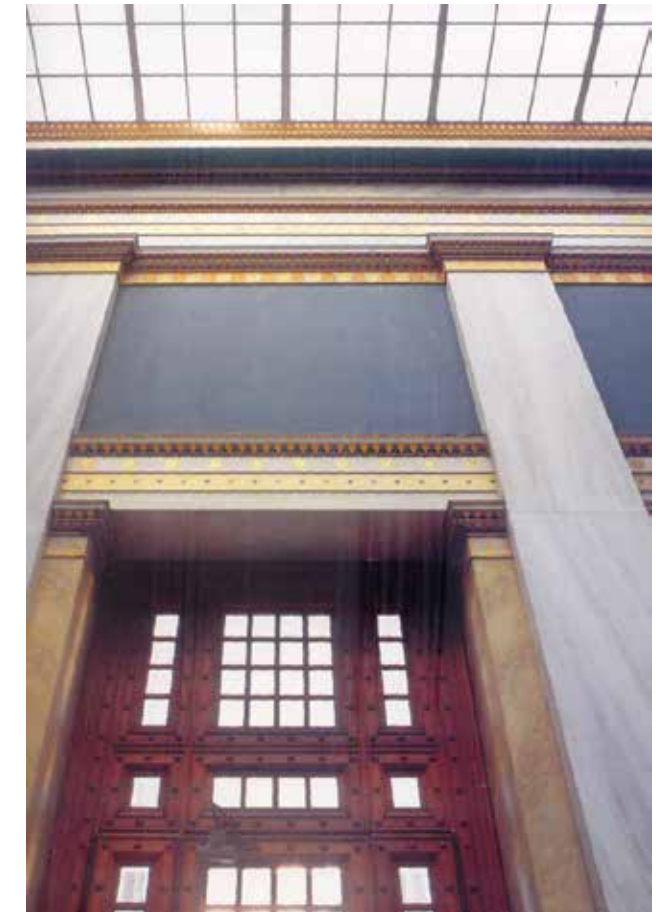
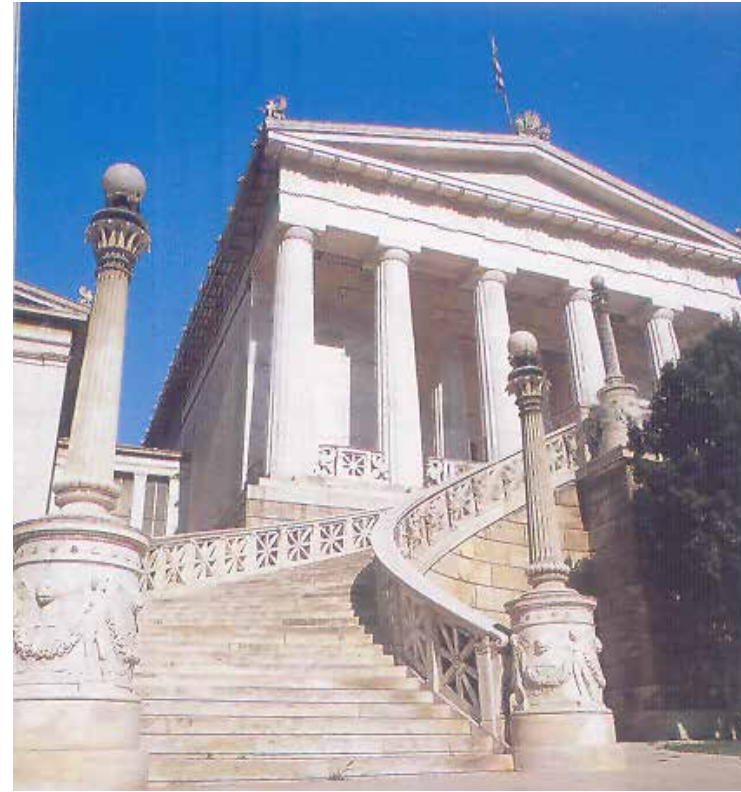
- **Ζάππειο Μέγαρο**, το Δημόσιο παραχωρεί την απαιτούμενη έκταση και το 1874 γίνεται η τελετή της θεμελίωσης. Οι εργασίες ολοκληρώνονται και τα εγκαίνια του Ζαπείου Μεγάρου γίνονται, ταυτόχρονα με την έναρξη της 4^{ης} Ολυμπιάδας του 1888.

- **Μέγαρο Στεφάνου Ψύχα**, στη Λεωφόρο Κηφισίας (σημερινή Βασιλίσσης Σοφίας) όπου στεγάζεται από τα μέσα της δεκαετίας 1930 η Ιταλική Πρεσβεία.

- **Εθνική Βιβλιοθήκη**, το 1887 γίνεται πραγματικότητα το 3^ο κτίριο της τριλογίας, τίθεται επιτέλους ο θεμέλιος λίθος, κτίριο δωρικού νεοκλασικού ρυθμού, οικοδομείται σε ψηλό βάθρο από πειραϊκό λίθο, όπως η Ακαδημία.

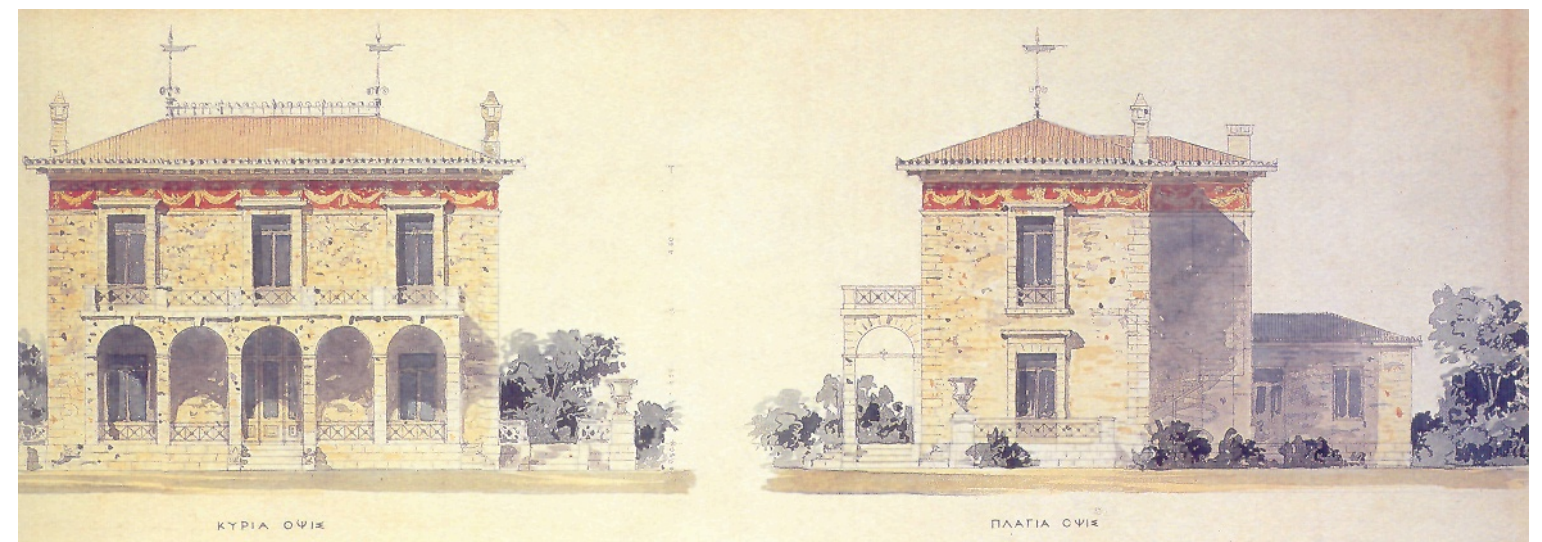
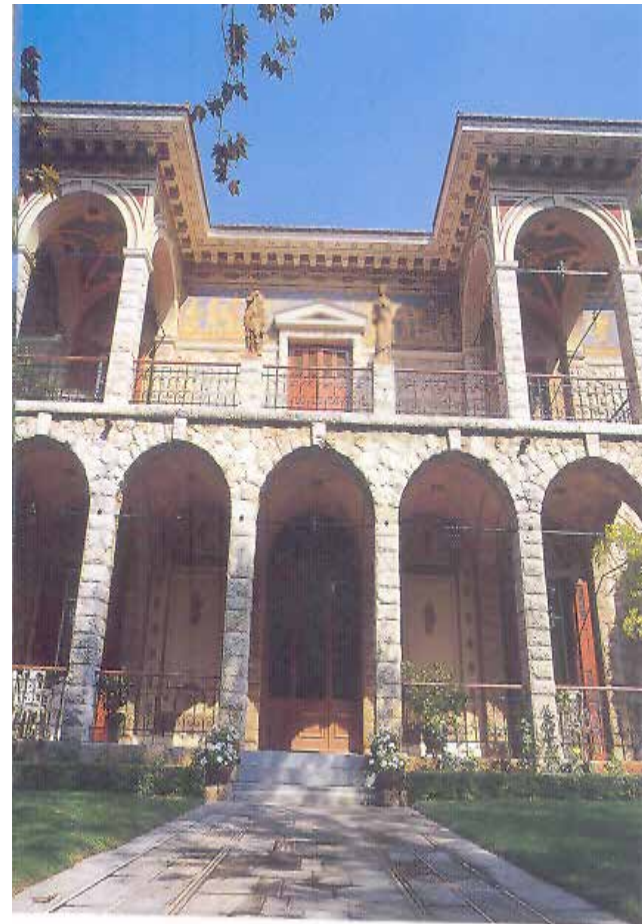

- Δημοτική Αγορά Πύργου (πάνω αριστερά)
- Δημοτική Αγορά Αιγίου (κάτω αριστερά)
- Τράπεζα της Ελλάδος (δεξιά)

- Έπαυλη “Villa Rose” , Κηφισιά ,
Πεσμαζόγλου 12, χρονολογείται ότι χτίστηκε
γύρω στο 1890 και χρησίμευε ως θερινή
κατοικία του Τσίλλερ.
- Έπαυλη «Ατλάντις» , Κηφισιά , βρίσκεται
ακριβώς δίπλα απ’ την έπαυλη «Villa Rose” ,
χτίστηκε το 1897 για το Σόλων Βλαστό,
εκδότη της ελληνικής εφημερίδας Ατλαντίς στη
Νέα Υόρκη.

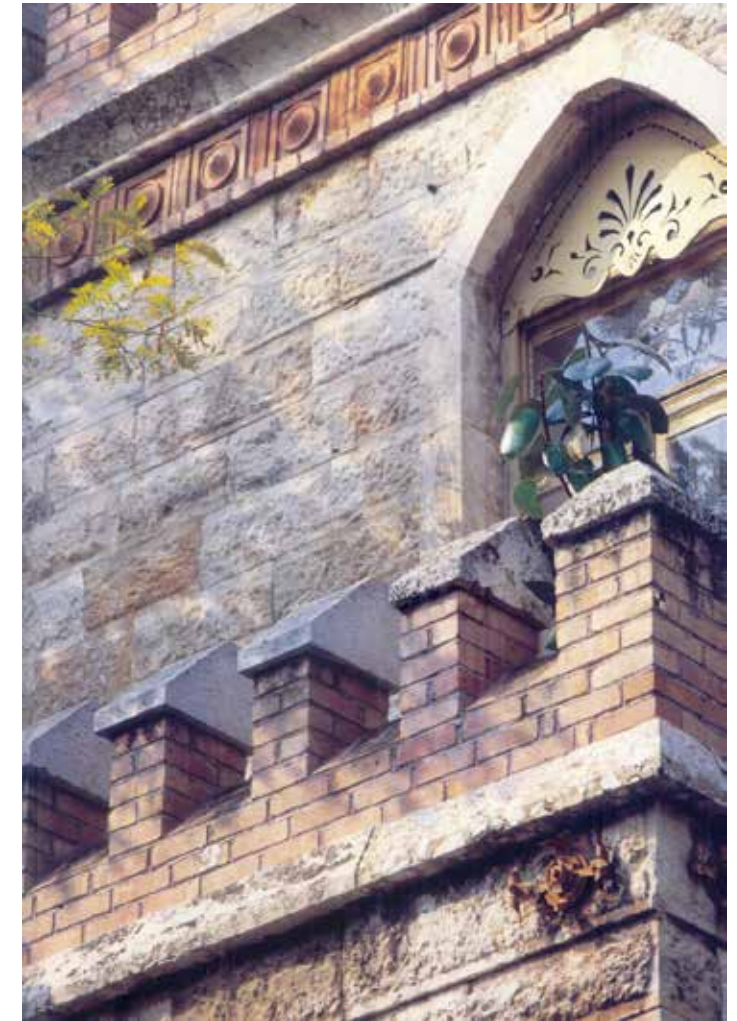
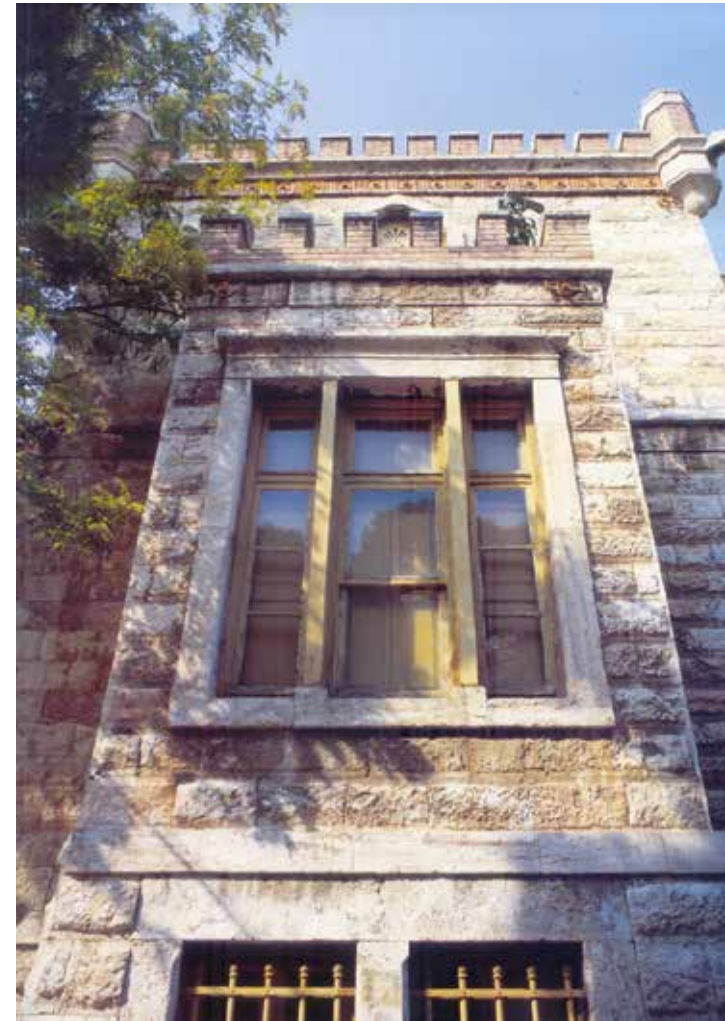

- **Προεδρικό Μέγαρο (Ανάκτορα Διαδόχου)** στην οδό Ηρώδου Αττικού. Το κτίριο άρχισε να χρίζεται το 1891 και περατώθηκε 6 χρόνια αργότερα, το 1897. Μετά τη μεταπολίτευση του 1974, το κτίριο χρησιμοποιείται ως προεδρικό μέγαρο και ως κατοικία του εκάστοτε Προέδρου της Δημοκρατίας.

- Το **Αρσάκειο** στη γωνία των οδών Πανεπιστημίου και Μενάνδρου. Θεμελιώθηκε το 1846 και στέγασε το Παρθεναγωγείο της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας.

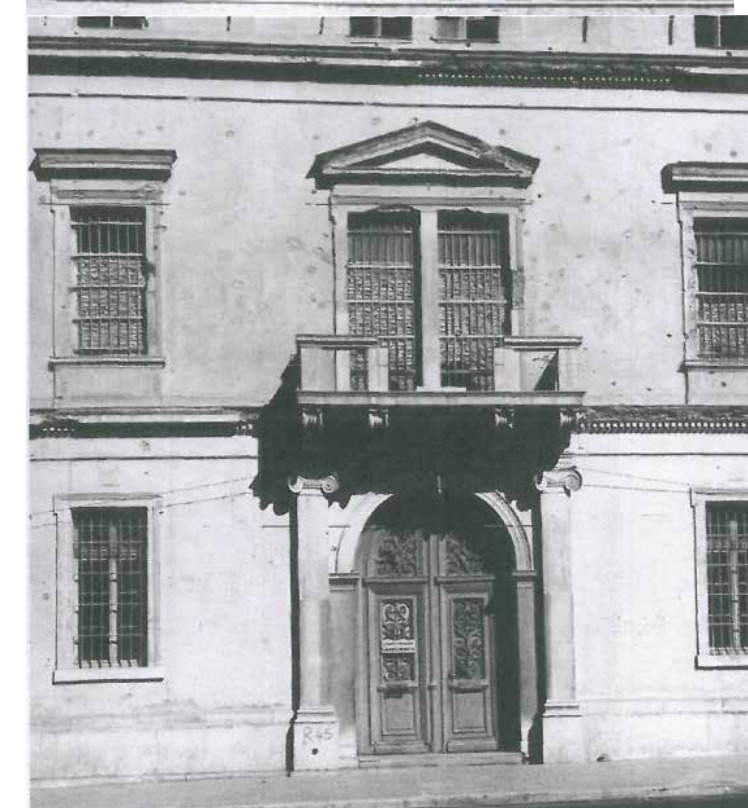
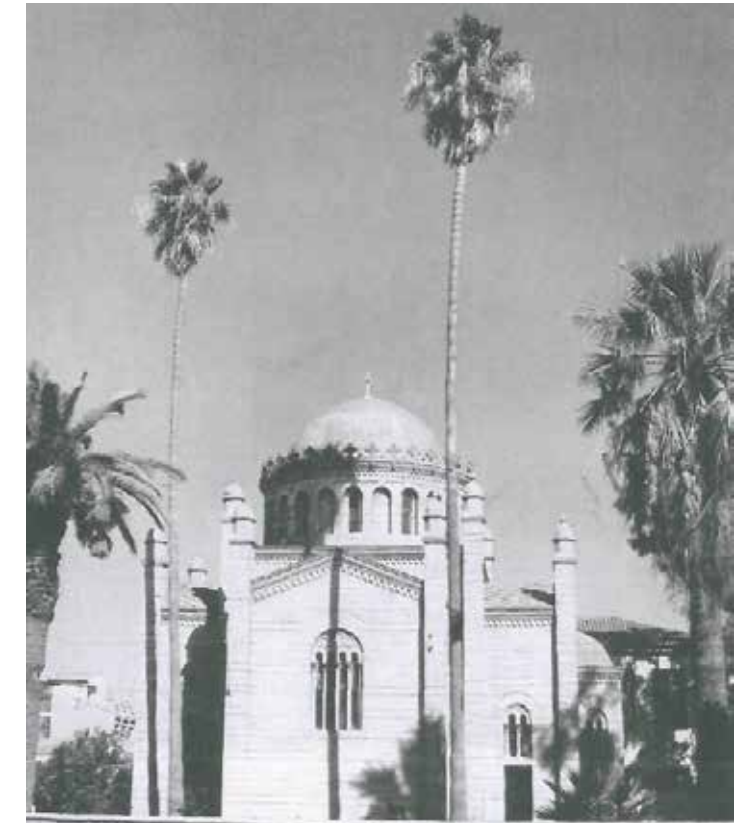

- «Παλατάκι»: Έπαυλη – Πύργος στη λεωφόρο Αθηνών στην περιοχή Χαϊδάρι. Με πρότυπο τον Πύργο Βασιλίσσης αλλά και παρόμοια συγκροτήματα στο εξωτερικό διαμορφώνει ο Τσίλλερ το Παλατάκι. Η χρονολογία 1910 που αναγράφεται σε επιγραφή στον Πύργο, αν δεν είναι χρονολογία ανέγερσης, θα είναι χρονολογία ανακαίνισης.

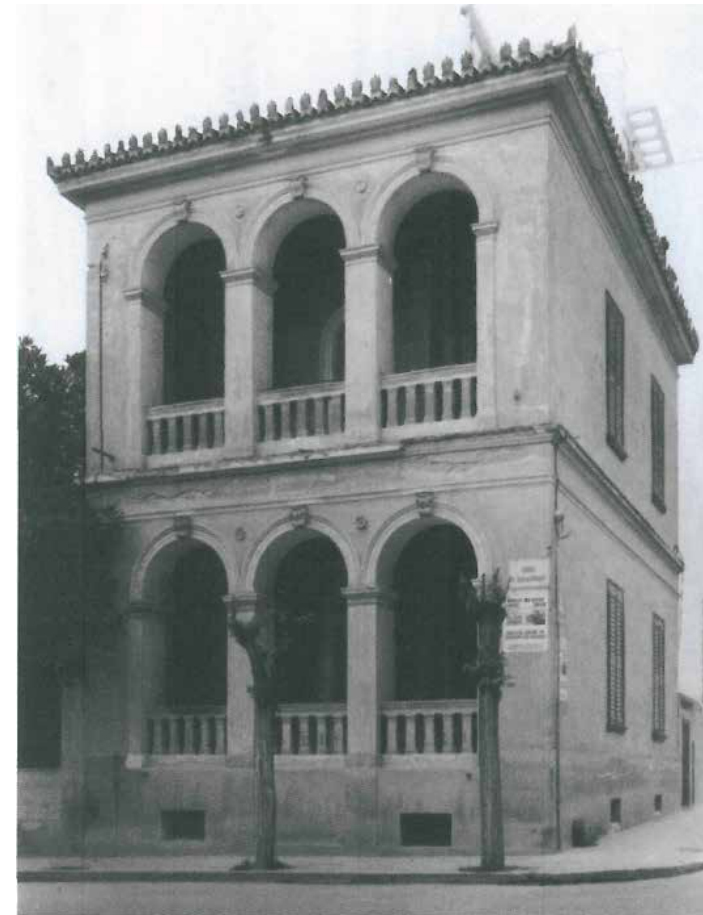
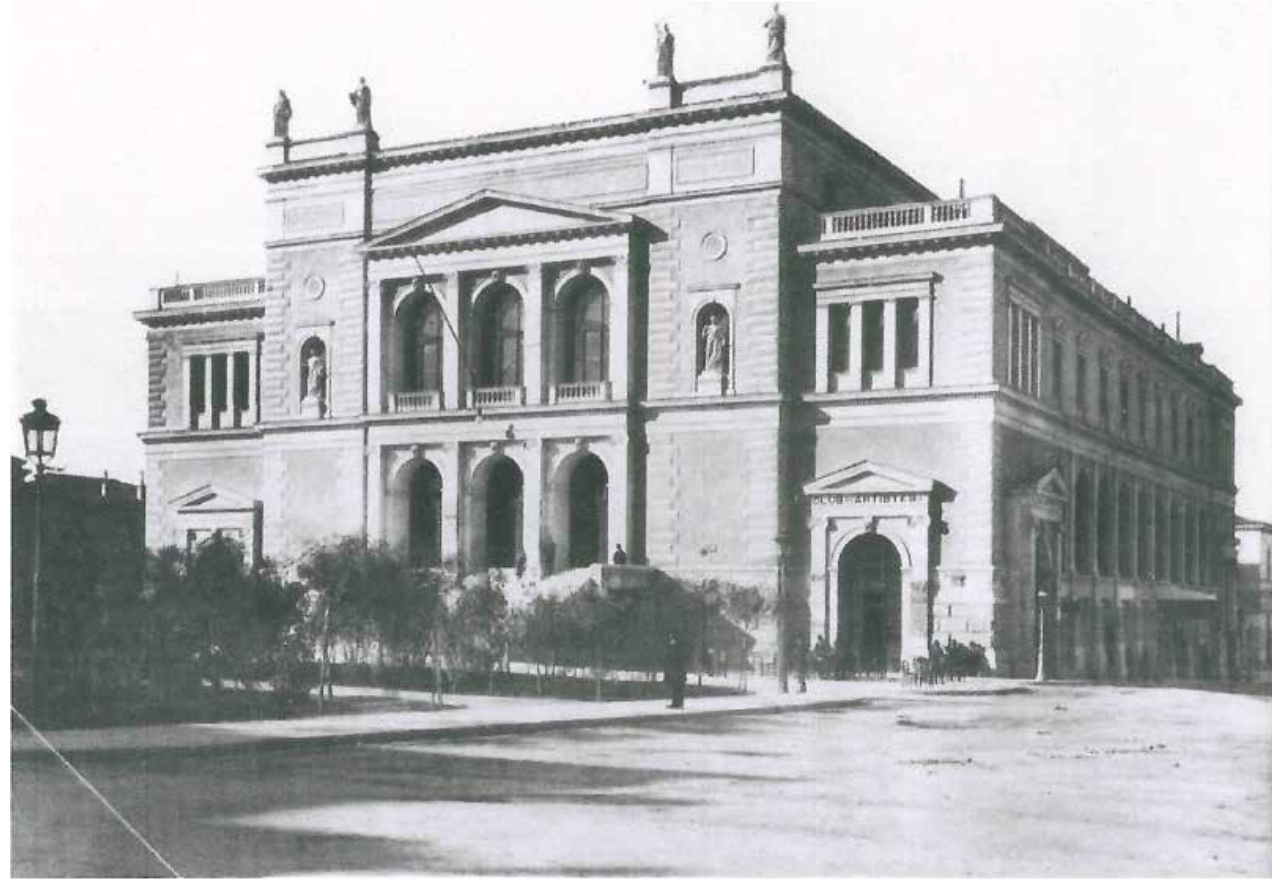

- Οικία Έρνεστ Τσίλλερ (αριστερά). Το οικόπεδο βρίσκεται στη Νεάπολη, τη νέα μεσοαστική συνοικία, επί της οδού Μαυρομυχάλη σε μικρή απόσταση από την οδό Ακαδημίας. Χτίστηκε το 1882.
- **Μέγαρο Ανδρέα Συγγρού** : Σχεδιάστηκε από τον Τσίλλερ στις αρχές της δεκαετίας του 1870. Σήμερα αποτελεί ουσιαστικά τον κεντρικό πυρήνα του Υπουργείου Εξωτερικών και βρίσκεται στη λεωφόρο Βασιλίσσης Σοφίας.

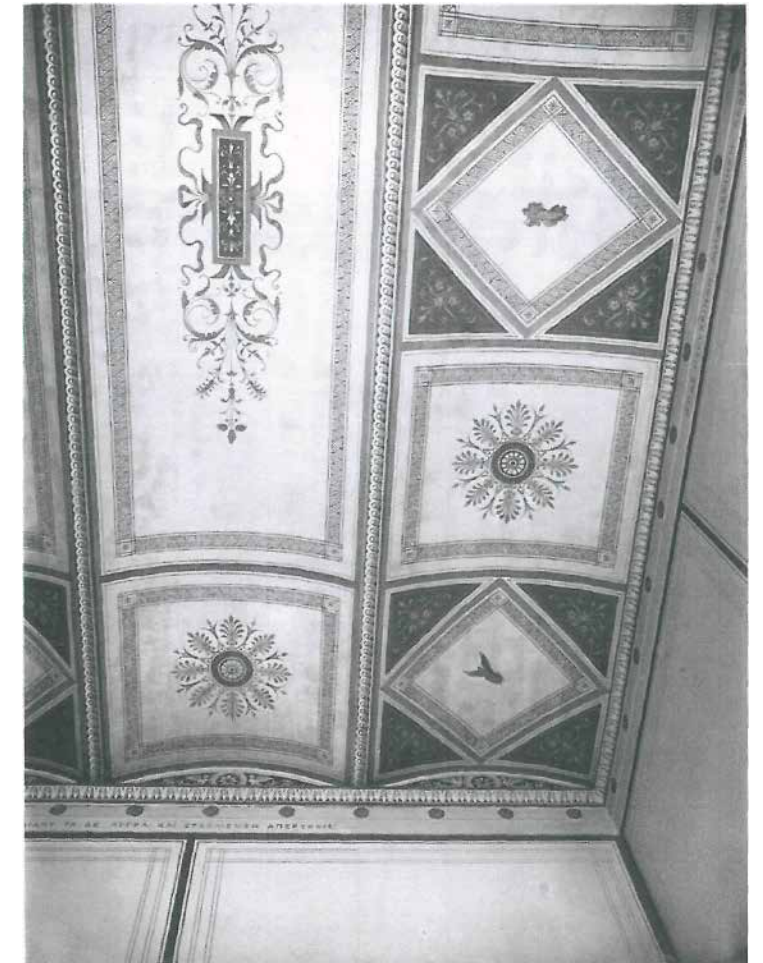
- Το **Ορφανοτροφείο Χατζηκώστα** που βρίσκεται στην οδό Πειραιώς χτίστηκε το 1897 και κατεδαφίστηκε το 1963 (πάνω αριστερά)
- Η είσοδος του **Ορφανοτροφείου** (κάτω δεξιά)
- Το **εσωτερικό της αυλής** (κάτω αριστερά)
- Η **εκκλησία** που ανήκε στο Ορφανοτροφείο (πάνω δεξιά)

- Το **Δημοτικό Θέατρο** στην πλατεία Λουδοβίκου ανάμεσα στην Εθνική Τράπεζα & το Δημαρχείο, κατεδαφίστηκε το 1983 (πάνω αριστερά)
- **Πρώην ξενοδοχείο «ΕΞΕΛΣΙΟΡ»**, που βρίσκεται επί των οδών Πανεπιστημίου & Πατησίων, (πάνω δεξιά)
- **Οικία Σοφίας Λασκαρίδου**, που βρίσκεται επί των οδών Λασκαρίδου και Φιλαρέτου στην περιοχή της Καλλιθέας – Αθήνα. Σήμερα στεγάζεται η Δημοτική Πινακοθήκη Καλλιθέας

- Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, το οποίο βρίσκεται στη γωνία των οδών Χαριλάου Τρικούπη και Φειδίου, με είσοδο από την οδό Φειδίου. Ιδρύθηκε το 1874. (αριστερά)
- Διακόσμηση οροφής (δεξιά)

- Συγκρότημα κτιρίων και εργοστάσιο στην ακτή Ζέας στον Πειραιά (πάνω αριστερά)
- Γαλλικό Ινστιτούτο (πάνω δεξιά)

- Μέγαρο Σταθάτου, στη γωνία των οδών Βασιλίσσης Σοφίας και Ηροδότου, Πλατεία Ρηγίλλης. Αρχισε να χτίζεται το 1895 πάνω σε σχέδιο του Ε.Τσίλλερ. Σήμερα το κτίριο στεγάζει τη νέα πτέρυγα του μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης (κάτω)

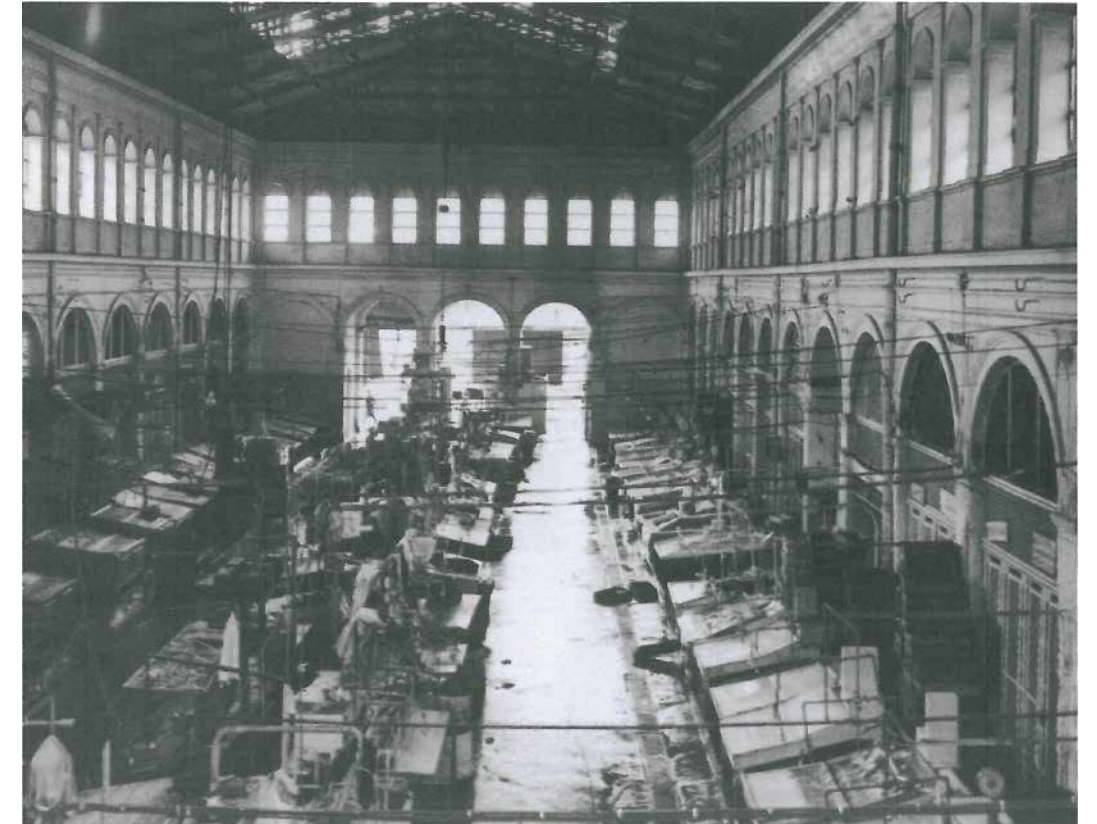
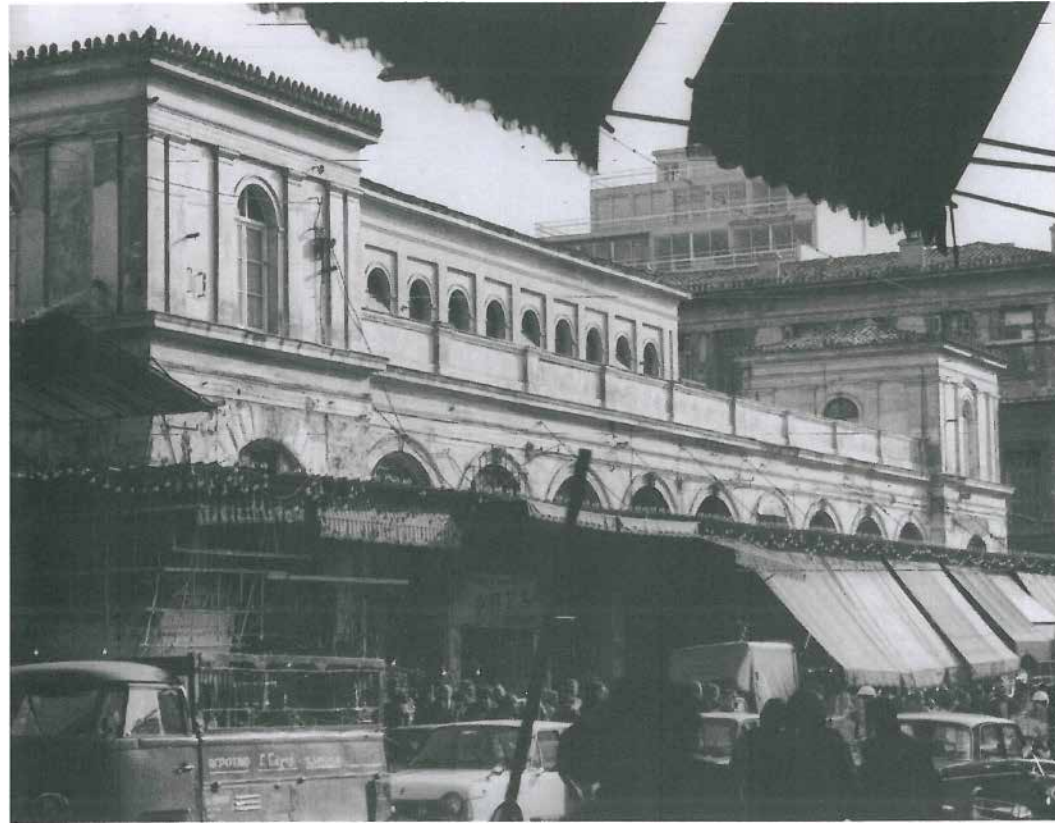
- **Μέγαρο Λ. Δελιγιώργη**, στη γωνία των οδών Ακαδημίας και Κανάρη. Χτίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1880 και σήμερα στεγάζει την Ταινιοθήκη της Ελλάδας (αριστερά)
- **Ξενοδοχείο «ΜΠΑΓΚΕΙΟΝ»** στην Ομόνοια. Χτίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1880 αρχικά ως κατοικία του εθνικού ευεργέτη Ιωάννου Μπάγκα. (δεξιά)

- **Αυστριακό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο**, που βρίσκεται λεωφόρο Αλεξάνδρας 26. Το ινστιτούτο χτίστηκε το 1905 απέναντι ακριβώς από το πεδίο του Άρεως. Από το 1947 και μέχρι το 2003 φιλοξενήθηκε εκεί και η Αυστριακή πρεσβεία. (αριστερά)
- **Οικία Κούπα**, στην οδό Πανεπιστημίου 6. Χτίστηκε στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και στεγάστηκε εκεί η στρατιωτική λέσχη μέχρι την ανέγερση του ιδιόκτητου κτιρίου της. (δεξιά)

- **Βαρβάκειος Αγορά**, όπου βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας στην οδό Αθηνάς, (πάνω δεξιά το εσωτερικό της αγοράς)

- **Στρατιωτική σχολή των Ευελπίδων**, στο πεδίο του Άρεως. Το συγκρότημα (11 κτίρια συνολικά) θεμελιώθηκε το 1889 και περατώθηκε το 1904. Σήμερα η σχολή των Ευελπίδων έχει μεταφερθεί στη σχολή της Βάρης όπου στεγάζονται πλέον τα Δικαστήρια.

- **Δημαρχείο Ερμούπολης**, στη Σύρο. Στις 11 Ιανουαρίου 1876 γίνεται η θεμελίωση του κτιρίου και το 1898 ολοκληρώνεται. (πάνω).

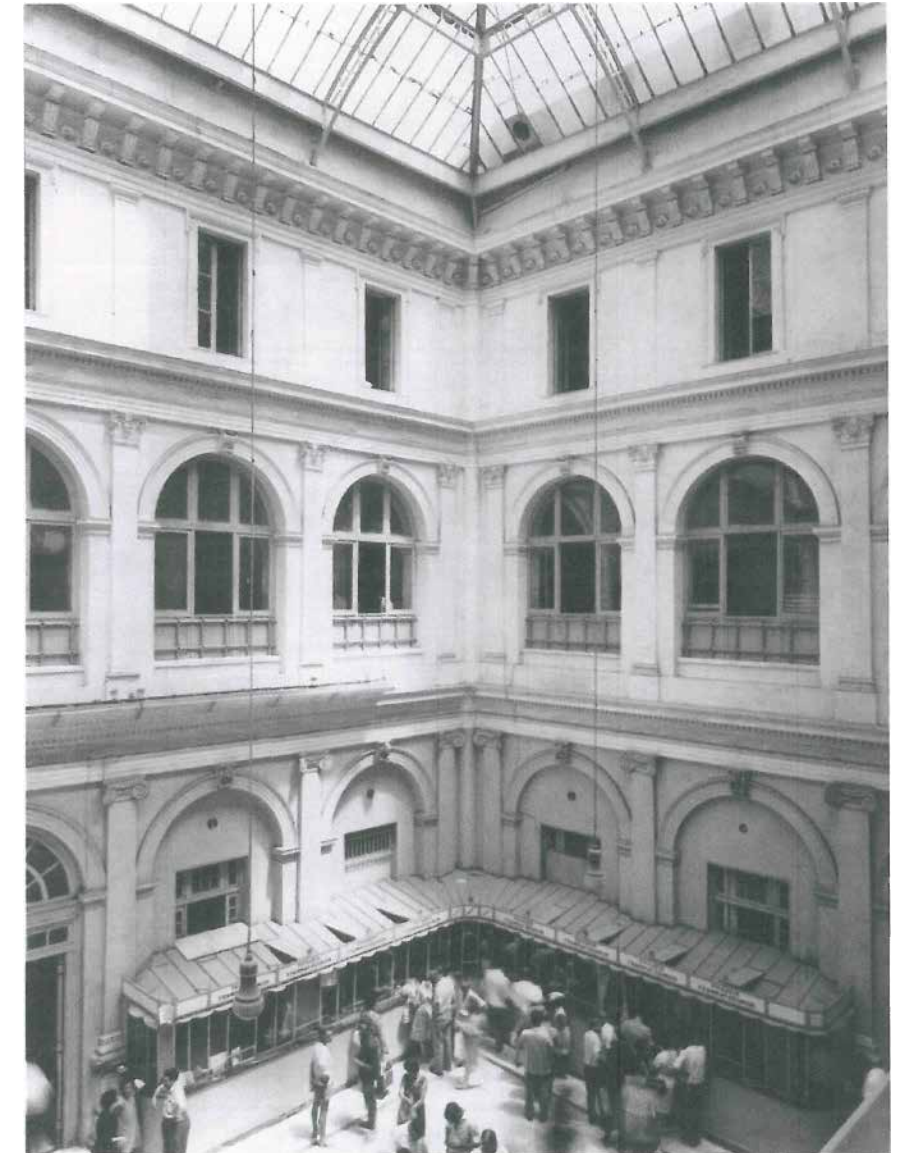

- **Οικία Π. Πατσιάδου** που βρίσκεται στην Καστέλα στον Πειραιά. Χτίστηκε το 1895 (κάτω αριστερά)
- **Εσωτερικό οροφής** (κάτω δεξιά)

- **Μέγαρο Σλήμαν – Μελά**, στη λεωφόρο Πανεπιστημίου. Χτίστηκε στο γύρισμα του 19^{ου} αιώνα για τα δύο παιδιά του Σλήμαν. Μετέπειτα ταχυδρομείο.

- **Ιλίου Μέλαθρον (κατοικία Ε. Σλήμαν)**, που χτίσθηκε το 1878 με πρόσοψη προς την οδό Πανεπιστημίου. Το 1920 το Ιλίου Μέλαθρον πωλήθηκε στο ελληνικό κράτος. Από το 1934 και μέχρι το 1983 στέγαζε τον Άρειο Πάγο. Το 1983 το παρέλαβε η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου. Σήμερα στεγάζει το Νομισματικό Μουσείο στο ισόγειο και στον πρώτο όροφο ενώ στο δεύτερο συνεχίζονται εργασίες αποκατάστασης.

- Λεπτομέρεια με τις στοές από την πρόσοψη (πάνω δεξιά).
- Λεπτομέρεια από το κλιμακοστάσιο (κάτω δεξιά).

- **Εθνικό Θέατρο**, στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου, Αθήνα.
Η θεμελίωση του άρχισε το 1892 και ολοκληρώθηκε το 1900.
- Λεπτομέρεια του κεντρικού τμήματος της προσόψεως (κάτω δεξιά).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΠΡΑΚΤΙΚΑ 1^{ΟΥ} ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ – Ήπιες Επεμβάσεις και Προστασία Ιστορικών Κατασκευών, ΥΠΠΟ / 4^η ENM/ΤΕΕ/ΤΚΜ
2. ΠΡΑΚΤΙΚΑ 2^{ΟΥ} ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ – Ήπιες Επεμβάσεις και Προστασία Ιστορικών Κατασκευών, ΥΠΠΟ / 4^η ENM/ΤΕΕ/ΤΚΜ
3. Αποκατάσταση και Επανάχρηση Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων – Μεθοδολογία – Εφαρμογές, Μιχαήλ Ε. Νομικός
4. Αρχείο Δήμου Σικυωνίων – Γραφείο Τεχνικών Υπηρεσιών
5. «Ερνστ Τσίλλερ 1837-1923, Η τέχνη του κλασικού», Μάρω Καρδαμίτση – Αδάμη, Εκδοτικός Οίκος Μέλισσα , Δεκέμβριος 2006

Προέλευση Εικόνων

1. Φωτογραφικό Αρχείο της Σούλας Μακρή – Θεοχάρη, Κιάτο 2010
2. Φωτογραφικό Αρχείο Δήμου Σικυωνίων
3. Φωτογραφικό Αρχείο Μάρως Καρδαμίτση – Αδάμη
4. Φωτογραφικό Αρχείο Αδαμαντίας Γεώργα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑ ERNEST ZILLER

Στις 22 Ιουνίου του 1837 γεννιέται στο ΚαάΗζ της Σαξονίας, χωριό ανάμεσα στη Δρέσδη και τη μικρή κωμόπολη του Radebeul, ο πρωτότοκος γιος του Christian Gottlieb Ziller και της γυναίκας του Sophie, Ernst Moritz THEODOR ZILLER.

Θα γεννηθούν άλλοι τέσσερις γιοι και πέντε θυγατέρες. Από τους πέντε γιους, οι τέσσερις θα ακολουθήσουν την οικογενειακή επαγγελματική παράδοση: θα ασχοληθούν με την αρχιτεκτονική. Εργολάβος ο παππούς Johann Christian Ziller (1773-1895), αρχιτέκτονας-εργολάβος ο πατέρας Christian Gottlieb (1807-1873), αρχιτέκτονες-εργολάβοι και οι τέσσερις γιοι – Ernst Moritz Theodor (1837-1923), Moritz Gustav Ferdinand (1838-1895), Gustav Ludwig (1842-1901) και Paul Friedrich (1846-1931).

Μετά το πέρας των σπουδών του στη Δρέσδη το 1858 και έχοντας κερδίσει το αργυρό μετάλλιο της Αρχιτεκτονικής Σχολής, ο Ερνστ Τσίλλερ φεύγει για την Πράγα με τελικό προορισμό τη Βιέννη. Τα θαυμάσια παλιά γερμανικά οικοδομήματα της Πράγας τον μαγεύουν. Στη Βιέννη ο Ερνστ Τσίλλερ θα προσληφθεί στο γραφείο του Δανού αρχιτέκτονα Θεόφιλου Χάνσεν, (Theophilus Hansen, 1813-1891), γεγονός που θα σημαδέψει την υπόλοιπη ζωή του.

Την εποχή που ο νεαρός Τσίλλερ προσλαμβάνεται στο γραφείο του Χάνσεν, ο Δανός αρχιτέκτονας είχε αναλάβει σειρά μελέτες, μεταξύ άλλων την ανάπλαση του ελληνικού ναού της Αγίας Τριάδας στη Βιέννη, νεοβυζαντινού ρυθμού, του παρεκκλησίου του Ευαγγελικού Νεκροταφείου, και πάλι στη Βιέννη, με βυζαντινές επίσης επιδράσεις, καθώς και τα προσχέδια της Ακαδημίας Αθηνών. Ο Τσίλλερ αναλαμβάνει να μεταφέρει σε μεγάλη κλίμακα τα σχέδια του παρεκκλησίου και, όπως ο ίδιος αναφέρει, το έργο αυτό τον φέρνει για πρώτη φορά σε επαφή με το βυζαντινό ρυθμό. Το μικρό αυτό εκκλησάκι, βυζαντινού ρυθμού ή όχι, επηρεάζει καταλυτικά το έργο του: η επίδραση είναι φανερή σχεδόν σε όλους τους ναούς που σχεδίασε αργότερα για την Ελλάδα αλλά και για την ιδιαίτερη πατρίδα του, το Radebeul.

Το 1856 ο Σίμων Σίνας αποφασίζει «εις μνήμην του μακαρίτου Πατρός» του και «εξ αγάπην προς την φιλόστοργον πατρίδα» να χρηματοδοτήσει την ανέγερση της Ακαδημίας. Το σχεδιασμό και την εκπόνηση του έργου ανέθεσε στον προσωπικό του αρχιτέκτονα, Θεόφιλο Χάνσεν. Ο Χάνσεν, που γνώριζε ήδη πολύ καλά την Αθήνα, από την παραμονή του το διάστημα 1838-1846, αποφασίζει να σχεδιάσει το κτίριο σε νεοκλασικό ρυθμό.

Μετά την αναχώρηση του Χάνσεν για την Αθήνα, ο Τσίλλερ επιστρέφει στη Δρέσδη και συνεχίζει τις σπουδές του στη Σχολή Καλών Τεχνών. Ένα χρόνο αργότερα, τον Σεπτέμβριο του 1859, και ενώ προβληματιζόταν εάν θα εργαστεί στο εργαστήριο του καθηγητή G. Hermann Nicolai (1812-1881) ή θα δεχτεί διορισμό για την Τιφλίδα του Καυκάσου, μετά από διάκρισή του σε διαγωνισμό της Ρωσικής Κυβέρνησης, ένα γράμμα από τον Χάνσεν τον καλεί να επιστρέψει στη Βιέννη. Τα νέα ήταν τα εξής: τον

Ιούλιο ο Δήμος Αθηναίων είχε επιτέλους παραχωρήσει στην ελληνική κυβέρνηση το επί της πλατείας Πανεπιστημίου γήπεδο για την ανέγερση της Ακαδημίας· την Κυριακή 2 Αυγούστου είχε γίνει η θεμελίωση του κτιρίου. Για τον Τσίλλερ άρχισε μια καινούργια ζωή.

Στη Βιέννη θα παραμείνει για δεκαπέντε μήνες δουλεύοντας στο γραφείο του Χάνσεν πάνω στα σχέδια της Ακαδημίας. Τον Δεκέμβριο του 1860 ο Τσίλλερ επιβιβάζεται μαζί με τον Χάνσεν στο ατμόπλοιο Rademfer που θα τους φέρει στην Ελλάδα. Παρά τη νεαρή ηλικία του, ολομόναχος και χωρίς να γνωρίζει καθόλου ελληνικά, ο Τσίλλερ καταφέρνει σχετικά γρήγορα να ενσωματωθεί στην αθηναϊκή κοινωνία. Το κύριο αντικείμενο και μέλημα του στην Ελλάδα παραμένει η ανέγερση της Ακαδημίας Αθηνών. Με επίσημη συμβολαιογραφική πράξη, χρονολογημένη τον Μάρτιο του 1861, ο Χάνσεν, ως επιτετραμμένος του βαρόνου Σ. Σίνα, καθιστά «πληρεξούσιον επίτροπόν του και αντίκλητόν του τον Κύριον Ερνέστον Τσίλλερ, αρχιτέκτονα, προς τον οποίον παρέχει την εντολήν και όλην την πληρεξουσιότητα να διευθύνει την οικοδομήν τής ενταύθα [εν Αθήναις] ανεγειρομένης Ακαδημίας [...]». Η ευθύνη είναι φυσικά τεράστια για τον νεαρό Σάξονα. Οι εργασίες έχουν αρχίσει και προχωρούν κανονικά.

Η εκθρόνιση του Όθωνα το 1862 ανέκοψε το ρυθμό των εργασιών. Ο Σίνας σταματά προσωρινά τη χρηματοδότηση του έργου. Ο Τσίλλερ αναχωρεί τον Νοέμβριο του 1864 από την Αθήνα και μέσω Ρώμης, Φλωρεντίας και Βερόνας επιστρέφει στη Βιέννη.

Όπου και παραμένει εκεί, εργαζόμενος στο αρχιτεκτονικό γραφείο του Χάνσεν, όπου επεξεργάζεται τα σχέδια της Ακαδημίας. Τέσσερα χρόνια αργότερα (τον Ιούλιο του 1868) θα επιστρέψει και πάλι στην Αθήνα. Αυτή τη φορά η εγκατάστασή του θα είναι οριστική. Παράλληλα με τις εργασίες στην Ακαδημία, συνεχίζει την ενασχόλησή του με την αρχαιολογία, πραγματοποιώντας εκδρομές στην Ελλάδα, όπου σκισάρει, μετρά, αποτυπώνει. Το ενδιαφέρον του επικεντρώνεται αυτή τη φορά στο Παναθηναϊκό Στάδιο. Αγοράζει το λόφο και πραγματοποιεί ανασκαφές. Η ανασκαφή και η αποκάλυψη του Σταδίου έγιναν αιτία να γνωριστεί ο Τσίλλερ με τον βασιλιά Γεώργιο Α' και να συνδεθεί μαζί του με στενή φιλία.

Στο τέλος της δεκαετίας του 1860 αρχίζει την επαγγελματική του σταδιοδρομία ως ελεύθερος αρχιτέκτων στην Αθήνα. Χαρακτηριστικό είναι ότι ως επαγγελματική διεύθυνση σημειώνει: «οδός Ακαδημίας, εις το κατάστημα αυτής». Αφενός η αίγλη που ασκεί το ίδιο το κτίριο και αφετέρου η φήμη του ίδιου του αρχιτέκτονα, που σιγά σιγά αυξάνεται εξαιτίας της σχέσης του με τη βασιλική αυλή, αλλά και εξαιτίας του ταλέντου του, εξασφαλίζουν γρήγορα στον Τσίλλερ αξιόλογο κύκλο πελατών.

Πρώτη βασιλική ανάθεση, η σύνθεση ενός μνημείου για το 1821 και την Εθνική Ανεξαρτησία. Το μνημείο, τα σχέδια του οποίου δημοσιεύτηκαν στο αγγλικό περιοδικό *Builder* με εγκωμιαστικά σχόλια του Άγγλου ιστορικού George Finlay, δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Ακολουθούν τα θέατρα της Ζακύνθου και της Πάτρας, το Χημείο, η οικία του Δρ. Σταματόπουλου στην Αθήνα και μια οικία στον Πειραιά.

Την ίδια περίοδο αγοράζει μεγάλη έκταση στο λόφο της Καστέλλας και κτίζει η συνοικία Τσίλλερ στην πλατεία Αλεξάνδρας. «Επτά ήταν τα σπίτια του Τσίλλερ, όλα στην αράδα και ενωμένα, το πρώτο, το ακριανό, μεγάλο με τρία πρόσωπα, τ άλλα όλα όμοια με μια βεραντούλα προς τη θάλασσα και μιαν αυλή στο πίσω μέρος προς το λόφο.

Παράλληλα σχεδιάζει τα θερινά ανάκτορα στη νησίδα Πεταλιοί, νότια της Εύβοιας, και σειρά προτάσεις για τα ανάκτορα στο Τατόι: μεγαλοπρεπείς συνθέσεις που απεικονίζουν επιβλητικά συγκροτήματα. Κανένα από αυτά τα σχέδια δεν θα πραγματοποιηθεί.

Παράλληλα, εξακολουθεί να ασχολείται με την αρχαιολογία και να δημοσιεύει -είτε μόνος είτε σε συνεργασία με Γερμανούς αρχαιολόγους- μελέτες σε έγκυρα αρχαιολογικά περιοδικά του εξωτερικού.

Το 1872 διορίζεται καθηγητής της Αρχιτεκτονικής και της Οικοδομικής στο Σχολείο των Τεχνών, πρόδρομο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Την έδρα την κατείχε προηγουμένως ο αρχιτέκτων της Αυλής Γεράσιμος Μεταξάς, πατέρας του επίσης πολύ γνωστού αρχιτέκτονα Αναστάση Μεταξά. Ο ζήλος και ο ευχάριστος χαρακτήρας του Τσίλλερ τον βοήθησαν να κερδίσει γρήγορα την αγάπη και την εκτίμηση των μαθητών του.

Δέκα χρόνια αργότερα, το 1882, έρχεται σε ρήξη με τον Διευθυντή του Σχολείου, Αναστάσιο Θεοφιλά, κατά την επίβλεψη της ανέγερσης του Ζαπείου Μεγάρου (ο Θεοφιλάς ήταν πρόεδρος της εκτελεστικής επιτροπής και ο Τσίλλερ εκπρόσωπος του Θ. Χάνσεν). Έτσι, στις αρχές του 1883 ο Τσίλλερ απολύεται από τη θέση αυτή και τον διαδέχεται ο ίδιος ο Θεοφιλάς.

Εν τω μεταξύ στο ιδιωτικό γραφείο του, της οδού Μαυρομιχάλη 4, η μία παραγγελία ακολουθεί την άλλη. Αρκετοί από τους μαθητές του στο Πολυτεχνείο δουλεύουν κοντά του ως συνεργάτες και βοηθοί του. Κάθε δύο χρόνια ταξιδεύει στη Βιέννη, με έξοδα του βαρόνου Σίνα, για να τον ενημερώνει για την πρόοδο της Ακαδημίας.

Ο Ερνστ, με την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, είχε την ευκαιρία να γνωρίσει από κοντά και να μελετήσει τα αρχαία ελληνικά πρότυπα, αλλά και τα βυζαντινά μνημεία. Το γεγονός αυτό τον βοήθησε να διευρύνει με άλλο τρόπο τους ορίζοντές του. Βαδίζοντας στα βήματα του δασκάλου του Θ. Χάνσεν, κατάφερε να συνδυάσει με απόλυτη επιτυχία στο έργο του στοιχεία της γερμανικής και της ελληνικής παράδοσης

Σε ένα από τα ταξίδια του στη Βιέννη, την άνοιξη του 1876, ο Τσίλλερ γνωρίζει τη Σοφία Δούδου, κόρη του Έλληνα εμπόρου Κωνσταντίνου Δούδου, από την Κοζάνη, και της Ελένης Κιρίλωφ, από διαπρεπή οικογένεια του Βουκουρεστίου. Εγκατεστημένη στη Βιέννη, όμορφη, μορφωμένη, πολύγλωσση, με εξαιρετικό ταλέντο στο πιάνο, συνθέτρια, η Σοφία κερδίζει την καρδιά του Τσίλλερ.

Τον Μάιο του 1876 το ζευγάρι αρραβωνιάζεται και τον Ιούνιο παντρεύεται, πάντα στη Βιέννη. Μετά από σύντομη επίσκεψη στο Radebeul, εγκαθίστανται στην Αθήνα. Αποκτούν πέντε παιδιά, δύο αγόρια και τρία κορίτσια: τη Βαλέριο, τη Ναταλία, την Ιωσηφίνα (Φιφή), τον Όθωνα και τον Βάλτερ.

Παρ' όλες τις οικογενειακές ευθύνες και τις κοινωνικές δραστηριότητές της, η Σοφία Δούδου-Τσίλλερ είναι από τις πρώτες εργαζόμενες γυναίκες της Αθήνας. Σολίστ πιάνου με πρώτο βραβείο στο Ωδείο της Βιέννης, με επαινετικά σχόλια από τους Camille Saint Saens και FRANZ LISZT, η Σοφία Δούδου είναι η πρώτη καθηγήτρια πιάνου στην Αθήνα.

Το 1882 ο Τσίλλερ κτίζει τη δική του κατοικία στην οδό Μαυρομιχάλη, στο ισόγειο της οποίας διατηρεί το αρχιτεκτονικό γραφείο του. Μετά την αποχώρησή του από το Πολυτεχνείο, δεν προλαβαίνει να δέχεται παραγγελίες.

Βρίσκεται πάντα σε επαφή με το δάσκαλο του Θ. Χάνσεν, με τον οποίο διατηρεί συχνή αλληλογραφία. Το 1884 ο Χάνσεν λαμβάνει εντολή από το ελληνικό Δημόσιο να προχωρήσει επιτέλους με τα σχέδια της Εθνικής Βιβλιοθήκης, τα οποία είχε καταρτίσει ήδη από το 1859 και εμπιστευτεί στα χέρια του Τσίλλερ. Ο τελευταίος αναλαμβάνει να τα εκτελέσει. Το κτίριο θεμελιώνεται τρία χρόνια αργότερα και τελειώνει το 1886. Το 1887 παραδίδεται στον τότε πρωθυπουργό Χαρίλαο Τρικούπη. Ο Θ. Χάνσεν πεθαίνει το 1890. Ο Τσίλλερ αναλαμβάνει, εκτός από την επίβλεψη της οικοδομής και την ευθύνη των όποιων τροποποιήσεων και μικροαλλαγών, και την ευθύνη της παράδοσης του έργου. Παράλληλα συνεχίζει τις εργασίες στο ιδιωτικό γραφείο του. Εκτός από την Ακαδημία Αθηνών, δουλεύει πάνω στα τελικά σχέδια του Εθνικού Φαρμακευτικού Χημείου, του Δημοτικού θεάτρου (κατεδαφισμένου σήμερα) του Βασιλικού θεάτρου (Εθνικού σήμερα), του Μεγάρου Μελά κ.ά. Είναι η περίοδος της ακμής, η περίοδος των μεγάλων έργων. Το ίδιο διάστημα, ο Χαρίλαος Τρικούπης διορίζει τον Τσίλλερ Διευθυντή των Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Εσωτερικών, σε επίσημη κατά κάποιο τρόπο αναγνώριση της άδικης επίθεσης εναντίον του από τον Αναστάσιο Θεόφιλο στην υπόθεση του Ζαπείου, η οποία ακολουθήθηκε τότε από την απομάκρυνσή του από το Πολυτεχνείο.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου με την Τουρκία επί Δηληγιάννη, ο Τσίλλερ αποφασίζει να επισκεφθεί και πάλι την οικογένειά του στη Σαξονία. Επιστρέφοντας και επειδή δεν «είχε περάσει ακόμη η τρικυμία», χρησιμοποιεί το χρόνο του για να επεξεργαστεί σχέδιο που επρόκειτο να μεταμορφώσει τον Λυκαβηττό σε τόπο αναψυχής, με το όνομα «Αέρειο θεραπευτήριον».

Παρότι η μελέτη δεν πραγματοποιήθηκε, επηρέασε τις προτάσεις για την αναμόρφωση της Αθήνας που υποβλήθηκαν από τους πολεοδόμους των αρχών του 20ού αιώνα στις οποίες σημειώνονται παρεμφερείς ιδέες. Μετά τη μεγάλη οικονομική κρίση που καταλήγει στην πτώχευση του ελληνικού κράτους το 1893, η οικοδομική δραστηριότητα υπό πλευράς Δημοσίου, όπως ήταν φυσικό, σταματά. Η Διεύθυνση Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Εσωτερικών καταργείται. Οι ιδιωτικές παραγγελίες όμως συνεχίζονται. Δίπλα στα μέγαρα, τις εξοχικές επαύλεις και τις απλούστερες αστικές κατοικίες της προηγούμενης περιόδου, θα προστεθούν τώρα πολυώροφα κτίρια γραφείων (μέγαρα Κούπα, Βουγά, Σλήμαν, Αρσάκειο), η πολυκατοικία Πεσμαζόγλου καθώς και ναοί, αγορές καταστήματα τραπεζών κ.ά.

Παρά την τεράστια αυτή επαγγελματική δραστηριότητα, το ανήσυχο πνεύμα του Τσίλλερ δε σταματά. Στις αρχές του 20ού αιώνα, συνεταιρίζεται με δύο Γερμανούς, τους Müller και Fischer. Δεν γνωρίζουμε ακριβώς περί τίνος συνεργασίας επρόκειτο, ίσως να σχετιζόταν με την εκμετάλλευση υδατοφραγμάτων. Φαίνεται πάντων ότι οι δύο αυτοί ήταν αναξιόπιστοι και ανέντιμοι, με αποτέλεσμα ο συνεταιρισμός να καταλήξει άδικα και ο Τσίλλερ να χάσει όλα του τα χρήματα.

Η οικογένεια Τσίλλερ περνάει δύσκολες μέρες. Τα χρέη είναι τεράστια. Στο σπίτι της οδού Μαυρομιχάλη εγκαθίστανται οικότροφοι και πέντε μεγάλα δωμάτια διατίθενται προς ενοικίαση. Έτσι κι αλλιώς, το προσωπικό έχει απολυθεί. Όλοι οι ενήλικοι εργάζονται. Το εξοχικό στην Κηφισιά πρέπει να δημοπρατηθεί· η αξία του υπολογίζεται σε 50.000 δραχμές. Το ίδιο και η οικία της Αθήνας, της οποίας η αξία φθάνει τις 150.000 δρχ.

Μετά την πώληση, η οικογένεια Τσίλλερ μετακομίζει στη γωνία των οδών Κανάρη και Σόλωνος 1. Εκεί μεταφέρει ο Ερνστ το γραφείο του και εκεί παραδίδει μαθήματα η Σοφία.

«Για αρκετό διάστημα το ατελιέ μου», γράφει ο Τσίλλερ στις «Αναμνήσεις» του, «ήταν άδειο και έρημο χωρίς ούτε μία εργασία».

Παρότι έχει συμπληρώσει πια τα 70, συνεχίζει να εργάζεται ακούραστα. Διδάσκει επίσης αρχιτεκτονική στη Βιομηχανική και Εμπορική Ακαδημία των Όθωνα Ρουσσόπουλου και Γιάννη Γεράνη, η οποία είχε ιδρυθεί το 1894 στον Πειραιά και μεταφερθεί το 1896 στην Αθήνα. Επρόκειτο για ιδιαίτερα σημαντικό ίδρυμα, ισότιμο με το Ιταλικό Τεχνικό Ινστιτούτο.

Στην τελευταία φάση της σταδιοδρομίας του (1909-1910) σχεδιάζει έναν ακόμη οικισμό στα Κόκκινα Χώματα της Κηφισιάς. Μια μορφή Κηπούπολης, που αυτή τη φορά απευθύνεται σε μεσοαστούς· τύποι επαύλεων για μικρές θερινές κατοικίες των τριών, τεσσάρων και πέντε δωματίων. Αντίστοιχοι οικισμοί θα σχεδιαστούν στη συνέχεια για την Καλλιθέα και τη Ν. Σμύρνη και αργότερα για τη Ν. Αλεξάνδρεια (Φιλοθέη).

Το έργο του Σάξονα αρχιτέκτονα είναι τεράστιο. Πάνω από 500 οικοδομές στην Αθήνα, την Κηφισιά, τον Πειραιά, το Αίγιο, την Πάτρα, τον Πύργο, την Καλαμάτα, το Γύθειο, τη Ζάκυνθο, την Κεφαλονιά, τη Σύρο, τη Μυτιλήνη, την Κέρκυρα... θέατρα, ναοί, αγορές, σχολεία, δημαρχεία, σιδηροδρομικοί σταθμοί, μουσεία, μνημεία, ορφανοτροφεία, ξενοδοχεία, αρχαιολογικές σχολές, τράπεζες, ανάκτορα, μέγαρα, επαύλεις, μεσοαστικές κατοικίες, πολυκατοικίες, κτίρια γραφείων, εμπορικά καταστήματα.

Η ακτινοβολία του έργου του και η διάδοση της αρχιτεκτονικής του σημάδεψαν το αρχιτεκτονικό γίγνεσθαι της Ελλάδας. Έχοντας σπουδάσει στη Γερμανία και δουλέψει στην Αυστρία, έφθασε στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος όπου γνώρισε από κοντά την κλασική αρχαιότητα αλλά και τη βυζαντινή αρχιτεκτονική.

Με τόλμη και ταλέντο κατάφερε, ανάλογα με την περίπτωση, να συνδυάζει ρυθμούς και ιδεολογίες διαμορφώνοντας τη δική του προσωπική σχολή. Υιοθετώντας το πλουραλιστικό πρότυπο του δασκάλου του, Θεόφилου Χάνσεν, χρησιμοποίησε με άνεση μορφολογικά στοιχεία διαφόρων περιόδων δίνοντας προτεραιότητα στη νεοκλασική ρυθμολογία, την τόσο συνυφασμένη με τον νεοελληνικό χώρο ΚΑΙ αποδεκτή από την τοπική κοινωνία.

Τα κιγκλιδώματά του δημιούργησαν σχολή. Εγκαταλείποντας τα απλά γεωμετρικά σχήματα του πρώιμου νεοκλασικισμού, φέρνει στον ελληνικό χώρο τα πρώτα χυτοσιδηρά κιγκλιδώματα, με διακοσμητικά στοιχεία δανεισμένα από τη φύση και τη μυθολογία, τις περισσότερες φορές σχεδιασμένα από τον ίδιο. Για την κατασκευή τους χρησιμοποιούσε πάντοτε Έλληνες τεχνίτες. Το ίδιο ακριβώς έκανε και με τα κεραμοπλαστικά αρχιτεκτονικά διακοσμητικά που σχεδίαζε ο ίδιος για το εργαστήρι του Δημητρίου Σαρρή, τη χρήση των οποίων προέτρεπε συστηματικά στις οικοδομές.

Μονάχα σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως π.χ. για το Ιλίου Μέλαθρον, παραγγέλλει τα μεγάλα πήλινα αντίγραφα στον οίκο Wienerberge Ziegelfabriks und Baugesellschaft της Βιέννης. Τα κεραμικά διακοσμητικά που χρησιμοποιεί ο Τσίλλερ στη θέση των μαρμάρινων, τα βάφει στο χρώμα του μαρμάρου. Και δε διστάζει να τα χρησιμοποιήσει όχι μόνο στις μεσοαστικές οικίες αλλά και στο Ιλίου Μέλαθρον, στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, στο θέατρο της Πάτρας, στο Μέγαρο Μελά και αλλού. Μονάχα στην περίπτωση των γραφικών εξοχικών επαύλεων της Κηφισιάς τολμά να τα χρησιμοποιήσει άβαφα, στο χρώμα του πηλού, ώστε να ταιριάζουν καλύτερα με το όλο ύψος των κτιρίων. Όπως είναι φυσικό, το κεραμικά διακοσμητικά γρήγορα γίνονται μόδα και χαρακτηρίζουν πλέον τον αθηναϊκό νεοκλασικισμό.

Ο Τσίλλερ, εκτός από άριστος καλλιτέχνης-αρχιτέκτονας, σχεδιαστής και δημιουργός, ήταν και άριστος μηχανικός-κατασκευαστής. Ο πρώτος στην Ελλάδα που μεταχειρίστηκε τη σιδηροδοκό και τα σιδηρά υποστυλώματα στην οικοδομή. Δεν δίστασε μάλιστα να τα εμφανίσει στους χώρους των καταστημάτων, και όχι μόνον. Πρώτος ΕΠ ίσης χρησιμοποίησε τεχνητό εξαερισμό και κεντρική θέρμανση. Δημιούργησε το σύστημα των «αθηναϊκών καταβλημάτων», των ρολών δηλαδή, με τα οποία αντικατέστησε τα «παντζούρια». Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την αντισεισμικότητα των κτιρίων και έγραψε μελέτη με τον τίτλο «Τύπος αντισεισμικών οικοδομών διά δικκένων εξ οπτοπλίνθων τοίχων». Ο Τσίλλερ ήταν αναμφισβήτητα βαθύς γνώστης όχι μόνο της αρχιτεκτονικής σύνθεσης και μορφολογίας αλλά και της κατασκευής.

Τέλος, πέρα από το καθαρά αρχιτεκτονικό έργο του, ο Τσίλλερ, όπως ήδη αναφέρθηκε, ασχολήθηκε με την αρχαιολογία, ιδιαίτερα κατά τα πρώτα χρόνια της σταδιοδρομίας του. Ήταν ο πρώτος ανασκαφέας της Τροίας, πριν από τον Σλήμαν. Από την ανασκαφή μάλιστα αυτή άρχισε και η φιλία τους, η οποία τον οδήγησε στην ανέγερση του Ιλίου Μελάθρου ή Μεγάλου Σλήμαν (σημερινό Νομισματικό Μουσείο), στη λεωφόρο Πανεπιστημίου. Τέλος, καρπός της ενασχόλησής του με την αρχαιολογία είναι σειρά μικρά, αλλά εξαιρετικά σημαντικά, άρθρα-ανακοινώσεις.

Ο Τσίλλερ πέθανε στην Αθήνα στις 10 Νοεμβρίου του 1923 σε ηλικία 86 ετών και τάφηκε στο Α' Κοιμητήριο Αθηνών, την είσοδο και αρκετά ταφικά μνημεία του οποίου είχε ο ίδιος σχεδιάσει. Τα δυο μαρμάρινα μενταγιόν με τα ανάγλυφα πορτρέτα του ίδιου και της γυναίκας του, φιλοτεχνημένα από άγνωστο γλύπτη, βρίσκονται σήμερα στην Εθνική Πινακοθήκη.

Οι μέχρι σήμερα απόπειρες προσέγγιση του έργου του Τσίλλερ δεν καλύπτουν το ευρύ φάσμα της δημιουργίας του. Τα περισσότερα γνωστά έργα προέρχονται από τον κατάλογο αρχείου Ε. Τσίλλερ, που πρωτοδημοσιεύτηκε το 1939 με την ευκαιρία έκθεσης σχεδίων του στην τότε «Αίθουσα Στρατηγοπούλου» στο ξενοδοχείο «Κεντρικόν» (Σταδίου 26). Συνολικά ο Τσίλλερ έκτισε περισσότερα από 500 κτίρια στην Ελλάδα. Το μεγαλύτερο μέρος των έργων αυτών βρίσκεται σήμερα μοιρασμένο στα αρχεία Τσίλλερ της Εθνικής Πινακοθήκης και της Δημοτικής Πινακοθήκης Αθηνών. Κάποια άλλα βρίσκονται στην κατοχή συλλεκτών. Ένας, όχι ιδιαίτερα μεγάλος αλλά εξαιρετικά σημαντικός, αριθμός έργων, ακριβώς επειδή δεν περιλαμβανόταν στην έκθεση του 1939, φυλάσσεται στα Αρχεία Νεοελληνικής Αρχιτεκτονικής του Μουσείου Μπενάκη και πρόκειται σύντομα να δημοσιευτεί. Υπάρχουν όμως επιπλέον πολλά σχέδια του Τσίλλερ στην κυριότητα των κληρονόμων των ιδιοκτητών που τα είχαν αρχικό παραγγείλει. Κάποια από αυτά είναι γνωστά, όπως π.χ. του Εθνικού θεάτρου, του θεάτρου της Πάτρας ενώ άλλα παραμένουν εντελώς άγνωστα.

Η ΝΕΑ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ.

Η λειτουργία Πινακοθήκης αποτελεί απόλυτα συμβατή χρήση για το ιστορικό κτίριο. Με δεδομένο μάλιστα τον έντονο νεοκλασικό χαρακτήρα και την υψηλή αισθητική ποιότητα των χώρων υποδοχής του ισογείου προτείνεται παράλληλα με την λειτουργία της Πινακοθήκης να χρησιμοποιηθεί ο χώρος και ως αίθουσα επίσημων δεξιώσεων και υποδοχής του Δήμου.

Ο έντονος νεοκλασικός χαρακτήρας των χώρων του ισογείου, κυρίως αυτών με τις οροφωγραφίες και τους ζωγραφιστούς ορθοστάτες επιβάλει επίσης την επιλογή των εκθεμάτων. Πίνακες αφηρημένης τεχνοτροπίας θα φάνταζαν αταίριαστοι στις αίθουσες αυτές, που θα αναδείκνυαν καλύτερα τα κλασικά κομμάτια της συλλογής. Τα έργα της σύγχρονης τεχνοτροπίας μπορούν να αναδειχθούν καλύτερα στους πιο ουδέτερους χώρους του υπογείου, και αν αυτοί δεν επαρκούν και στα πίσω δωμάτια του ισογείου, όπου δεν διατηρείται αρχικός διάκοσμος.

Τέλος στο υπόγειο ένας μεγάλος χώρος αριστερά της εισόδου δεν έχει συνδεθεί άμεσα με τους υπόλοιπους εκθεσιακούς, ώστε να δώσει την δυνατότητα στον Δήμο να στεγάσει εκεί και κάποια άλλη πολιτιστική δραστηριότητα, όπως την λειτουργία σεμιναρίων, στέγαση συλλόγου ή άλλης ομάδας κλπ.

Θα μπορούσαμε, επομένως να πούμε ότι το διατηρητέο κτίριο πληροί κάποιες προϋποθέσεις ώστε να λειτουργήσει ως Πινακοθήκη για το Δήμο Σικυωνίων.

Η παραπάνω μελέτη βασίστηκε στα στοιχεία της προμελέτης «Μελέτη Αποκατάστασης διατηρητέου κτιρίου Τσίλλερ και διαμόρφωση του σε Πινακοθήκη», η οποία εκπονήθηκε τον Απρίλιο του 2001 και εγκρίθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού με Υπουργική Απόφαση ως « Έγκριση μελέτης αποκατάστασης και αλλαγής χρήσης κτηρίου ιδιοκτησίας του Δήμου Σικυωνίων (Κιάτο) επί των οδών Δημοκρατίας και Σικυώνος Κορινθίας» ,με αριθμ 11157 /ΔΠΚΑΝΜ/1483 π .ε.

Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στο ποσόν των εξακοσίων εξήντα τέσσερις χιλιάδων εννιακοσίων τριών ευρώ (€ 664.903,00).

Ο οποίος συμπεριλαμβάνει τις οικοδομικές και Η/Μ εργασίες καθώς και τις εργασίες συντήρησης των οροφωγραφιών.

ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ
 Τμήμα Πολιτισμού
 Αριθ. Πρωτ. 4281
 ΔΙΗΜΑΡΧΟΣ

Α.Δ.
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ
 ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ
 ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΣ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2002
 Αριθ. Πρωτ.
 ΥΠΠΟ/11157/ΔΠΚΑΝΜ/1483 π.ε.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ταχ. Δ/ση : Ερμού 17
 Ταχ. Κώδικας : 101 86
 Πληροφορίες : Σ. Ζύγουρας
 Τηλέφωνο : 32.35.552
 FAX : 32.26.549

ΚΟΙΝ:

1.- Δήμος Σικυωνίων
 Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών
 Γεννηματά 2, 202 00 ΚΙΑΤΟ
 (με συνημ. θεωρημ. Μελέτη
 εις διπλούν)

2.- 2^η Ε.Ν.Μ
 Μαιζώνος 17
 Τ.Κ 262 23 ΠΑΤΡΑ
 (με συνημ. θεωρημ. μελέτη)

3.- κα Θεοχαρίδου Καλλιόπη
 Αρχιτέκτων – Μηχανικός
 25^{ης} Μαρτίου 72, 542 48 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΘΕΜΑ: " Έγκριση μελέτης αποκατάστασης και
 αλλαγή χρήσης του κτηρίου ιδιοκτησίας
 του Δήμου Σικυωνίων (Κιάτο) επί των
 οδών Δημοκρατίας και Σικυώνος του
 Ν. Κορινθίας ».

Έχοντας υπόψη :

- 1.- Τις διατάξεις
 - α) Του Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/Β/85).
 - β) Του Π.Δ 941/77 «Περί Οργανισμού του ΥΠΠΕ».
 - γ) Του Ν. 1469/50 «Περί προστασίας ειδικής κατηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενεστέρων του 1830».
- 2.- Την αρ. 208/10-3-78 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους «Περί ισχύος του Ν. 1469/50 και μετά τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό».
- 3.- Την Υ.Α ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/49095/30-10-91 (ΦΕΚ 987/Β/28-11-91) με θέμα την μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Υπουργού και δικαιώματος υπογραφής « Με εντολή Υπουργού » στο Γενικό Γραμματέα, στους Γενικούς Δ/ντές και στους Προϊσταμένους Διευθύνσεων, Τμημάτων και γραφείων της Κ.Υ του ΥΠΠΟ.

- 4.- Την Υπουργική Απόφαση ΥΠΠΕ/ΔΙΛΑΠ/1978/40020/10-8-83 με την οποία κηρύχθηκε σαν έργο τέχνης που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία.
- 5.- Την με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΟΙΚ/ΔΠΚΑΝΜ/1483 έγγραφο της 2^{ης} ΕΝΜ με συνημ. αρχιτεκτονική μελέτη και τεχνική έκθεση.
- 6.- Την ομόφωνη γνωμοδότηση του ΚΣΝΜ όπως αυτή εκφράστηκε στο αριθ. πρωτ. 34 πρακτικό κατά την συνεδρία της 29-11-01.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Εγκρίνουμε τη μελέτη αποκατάστασης και αλλαγή χρήσης του κτηρίου ιδιοκτησίας του Δήμου Σικυωνίων (Κιάτο) επί της οδού Δημοκρατίας και Σικυώνος Ν. Κορινθίας που υποβλήθηκε όπως έχει ελεγχθεί και θεωρηθεί από τη ΔΠΚΑΝΜ και την εκτέλεση των αναφερόμενων σε αυτή εργασιών με τον όρο να μην προστεθούν στις οροφές περισσότερα φωτιστικά σήματα από τα αρχικά.
 Το έγγραφο αυτό δεν αντικαθιστά την απαιτούμενη από το Νόμο οικοδομική άδεια που χορηγείται από την αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία ή από άλλη Αρχή ή Υπηρεσία.
 Σε περίπτωση που δεν θα τηρηθούν όροι αυτής της Απόφασης, οι εργασίες θα διακοπούν και οι υπεύθυνοι θα υποστούν τις προβλεπόμενες από το Νόμο κυρώσεις.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
 ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- 1.- Δ.Π.Κ.Α.Ν.Μ (2)
- 2.- Σ. Ζύγουρα

